

મહાસાહેબીકત.

ઈ.વી.સો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુવ્રમાંક ૪૮૧૮- લઘુક.

પુસ્તકનું નામ મહારાજ દુર્ગાદાસ

વિષય યૌગ્ય : ૪૪

મકસદે હકીકત.

રચનાર.

જુમાલાઈ અલીલાઈ સુરતવાળા—શ્રી દાંડા વાંદરા

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ઈસમાઈલી લીટરેચર સોસાયટી

સેક્રેટરી,

વીરજી પ્રેમજી પારખીઆ.

ઈસમાઈલી લીટરેચર સોસાયટીની ઓફીસ

ધી ખોન્ન સિધી પ્રીટીંગ પ્રેસ.

૧૧૬ પાલખી મોહોલા, મુંબઈ.-૯

ઈ. સ. ૧૯૧૩.

હી. સ. ૧૩૩૧

કિંમત આઠ આના.

કોપીરાઈટ પ્રગટ કર્તા “ઈસમાઈલી લીટરેચર સોસાયટી” એ
પોતાને સ્વાધીન રાખેલ છે.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૅપીરાઈટ-મંત્રાલય

૪૮૧૮

આ પુસ્તક નં'૦ ૯૩ ચીંચપોઠલી પરેલ રોડપર,
લેડી નોર્થકોટ હિંદુ ઓરફનેજ, કે. એન. સેલર
પ્રીટીંગ પ્રેસમાં, શ્રીમદીયા નારાયણ વનારસેએ
છાપ્યું છે.

અર્પણ પત્રિકા.

પ્રિય દત્તપુત્ર, વાહલા પ્રગંદ

પીરમહમદભાઈ પુંજ

ધર્મ શાસ્ત્ર તથા ખુદા શનાસીની રાહમાં પચાશ વરસના મારા જ્ઞાતિ અનુભવના કૃળ તરીકે આ “મકસદે હકીકત”નામનું પુસ્તક રચવા હું ભાગ્યશાળી થયો છું.

મારા ઇનસાફી દીનખંધુઓ મારા અદના અનુભવમાંથી ઘટતો સાર તત્વ કાઢી, ખુદાઈ રાહમાં પોતાનો રસ્તો અખતીયાર કરે, એવી ઉત્કંઠા સાથે ઇસમાઈલી લીટરેચર સોસાયટી મારફતે આ પુસ્તક પ્રગટ કરાવવા મેં કોશેશ કરી છે.

લાંબા વખતના મારા અનુભવ તથા કોશેશના કૃળ રૂપે હસ્તીમાં આવેલું આ પુસ્તક અસંખ્ય દુઆ સાથે તથા ખરા અતઃકરણથી હું તમોને અર્પણ કરું છું.

હું છું.

તમારો ખેરખાહ

બુમાલાઈ અલીભાઈ

અંથ કર્તા

પ્રસ્તાવના.

આશરે અરધી સદી એટલે પચાશ વરસની લાંબી શોધ ખોળ તથા ફનીઆના બુદ્ધા બુદ્ધા ધર્મ, મત મતાંતરના ઉંડા અભ્યાસને પરિણામે અને મારા જાતિ અનુભવના ક્ષણ તરીકે કેટલુંક લખાણ કરી ઇ. સ. ૧૯૧૦ ની સાલમાં પાક ઇસમાઈલી દીન સંબંધી જાણીતા પુસ્તક કર્તા મી. હાશમભાઈ ખોધા માસ્તર પાસે તે લખાણ મેં રજુ કર્યું હતું, અને તેઓના મત પ્રમાણે જે મારું લખાણ ઇસમાઈલી દીનદારોને, સત્યપંથ, ખુદાઈ રસ્તો અખતીયાર કરવામાં ઉપયોગી થઈ પડે એવું જણાય તો એ લખાણને પ્રસિદ્ધિમાં લાવવા મેં તેઓની મદદ આહી હતી.

મી. હાશમભાઈ ખોધા માસ્તરે મારા લખાણનો ઘટતો તોલ કયો હતો અને મારું લખાણ ઇસમાઈલી દીનખંધુઓને ધાર્મિક રાહમાં સીધે રસ્તે દોરવા ઘણું ઉપયોગી થઈ પડશે, એવા નકી નિર્ણય ઉપર તેઓ આવી શક્યા હતા. મારી ઈચ્છાને માન આપીને જમાનાને અનુસરતો ઘટતો સુધારો વધારો પોતા તરફથી કરીને પોતાને હીસાએ અને જોખમે “જવહરે હુકીકત” ના નામથી પુસ્તક પ્રગટ કરવા તેઓએ હિંમત ખાંધી હતી. એ પુસ્તકની લગભગ નવેસરની રચનાનું કામ, છાપાખાનામાં છપાવવાનું કામ, વગેરે બાબતોમાં પોતાનો છ માસનો અમુલ્ય વખત રોકી તેનો કાંઈ પણ બદલો અવેજ પુસ્તક ઉપર ચાર્જ નહીં કરતાં પોતાની લાંબા વખતની મહેનત વકફ અર્પણ કરી ફક્ત મુદ્દલ લાવથી આપણા દીનદારોને તેઓએ બે હજાર પુસ્તકો પુરાં પાડ્યાં હતા. આવી રીતે એક તરફથી આપણા દીનદારોના આશિર્વાદ તથા બીજી તરફથી મારા રૂહનો સંતોષ મેળવવા તેઓ લાગ્યશાળી થયા હતા.

મારૂં લખાણ આપણા દીન બંધુઓને ઘણુંજ પસંદ પડ્યું છે, અને ખુદાઈ રસ્તાની શોધ ખોળમાં અતિ ઉપયોગી તેઓએ માન્યું છે, એવું મારા સાંભળવામાં આવતાં, મારા અનુભવનું ખીન્નું ફળ, “મકસદે-હકીકત” નામનું આ પુસ્તક તૈયાર કરી, તેને પ્રસિદ્ધિમાં લાવવા કેવાં પગલાં લેવાં, તેના ખીઆલમાં હું અહોનિશ રહેતો હતો, કારણ કે, મારૂં રહેઠાણ મુંબઈથી ઉપર ગામડામાં હોઈ, ત્યાં પ્રીટીંગ પ્રેસ જેવાં કંઈ સાધન નથી, તેમ પુસ્તક પ્રગટ કરવાને અનુસરતી સંસારીક સ્થિતિમાં હોવા હું લાજ્યશાળી નથી.

મારા જાણવામાં આવ્યું કે મુંબઈમાં “ઇસમાઇલી લીટરેચર સોસાયટી” નામે એક સંસ્થા, શીઆ ઇમામી ઇસમાઇલી દીનદારોમાં સ્થાપવામાં આવી છે, અને ઇસમાઇલી વિદ્વાનોને ઉત્તેજન આપી, તેઓના લખાણ મેળવવાં, સોસાયટીને ખરચે તે પુસ્તકો છપાવવાં, અને મુદ્દલ લાવથી તે પુસ્તકો ઇસમાઇલી દીન બંધુઓને પુરાં પાડવાં, એ ખાસ હેતુ એ સોસાયટી ધરાવે છે, ફક્ત સાંભળીને મારા જાણવામાં આવ્યું એટલુંજ નહીં, પણ ઇસમાઇલી વિદ્વાનોને વિદ્યા સાહિત્યના ક્ષેત્રમાં ઉત્તેજન આપીને, એ સોસાયટીએ કેટલાંક પુસ્તકો છપાવી પ્રગટ કીધેલાં છે, તે મેં નજરો નજર નિહાળ્યાં હતાં.

આ “મકસદે હકીકત” નું પુસ્તક પ્રગટ કરી આપવા માટે, ઇસમાઇલી લીટરેચર સોસાયટી ની કારોબારી મંડળી પાસે મેં મારી ઇચ્છા દર્શાવી હતી. એ સોસાયટીની કારોબારી મંડળીએ મારા પુસ્તકની રચના દીન ઉપયોગી ધારીને એ પુસ્તકને સોસાયટી મારફતે પ્રસિદ્ધિ આપવા મદદ આપી, એટલુંજ નહીં, પણ એ પુસ્તકની રચનાની મારી મહેનતનાં અવેજમાં, તેઓએ એ સોસાયટીના “સપોર્ટર” ની માનવંતી ટીપમાં મારૂં નામ હાખલ કરવા વિવેક વાપરી, મારી ધારણા કરતાં, મને વધારે ઉત્તેજન આપ્યું હતું.

આપણા રાહનુમા પાક મુરશીદ હાજર ઇમામ મૈલાના આગા સુલતાન મહમદશાહ જી. સી. એસ. આઈ. ની ખાતુની મદદ તથા તૈયારીકથી આ પુસ્તક પ્રસિધ્ધિમાં આવવાનું કામ સંપૂર્ણતાએ પહોંચ્યું છે એમ સમજીને એ પાક નુરે ઇલાહીના શુકરાના અહા કડંછું

ઇસમાઈલી દીનસંબધી જાણીતા ગ્રંથકર્તા મી. હાશમભાઈ બોધા માસ્તરે મારા લખાણને પ્રસિદ્ધિમાં લાવવા તદ્દન નિષ્કામ વૃત્તિથી, પહેલ વહેલાં પ્રયાસ કરી, મને આગળ વધવાને ઉત્તેજન આપી, મારો રસ્તો મોકળો કરી આપ્યો છે અને મારા આ પુસ્તકના લખાણને શુદ્ધ કરી યોગ્ય સ્થળે પોતાતરફનું કેટલુંક ઉપયોગી લખાણ ઉમેરી આપીને મારાં લખાણને પુસ્તકના આકારમાં બનાવી આપ્યું છે તેમને ખરા દિલથી અસંખ્ય દુઆ આશીશ આપું છું.

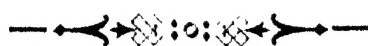
ઇસમાઈલી લીટરેચર સોસાયટી, જે સંસ્થાની મારફતે, “ મકસદે હકીક્ત ” નામનું મારું આ પુસ્તક છપાવે બહાર પડ્યું છે, તેની કારોબારી કમીટી, પેટ્રન, વાઈસ પેટ્રન, સપોર્ટરો, લાઇફ મેમ્બરો તથા મદદગારો સરવેનો ઉપકાર માનું છું, અને ઇચ્છું કે, મારા જેવા અસંખ્ય લેખકોને, આગળ વધવાનું ઉત્તેજન આપવા, તથા ઇસમાઈલી દીન સાહિત્ય નો જુડો મજબુત રીતે હાથમાં ધરી રાખવા, ખુદાવંદ તાલા મજકુર સોસાયટીને અચળ હિંમત તથા પુરતાં સાધન બખશે.

જુમાભાઈ અલીભાઈ સુરતવાળા—શ્રી દાંડા વાંદરા

પુસ્તક કર્તા

યા અલી મદદ

ખિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

મદદે મૌલા વ પંજતન પાઠ.

યા હાજર ઈમામ, મુરતઝા અલી.

આ ગ્રંથકર્તા, સૌથી પહેલાં, પોતાના સાચા સતગુરને શરણે જઈ, ખુદાવંદ તાલા જદલ શાનહુ, ખુદાવંદ તાલાના રસુલે કરીમ, ખાતેમુલ અંબીઆ વલ મુરસલીન, નખી મહુમ્મદ મુસ્તફા, સદ્લ દલાહો અલૈહી વ સદ્લમ, સાથે કુલ પંજતને પાઠ સાહેબો, તેમજ, એજ અવિચળ નુરે મુરતઝા અલી, મૌલાના હાજર ઈમામ, હાદી-યુલ મહદી, સાહેબુલ અમર, ખુદાવંદ સરકાર, આગા શાહ સુલતાન મહુમ્મદ શાહ, જી. સી. એસ. આઈ. સરવેની તારીફ તથા વખાણ કરી, પુસ્તક રચનામાં, તેઓની ખાતુની સહાયતાની ઉમેદ સાથે, આ પુસ્તકનો આરંભ કરે છે.

અએ હકીકતી મોમીન લાઇઓ, કુલ ખલકતનો સરજનહાર, જેણે પોતાની કુદરતે કામેલાથી, આ ક્ષાની દુનીયામાં અનેક પ્રકારના ગુલ અને ખુટા ઉત્પન કરેલા છે, જેની જાતે પાકને આલમે મલકુતમાં

અરવાહોએ સીજદો કરેલો છે, તે ખુદાવદે કરીમુલ બાદશાહ, તેઓના રસુલે બર હુક, સાથે કુલ પંજતન પાક સાહેબો તથા દશમા નકલંકી અવતાર, વિષ્ણુ વર દાતાર, મૈલાના શ્રી ઇસલામશાહ, પશ્ચિમ દેશમાં માનખા વેશે, ખંડ એરાકમાં, શાહ મૈલા મુરતઝા અલીના પાક નુરમાંથી, અવતાર ખારણુ કરી, ઇમામતના તખ્ત પર ખીરાજમાન થયા હતા, તે મૈલાનું પાક અવિચળ નુર અને ઇલમ, હાલમાં ધરાવનાર હાજર ઇમામ, મુરતઝા અલી, હાદીયુલ મહદી, સાહેબુલ અમર, ખુદાવદે સરકાર, હુક મૈલાના, આગા સુલતાન મહુમદ શાહ દાતાર, અનંત ફોડીઉં તારણહાર, સરવે હકીકતી સતપંથી દીનદારના અરવાહોને, ભવબંધનમાંથી મુક્ત કરી, અસલ મકાને પહોંચાડે—

આમીન

હટીસ મુબારક.

ઝેયનુ મજલસ કુમ, બી ઝીકરે અલી બીન અબી તાલે'ય, ફઘન્ના
ઝીકર હુ ઝીકરી, વ ઝીકરી, ઝીકરેલાહ.

આપણા અન્વલ પીર, હુજરત નબી મહુમદ મુસ્તફા, સદલ દલાહો
અલૈહી વ સદલમે, પોતાની ઝબાને મુબારકથી, ફરમાન મુબારકમાં ફર-
માવ્યું છે કે,

“ તમે કોઇપણ તરેહની ઇલિમ ઇબાદતની મજલસ કે બેઠક કરો,
તેમાં સૌથી પહેલાં, મૌલા મુરતઝાઅલીનું ઝીકર કરો, કેમ કે, મૌલા
મુરતઝાઅલીનું ઝીકર તથા વખાણ તે તે માફ ઝીકર અને વખાણ
છે, અને, અમારા ઝીકર તથા વખાણ, આપણા કરણહાર કીરતારના
ઝીકર તથા વખાણ બરાબર છે. ”

કલામે પીર.

—:૦:—

યા શાહ છ, ત્રી ત્રી લોકાં ધર, અલી એક વડો સ્વામી,
દુબ હાથે નહીં તેરે કોઇ

યા શાહ છ, આસન કરીને, જુગ માંહે ભલે બેઠા

સચો કીલતાર કરીએ સો સભ હોઇ

મુબ સ્વામી રાબ, રીદા મુંહ, મ લુદાગ્યે

મીઠા શાહ, કીરીયામું, મ વીણાશીયે

યા અલી, દિયે તું હાતાર, પ્રીત, તોજે જ્ઞાન ધ્યાનસું
 યા હલાહી, તેરે નામસું, મોરો મન બાંધ્યો,
 બાંધ્યો, સો શાહુ, આપનડે પીરસાદે પીરસાદ કરે, ધન મહાદેવજી
 યા અલી, હતુઅડા, અલી, જીવડાએ નીસતારીએ, મુજ સવામીરાબ]

આપણા અવલ પીર, નખી મહમ્મદ મુસ્તફાના વારામાં, બંને
 જહાનના બાદશાહ ખુદાવંદ મૌલા મુરતઝા અલી, માનવી સ્વરૂપે
 પ્રગટ થયા હતા, તેથી આપણા અવલ પીર, નખી મહમ્મદ મુસ્તફા
 એ હજરત મૌલા મુરતઝા અલીના વખાણ અને ઝીકર કરવા
 માટે, હઠીસ ફરમાવી હતી.

હજરત મૌલા મુરતઝા અલીનો ઇશ્વરી અવતાર, મનુષ્ય રૂપમાં
 જાહેર થયો હતો, તેથી મનુષ્ય જાતિના સામાન્ય કાયદા પ્રમાણે,
 તેઓ પોતાના જીસમી દેહનો ત્યાગ કરી, ઇમામતનો જમો, આ
 ફાની દુનીઆમાંથી સફારી ગયા, તોપણ, પોતાના નુરધારી ઇમામ
 વગર, આપણને મુકી ગયા નથી. તેઓએ ઇમામતનું પાક અને
 ઇશ્વરી અવિચળ નુર તથા ઇલમ હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબને
 બખશ્યું, અને તે રૂપમાં જાહેર થયા. ત્યારપછી, એ પાક અવિચળ
 ઇશ્વરી નુર અને ઇલમ, હક મૌલાના શાહ ઇસમાઇલ, મેહદી મહમ્મદ,
 શાહ નીઝાર, શાહ શમસદીન મહમ્મદ, શાહ ઇસલામ શાહ તથા, બીજા
 જુદા જુદા સ્વરૂપમાં, હાલ સુધી, કુલ અડતાલીશ જમામાં રેશન થયું
 છે. હાલ આપણા જમાનામાં, એ મૌલા મુરતઝા અલીનું પાક અવિચળ
 ઇશ્વરી નુર તથા ઇલમ, આપણા સરતાજ હાજર ઇમામ હાદીયુલ,
 મહદી, સાહેબુલ અમર, અનંત કોડી આધાર, હક મૌલાના, આગા
 મુલતાન મહમ્મદશાહ હાતારના શાહી જમામાં જલવાગર થઈ રહ્યું છે,
 તેથી, એ મૌલાના વખાણ તથા ઝીકરમાં આપણે અહોનિશ જગૃત રહેવું
 જોઈએ.

લખનારની અરજ વિનંતિ.

સુલતાને મહુમ્મદ, દીનાનાથ દયાળ દામોદરનો છું હાસ
આઓ છું શરણ તમારે, યા મૈલા, મનમાં રાખી તમારી આશ
ફનીઆમાં તુરે ઇલાહી તમોને દીઠા, ફરી ફરી કરી તપાસ
તે સાફ હું તમને ભળું છું, દિલમાં પુરણ રાખી વિધાસ
આલે નખી, અવલાદે અલી છે, અહલે ખેતે રસુલ
દાદા ફનીયામાં હૈદરે સફર, હાદી ઝોહરા ખતુલ

નિરંજન નિરાકારમાંથી સાકારરૂપ

વાહલા શીઆ ઈમામી ઈસમાઈલી દીનખંધુઓ, આપણા ખુઝરગાને
દીનના પાક ફરમાન મુબારક પરથી, બીજાઓના ધર્મ શાસ્ત્રો પરથી,
અને તર્ક શક્તિના જ્ઞાન પરથી, જાણવાને બની આવે છે કે, આ સૃષ્ટિની
ઉત્પત્તિ પહેલાં, ખુદાવંદ તાલાની જાત પાક, નિરંજન નિરાકાર, નુર સ્વરૂપી
હતી, ત્યારે, તે “વહુદુદુ, લાશરીક લહુ” એટલે, કોઈ પણ બેડીદાર
વગર, તદ્દન એકલોજ હતો.

કલામે પીર

—ૐ:૦:ૐ—

તુંહી ગુર, તુંહી નર, તુંહી અલી યા શાહ
 સરેવા તમારી હમે કીજે, હો સ્વામીજી
 તુજ બીના, હમકું, નીંદ ન આવે
 ન ભાવે અન, ન પાણી, હો સ્વામીજી
 એક અધારી, ને એક દીદારી
 એકને મારગ ન સુજે, હો સ્વામીજી
 કલપ ધંધુકારે, રચણી રચાઝ
 તીસ દીન, તું, એક ધલાહી, હો સ્વામીજી

આ કલામે પીરમાં, આપણા સતગુરૂ ફરમાવેછે કે, પ્રથમ આપણા કરણહાર કીરતારની જાત પાક સિવાય, બીજું કંઈપણ નહોતું. એ પાક પરવરદીગારે પોતાના પાક નિરંજન નિરાકાર નુરમાંથી સાકારી સ્વરૂપ ધારણ કીધું, અને પોતાના પાક નુરમાંથી, સૃષ્ટિ ગુરૂ બ્રહ્મા, નબી મહમદ મુસ્તફા, સદલ દલાહો અલૈહી વ સદલમને ઉત્તન કરી, ધંધુકારની રચના કરી.

કલામે પીર.

—ૐ:૦:ૐ—

પહેલાં, સુરોજન, નિરંજન હોતા
 આદ અંત માંહે, તેજજ હોતા

પેહેલે, અપના પીંડ ઉપાયા
 સો તન માંહેથી, ગુર નીપાયા
 સોઈ ગુરકા, સતગુર હુઆ
 તખ પીછે, સખ રચના કીયા
 આદ નિરંજન પ્રગટ હુએ
 તખ થા, તેજ ધંધુકાર
 તીન દેવ તો, પ્રગટ હુએ
 શકિત રૂપે, રચેઓ સંસાર

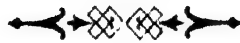
અગર કોઈ સવાલ કરે કે, સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ વખતે, મુસલમાની
 ગ્રંથો જોતાં “પંજતન” અને હિંદુ ધર્મશાસ્ત્ર જોતાં “ત્રિ મુરત”
 અને, ચોથી “શકિત” મળીને “ચાર તન” થાય છે, એ કેમ
 છે? આ સવાલનો જવાબ આ પ્રમાણે છે કે, ત્રિ મુરત” માં
 એક, વિષ્ણુ વર દાતાર, આપ રૂપ ભગવાન છે. બીજા, સૃષ્ટિ ગુર,
 ગુર પ્રદાણ છે, અને ત્રીજા, મહેશ્વર એટલે મહાદેવ છે. જનાબે
 પંજતન પાક સાહેબોમાં એક, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી, તથા
 બીજા હજરત ઇમામ હુસેન, શાહી જામાના પેહેલા તથા બીજા
 મુસ્તકર ઇમામ, એકજ ગુર હતું. જનાબે પંજતન પાક
 સાહેબોમાં, હજરત નબી મહુમદ મુસ્તફા, સદલ લાહો અલૈહી
 વ સદલમ તથા હજરત ઇમામ હુસન અવ્વલ તથા દુયમ પીર,
 મુસ્તકિદા ઇમામ, એકજ ગુર હતું. આદ શકિત, તે બીબી ફાતમત
 ઝોહરા, ખાતુને જન્મત છે.

“અલ્લાહ” શબ્દમાં બે અલીફ છે, તે હજરત મૌલા
 મુરતઝાઅલી તથા હજરત ઇમામ હુસેન, બે શાહી
 જામાના બે અલીફ છે. “અલ્લાહ” શબ્દમાં બે લામ
 છે, તે હજરત નબી મહુમદ મુસ્તફા, સદલ દલાહો અલૈહી વ

સદલામ તથા હજરત ઇમામ હસન, જે પીરાતનના જમાના જે લામ છે, એટલે, ઇસલામ સતપંથનો રસ્તો દેખાડનાર ગુરુ બ્રહ્મા છે, “અદલાહ” શબ્દમાં, “હુએ” છે, તે બીબી ફાતમત ઝોહરા છે. આ પ્રમાણે, અદલાહનું નિરંજન સ્વરૂપ, કુતુબી તારામાં પંજેતન પાકના સાકાર સ્વરૂપમાં, જાહેર થયું. “ત્રિ મુરત” માં બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, અને મહેશ્વર, એટલે હજરત આદમ, (જે પછી હજરત ઇમામ હસનનું નુર હતું.) તથા આદ શક્તિ મળીને ચાર તન, અને, પંજતન પાકમાં, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી, નબી મહમદ મુસ્તાફા, હજરત ઇમામ હુસેન, હજરત ઇમામ હસન, તથા બીબી ફાતમત ઝોહરા, એ પાંચ તન, નિરંજન નિરાકાર ખુદાવંદતાલાના એજ સાકાર, સ્વરૂપ છે.

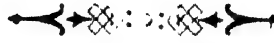
ખુદાવંદતાલાએ, સરવેથી પેહેલાં, પોતાના નુરમાંથી, સતગુરુ બ્રહ્મા, નુરે નબી પેદા કર્યું, તેની ખબર કલામે પીરમાં આપેલી છે.

કલામે પીર.

સતગુરુ કહેરે, નુરે મીંદર સમારીઆં
અને નુરે રમ્યો આસમાન
તે નુરમાંહેથી નુર પ્રગટીઆ
તેનું “સતગુર” ધરીઉં નામરે,   લાઈ

કલામે શાએર.

ઉસી નુરસે, નુર જો ટપકા
 ઉસી નુરસે, થા વોહ નુર
 ઉસી નુરસે, રસુલ હુમારા
 સુનતા જા, ઉસકા મઝકુર
 ન થે મલાએક, ન થે શીરશતેહ,
 ન થી પરી ગીલમાનો હુર
 ચરીઢ પરીઢ કુછ લી, નહીં થે
 નુરી નુરમે વોહ થા ભરપુર

ખીજુ કલામે શાએર

થલ કુચકા મકાન બનાહે
 બાઝાર બના હુએ હકાની
 નુર નખીકા હુઆ હુએ રોશન
 કુતુબ તારેમે નીશાની

આપણા કરણહાર કીરતારે, કુતુબ તારામાં નુરે મહમ્મદી પેદા કરી
 રાખ્યું હતું, તે કુતુબ તારો સીતિર હજાર વરસ સુધી ઉગતો રહેતો
 હતો, અને સીતિર હજાર વરસ સુધી આથમેલો રહેતો હતો, એવા અનેક
 જુગ સુધી એ કુતુબી તારો ઉગતો આથમતો હતો, તેની ખબર કલામે
 પીરમાં આપેલી છે,

કલામે પીર

કીતેક જુગ તો સીતારા રહીઆ
 ઉસકા ભેદ કીન્ને ન લીઆ
 સીતેર સહસ્ર ખરસ જો હોમ
 ઉપસે સીતારા અગોચર હોમ

ખુદાવંદ તાલાએ કુતુખી તારામાં કુલ જનાએ પંજતન પાક સાહે-
 બોને, એક તન બનાવી, તેઓનું નુર કુતુખી તારામાં રાખ્યું હતું, તે
 વિષે કલામે પીરમાં ખબર આપેલ છે.

કલામે પીર

(તો મુનીવર ભાઈ)

આપણા માથા મુબારકના, નખી મહુમ્મદ મુસ્તફા કર્યા
 અને મૈલા અલી પોતે, અલી અવતાર
 સીનો મુબારક, હજરત ખીખી ફાતમા
 અને નુર ચશમ બે તેના, હજરત ઇમામ હસન હુસેન દીલઝાર.

કલામે શાએર

થા નામે અલી, શમ્સો કમરસે પહેલે
 પૈદા હુએથે અલી, જુન્નો ખશરસે પહેલે

હૈરાન હુએ ખલકતે યની આદમ
 પેદા હુઆ પ્રજંદ, પીદર સે પહેલે
 તશરીફ નુર સે. અલી, આદમ ન થે કમાલ
 મૌબુદ થે ઝમાનેમે, મુલતાને ખુશ ખીસાલ

હૈદરે કરાર સાહેમે ઝુલપ્રીકાર, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીએ
 પોતાના અવિચળ નુરમાંથી નુરે નખી પેદા કીધું, અને તેમાંથી સરવે
 જગતની રચના થઈ, તે વિષે એક કવિ લખી ગયો છે કે,

કલામે શાએર

ઘરક વોહી, ઔર મુશક વોહી
 ઔર વોહી નુર સખમે કુલા—૧
 વોહી હૈદર, વોહી કૈયુમ,
 ઔર, વોહી જગતકા હૈ દુલ્લા—૨
 હુર, મલાએક, પરી દેવમે
 એકજ વોહી, સખમે ઝુલા—૩
 નહીં રેતખા ઇતના હુએ કીસીકા
 કયું શાએર દીલમે તું ભુલા—૪
 જલ્લ જલાલ, ઔર શાન વોહી
 હર શખમે હુએગી ઉસકી ચમક—૫
 “કુલ્સો શૈધન કદીર” વોહી
 આફતાખમે ઉસકી હુએ ધમક—૬
 લા મકાન મેં, મકાન ઉસકા
 મત ભુલ દીલમે, અખ તલક—૭
 કીઆ નુરસે હુખીઅ અપના
 હુખીઅસે હુએ, હુરે મલક—૮

ફરમાન મુબારક

સડતાલીશમા ઇસમાઇલી ઇમામ, હુક મૈલાના આગા અલીશાહ, હાતાર, અલૈહી સલવાતો સલામ, તેઓએ પોતાની જખાને મુબારકથી, ફરમાન મુબારકમાં ફરમાવ્યું કે, “હજરત મૈલા મુરતઝા અલી સરવે ચીન્નેમાં મૈબુદ છે. જેમ આપણામાં એ મૈલા નુર સ્વરૂપે મૈબુદ છે, તેમ અઢાર બાર વનસ્પતિમાં પણ એ મૈલા મૈબુદ છે. આ સઘળી સૃષ્ટિમાં એ મૈલા ભરપુર હોવા છતાં, વગી પોતાનું જીસમાની શરીર નિરાળું કરી, પોતાના ભક્તોનું સંરક્ષણ તથા તારણ કરે છે, અને અસુરો કાફરોને પાયમાલ કરી ભૂમિનો ભાર ઉતારે છે.”

અગર કોઈ સવાલ કરે કે, એ મૈલા નુર સ્વરૂપી છે, એ વાત અમે કબુલ કરીએ છીએ, પણ આ કુલ મંડાણનો સરજનહાર, આપ રૂપ ફીરતાર, ખુદાવંદ કરીમુલ બંદશાહ ઘણો મોટો છે તેઓને અરબી ભાષામાં “અલ્લાહુ અકબર” કહેવામાં આવે છે, તેમ આપણે પણ તેને “અલીયુલ અઝીમ” એટલે તે અત્તી ઘણો મોટો છે, એ પ્રમાણે કહીએ છીએ, તે ખુદાવંદ સરવે સૃષ્ટિમાં સચરાચર ભરપુર હોવા છતાં એક સ્થૂળ શરીરમાં કેમ સમાઈ શકે? આ સવાલના જવાબમાં નીચે લખેલા દ્રષ્ટાંતો આપવામાં આવે છે.

હજરત જીબરાઇલ અલૈહીસ સલામનું વર્ણન

“હીમલયે હૈદરી” નામના ઇસલામી ગ્રંથમાં લખેલું છે કે આપણા અવ્વલ પીર, નબી મહમદ મુસ્તફા સદલ દલાહો અલૈહી વ સદલ-મને નખુવત મળી તે અગાઉ, તેઓ એક પહાડની ગુફામાં બેસી, કરણ-હાર કીરતારની ઇબાદત ખંદગી કરતા હતા. જેમ જેમ તેઓને નખુવત મળવાનો વખત પાસે આવતો ગયો, તેમ તેમ, અઢારભાર વનસ્પતિ વગેરે સરવે તેઓને સલામ કરવા લાગ્યા. એ વાત તેઓએ આપણી માતૃશ્રી ખીખી ખતીજતુલ કુબરા પાસે કરી. માતૃશ્રી ખતીજતુલ કુબરાએ કહ્યું કે, અયે મહેરબાન સાહેબ, મેં મોટા મોટા આલીમોથી સાંલળેલું છે કે હજરત આદમથી લઇને હજરત ઇસા મસીહ સુધી, જેટલા પેગંબર થઇ ગયા છે, તે સરવેને, ચરીંદા, પરીંદા, દરીંદા, ગર્જીંદા પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિ સલામ કરતાં હતાં આ વાતને થોડા દિવસ વીતી ગયા પછી ચંદ્રિની રાતના ચંદ્રમા જેવા નુરાની મુખ વાળો એક છોકરો, નુરાની વસ્ત્રો ધારણ કરી, ગારના મુખ પાસે ઉભો રહ્યો અને નમનતાઇ સાથે આપણા અવ્વલ પીરને સલામ કરી, કહેવા લાગ્યો, “વાંચો, યા રસુલદલાહ,” નબી સાહેબ ફરમાવે છે કે, હું વાંચી ન શક્યો, અને બેહોશ થઇ ગયો. તે છોકરાએ મારા બેઉએ ખાંધા દબાવ્યા. ખીજી વખત પણ તે છોકરાએ એમજ કહ્યું, ત્યારે પણ હું બેહોશ થઇ ગયો, અને વાંચી ન શક્યો, ત્રીજી તખતે બ્યારે તે છોકરાએ એમજ કહ્યું, ત્યારે નખુવતનું સરવે ઇલમ મને પ્રાપ્ત થયું. આ ખુશનુમા છોકરો, તે હજરત જીબરાઇલ અલૈહીસ સલામ હતા. તેણે જમીન પર ઠોકર મારતાંની સાથે, પાણીને

એક ચશ્મો પેદા થયો. અમોએ નાહી ઘોઈ, વચ્ચું કરી, ખુદાવંદ તાલાની ઈબાદત બંદગી ગુજારી. ઈબાદત બંદગી થઈ રહ્યા પછી, મહેતર જીખરા-ઇલ પોતાને મકાને આલ્યા ગયા.

“હજાર મસાઈલે હિંદ” નામના ગ્રંથમાં લખેલું છે કે, જે વખતે આપણા અવ્વલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફાને નખુવત મળી, તે વખતે દીને મોહમ્મદી જાહેર કરવાનો તેઓને હુકમ થયો. નખી સાહેબે મોહમ્મદી દીન પાળવાના આમંત્રણ કરનારા પત્રો ચારે તરફ મોકલાવ્યા. જ્યારે અબદુલ્લાહ બીન સલામ નામના ખેખરી ચહુદીના એક આલીમને આપણા અવ્વલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફાનો પત્ર પહોંચ્યો, ત્યારે તેણે નખી સાહેબના પત્રને તાઝીમ આપીને વાંચ્યો. અબદુલ્લાહે આગલા પેગંબરોના સડીકા અને કિતાબોમાંથી એક હજાર મસલા શોધી કાઢ્યા. મદીનામાં આવીને, એ હજાર મસલાના જવાબ આપણા અવ્વલ પીરને પુછ્યા પછી, તે ઇમાન લાવી ઇસલામમાં આવ્યો. અબદુલ્લાહે એ હજાર સવાલમાંના અઢારમા સવાલમાં, હજરત જીખરા-ઇલની સીકત પુછી હતી.

અબદુલ્લાહના અઢારમા સવાલનો જવાબ.

આ સવાલના જવાબમાં નખી સાહેબે ફરમાવ્યું કે “અએ અબદુલ્લાહ, ઠરણુહાર ફીરતારે પોતાની કુદરતે કામીલાથી અગણિત ફીરતા ઉત્પન કરેલા છે. સરવે ફીરશ્તાનું કદ એક સરખું નથી. તેમાં કોઈ લાંબા, કોઈ ઠીંગણા અને કોઈ મધ્યમ છે. હજરત જીખરાઈલ લાંબ. પણ નથી, તેમ ઠીંગણા પણ નથી, એટલે મધ્યમ કદના છે.

તેઓના વાળની જીલકામાં આઠ લટું છે. તેઓનો ચેહેરો ચઉદમી રાતના ચંદ્રમા કરતાં વધારે પ્રકાશીત છે. તેઓને ચાર મોટી પાંખો છે. તેઓની બીજી પાંખોમાં, લાલ, ચાકુત અને મોતી ટાંકેલા છે. અચ્ચે અખદુલ્લાહ, એ જીખરાઈલ ફીરશ્તો પોતાની નાનામાં નાની પાંખને ફેલાવે તો પૂર્વથી પશ્ચિમ, તથા ઉત્તરથી દક્ષિણ સુધીની સરવે જમીનને ઢાંકી દીધે.

એ ઇનસાફી વાંચનારાઓ વીચાર કરો કે, હજરત જીખરાઈલ પાક પરવરદીગારનો એવડા કદનો બંદો છે કે, આ સૃષ્ટિપરનું તમામ પાણી તેના માથાપર રેડીએ, તો તે સરવેને સમાવી લીએ, અને પાણીનું એક બુંદ પણ નીચે ન પડે. હજરત જીખરાઈલ નાના પ્રકારના સ્વરૂપો ધારણ કરી, આપણા અન્વલ પીર પાસે આવતા હતા અને આપણા દુયમ પીર તથા દુયમ શાહ, હજરત ઇમામ હસન, હુસેન સાહેબોને જીલામાં જીલાવતા હતા, હજરત જીખરાઈલ અલૈહીસ સલામનું કામ વહી પોંચાડવાનું હતું. હજરત આદમથી લઈને ખાતમુલ અંબીઆ, નબી મહમ્મદ મુસ્તફા સુધી સરવે પેગંબરોને તેણે જ ઠરણહાર ફીરતારના પેગામ પહોંચાડ્યા હતા. હજરત ખાતમુલ અંબીઆ નબી મહમ્મદ મુસ્તફાના ઘરની ખીજમત તેઓ બજાવતા હતા. જીખરાઈલ ફીરશ્તાનું કદ આટલું બધું મોટું હોવા છતાં, તેઓ નાનું સ્વરૂપ ધારણ કરવાની શક્તિ ધરાવતા હતા, ત્યારે કુલ મંડાણનો સરજણહાર સરવે શક્તિવાન મૌલા, પોતાનો ગમે ત્યારે, પોતાના પાક અવિચળ નુરને, સ્થૂળ શરિરમાં સમાવી શકે, એ વાત કાંઈપણ નવાઈ જેવી નથી.

નખી સાહેબની મેઝરાજનું વર્ણન.

ધસલામી ગ્રંથોમાં લખેલું છે કે જે વખતે આપણા રસુલે સર-
વર, નખી મહમદ મુસ્તફા સદ્ગત દલાહો અલૈહી વ સદ્ગતમને અરશે
આલાની સૈર કરાવવા સાફ, ખુરાકપર મેસાડી, તેડી જવામાં આવ્યા,
તે વખતે તેઓએ પોતાના પસાર થવાના રસ્તાપરથી ઉંટોની એક
કટાર જતી જોઈ. નખી સાહેબે પોતાના સાથી હજરત જુમરા-
ઈલને પુછ્યું કે “ અએ અખી જુમરાઈલ, આ ઉંટોની કટાર
ક્યાંથી આવે છે, ક્યાં જાય છે, તેઓની સંખ્યા કેટલી છે, અને
તેમના પર શું લાહેલું છે? હજરત જુમરાઈલે જવાબ આપ્યો “ યા
નખીયુદ્લાહ, જ્યારથી હું પેદા થયો છું, ત્યારથી આ ઉંટોની કટારને
આ પ્રમાણે જતી જોઈ છું. મને ખબર નથી કે તે ક્યાંથી આવે છે,
ક્યાં જાય છે, તેઓની સંખ્યા કેટલી છે, અને તેઓપર શું લાહેલું
છે? એટલામાં ખુદાવંદ તાલા તરફનો પેગામ આવ્યો કે “ અએ
જુમરાઈલ, એ ઉંટોપર લાહેલી પેટીઓમાં શું છે, તે મારા હખી-
ખને દેખાડો. પાક પરવરદીગારનો હુકમ થતાંની સાથે, હજરત જુમ-
રાઈલે તે ઉંટોની કટારમાંથી એક ઉંટની નાથ પકડી, તેને નીચે
મેસાડી દીઠો. “ ખિસમિદ્લાહ ” બોલી, આપણા અવલ પીરનો
કલમો પડતાંની સાથે, તે પેટીનું તાળું ઉઘડી પડ્યું. એ પેટીઓમાં
ખસખસના દાણા ભરેલા હતા, તેમાંથી એક દાણાને ઉઘાડીને જોયું
તો તે દાણામાં વસ્તીવાળા અગણિત નગરો તેઓની દ્રષ્ટીએ પડ્યા.

જે મહા શક્તિવાન પાક પરવરદીગાર એક ખસખસના દાણામાં
અગણિત નગરો વસાવવાનો શક્તિ ધરાવે, તેજ કુદરતનો ખાવીદ,
નાથેનો નાથ, પોતાના પાક અવિચળ નુરને, એક સ્થૂળ શરીરમાં
સમાવી શકે, એ વાત કાંઈ પણ નવાઈ જેવી નથી.

કલામે શાએર

—ૐ:૦:ૐ—

કુદરત હરેક તરેહકી હુએ, શેરે ઇલાહમે
ચાહે જો, કોહ કો, તો ભરે. બતને કાહમે
ચુસુક કો ભાઈએને ગીરાયા જો ચાહમે
હસ્તે ખુદાને થામ લીઆ. એન રાતમે
નારા, ખલીલને, જો સરે નાર, કર દીયા
હૃદરને વોહ નાર કો, ગુલઝાર કર દીયા.

ખલીલદલાહકો પાલે હમ
જલતી આગ ખીચ ડાલે હમ
ખસકસે નીરાલે હમ
ન કોઈ ઇસ ભેઠકો પાવે

કલામે પીર

—:~:—

કુદરત તેરી. મોજા, પાર ન જાણું
જાણે તું એક ઇલાહી, એલી તઝ્યે તમે
છત્રોશ જુગ ને ચોરાશી ચોકડી
એક ધ્યાને નર રહ્યા, એલી તઝ્યે તમે

હજરત મુસાએ કાઢે તુર પર, મોલાનું પાક અવિચળ તુર જોયું.

મુસાઈ, હાઉદી, ઇસાઈ, અને મુસલમાની અંધકર્તાઓ પોતાના બનાવેલા મથોમાં લખાણ કરી ગયા છે કે હજરત મુસા મીસર દેશમાં બની ઇસરાઈલ ની કોમમાં પેદા થયા હતા. બની ઇસરાઈલોમાં એક નબી પેદા થશે, તે તેને હલાક કરશે એવી ભવિષ્યવાણી સાંભળવાથી, મીસરનો રાજા ફીરઔન બની ઇસરાઈલોના છોકરાઓને મારી નાંખવા લાગ્યો હતો. ફીરઔનની ધાર્તીથી, અને ખુદાવંદ તાલાના હુકમથી, હજરત મુસાની માતૃશ્રીએ તેઓને એક કંડીઆમાં બંધ કરીને, તે કંડીઆને નીલ નદીમાં વહેતો મુકી દીધો. ફીરઔન તથા તેની સ્ત્રી નીલ નદી ઉપરના પોતાના બંગલામાં બેઠા હતા, ત્યાંથી તેઓની દ્રષ્ટિ તે વહેતા કંડીઆ પર પડી. તેઓએ તે કંડીઆ નદીમાંથી બહાર કઢાવીને ખોલી જોયો, તો તરતનું જન્મેલું બાળક તેઓના દીઠામાં આવ્યું. ખુદાવંદ તાલાએ ફીરઔન તથા તેની સ્ત્રીના દીલમાં ખ્યારની લાગણી ઉત્પન્ન કરવાથી, તેઓએ તે બાળક એટલે ભવિષ્યના મુસા નબીને પોતાનાજ ઘરમાં પાળી પોષીને મોટા કર્યો. જ્યારે હજરત મુસા જવાનીની ઉમરે પહોંચ્યા, ત્યારે એક દીવસ શહેરમાં ફરવા ગયા હતા, તેટલામાં, એક ઠેકાણે, ફીરઔનનો સગો એક મીસરી, તથા મુસા નબીની કોમનો એક બની ઇસરાઈલ, પોત પોતામાં, લડી રહ્યા હતા. હજરત મુસા આ બે લડાઈ કરનારાની પાસે ગયા, અને ફીરઔનના સગા મીસરીને એક ઠોસો એવા જોરથી માર્યો કે મીસરી તતક્ષણ મરણને શરણ થયો. બીજો દીવસે પણ હજરત મુસા ફરવા ગયા હતા, ત્યારે રસ્તામાં તેઓનીજ કોમના બે બની ઇસરાઈલો પોત પોતામાં લડાઈ

કરી રહ્યા હતા. હજરત મુસા તેઓની પાસે ગયા, અને કહેવા લાગ્યા કે “અએ દીનખંધુઓ, તમે શા માટે પોતપોતામાં લડો છો? હજરત મુસાની આ વાત સાંભળી, તે બે લડનારામાંથી એક જણાએ કહ્યું કે “અએ મુસા, કાલે તમે પેલા મીસરીને મારી નાંખ્યો તે પ્રમાણે આજે અમેને મારી નાંખવા આહો છો કે શું? મુસા નબીએ શીરઝૈનના સગા મીસરીને મારી નાંખ્યો એ વાત શીરઝૈનને કાને પડતાં હજરત મુસાને પકડવા માટે શીરઝૈને પોતાના સિપાઇઓ મોકલ્યા. હજરત મુસા મીસરમાંથી નાસી ગયા, અને બીજા મુલકમાં શૈબ પેગંબરને ઘેર જઈ રહ્યા. હજરત મુસાએ સાત વરસ સુધી શૈબ પેગંબરના ઘરની બીજમત બળવી, ત્યારે શૈબ પૈગંબરે પોતાની દીકરી બીબી સકુરા હજરત મુસાના નીકાહમાં આપી. ત્યારપછી કેટલીક મુદત સુધી, હજરત, મુસા પોતાના સસરા શૈબ પેગંબરને ઘેર રહેતા હતા. ઘણા વરસ વિતી જવા બાદ, હજરત મુસા, બીબી સકુરાને સાથે લઈને શૈબ નબીને ઘેરથી, મીસર જવા નીકળ્યા. એક દીવસ રસ્તામાં રાત પડી જવાથી, કોહે તુરના પહાડ પાસે તેઓએ મુકામ કર્યો હતો. આ ઠેકાણે બીબી સપુરાને પ્રસુતિકાળ આવી લાગવાથી, આગની જરૂર પડી. કોહેતુરપર કાંઈક આગ જેવું લાગવાથી, હજરત મુસા આગ લેવા માટે કોહેતુરપર ચડ્યા.

કલામે શાએર.

આજ લેનેકો ગયા મુસા, મીલા તુરે ખુદા
તુર પર જલવા દીખાયા, મુરતઝાને રાતકો
અરઝકી બાબરને “તું ખાલક હુએ ખાલક, શક નહીં”
મોઅજ્જે અએસે દીખાએ, મુરતઝાને રાતકો

જખ આગ લગી ઉસ પહાડમેં, મુસા ખડે રહે જકે દુર
અલી જનાખ તું સમજ ઉસકો, નુરે ઉસકા થા મામુર.

હજરત મુસાએ કોહ તુરના પહાડ ઉપર આપણા કરણહાર કીરતારતું નુર જ્યું, તે હજરત મોલા મુસ્તઝા અલીનુંજ પાક અવિચળ નુર હતું. હજરત મુસાને કોહિતુરપર નવ મોઅજુઝાની કરામત મળી, તેની ખબર પાક કુરાને શરીફમાં છે.

પાક કુરઆને શરીફ

“વલ કહ આતેના મુસા, તીસઅતા આયાત

મતલબ

અમોએ હજરત મુસાને નવ નીશાનીઉં એટલે મોઅજુઝા બખશ્યા મુસા નખીને ઇનાયત થએલ નવ મોઅજુઝામાં, લાકડીમાંથી અઝદહા એટલે મોટો સાપ બની જવાનો મોઅજુઝો સૌથી મોટો હતો. મુસા નખીની લાકડીને “અસાએ મુસા” કહેવામાં આવતું હતું. એ અસાની મદદથી હજરત મુસાએ મીસરમાં ફીનઝૈનની દરબારમાં મોટા મોટા મોઅજુઝા કરી દેખાડ્યા હતા. હજરત મુસાએ કોહિ તુરના પહાડ પર ખુદાવંદ તાલા સાથે વાતો કરી હતી, અને તૌરાત કીતાબની તખતીએ પણ એજ પહાડ ઉપર તેએને મળી હતી.

આ રિવાયત પરથી, વિચાર કરવાને બની આવે છે કે, જ્યારે આ કુલ મંડાણના પેદા કરનાર કરણહાર કીરતારના પાક અવિચળ નુરે કોહિ-તુરના એક ઝાડ પર જાહેર થઈ, હજરત મુસાને હીદાર આપ્યા, એવું

પાઠ કુરાને શરીર પરથી સાળીત છે, ત્યારે એ પાઠ અવિચળ નુરને ધનસાન રૂપી સ્થૂળ શરીરમાં, જાહેરીમાં આવતાં અટકાવનાર કોઈ પણ નથી. એ ખુદાવંદના લેદને કોઈ પામી શકતો નથી.

કલામે પીર

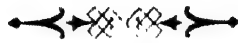

અષ્ટ કોડ પ્રહ્મા આગે તેં ઉપાયા
તેણે તારો ભેદ ન જાણ્યો, હો સ્વામીજી
આદ ઉણીઆદ તારી ઉત્પત રચના
તેણે તારો ભરમ ન જાણ્યો, હો સ્વામીજી

ક્રિતાબોમાં લખેલું છે કે મુસા નબીની કોમે, હજરત મુસાને ઠણું કે “યા હજરત, આપ સાહેબ ફરમાવો છો કે મેં આપણા કરણહાર કીસ્તારનું નુર કોહો તુર પર જોયું. હું ત્યાં જઈ છું અને ખુદાવંદ તાલા સાથે હમકલામ થઈ છું. જ્યારે આપ સાહેબ ખુદાવંદ તાલાના દીદાર કરો છો, અને તે જનામે બારી સાથે વાતો ચીતો કરો છો, ત્યારે અમ ગરીબો ઉપર મેહેરબાની કરીને, અમોને એ સમર્થ ધણીના દીદાર કરાવી આપશો, તો ઘણું નેક કામ થશે. હજરત મુસા, પોતાની સાથે સીતિર સરદારોને લઈ કોહોતુર પર ગયા અને ખુદાવંદ તાલાના પાઠ અવિચળ નુરના દીદાર માટે અરજ ગુજારી. તરત એક નુરાની ઝળક તેઓના જોવામાં આવી. એ પાઠ નુરને જોતાંની સાથે, સીતિર સરદારો બેહોશ થઈ ગયા, અને કોહો તુર ધુજવા મંડી ગયો.

મુસા નખીએ કોહિ તુર પર, મૈલા મુસ્તઝા અલીના પાઠ નુરના
દીદાર કર્યા હતા. તેજ પાક અવિચળ નુર આ કલબુગની સંધમાં, નક-
લંકી નારાયણ મૈલા મુસ્તઝા અલીના સ્થૂળ શરીરમાં જાહેર થયું અને
એજ નુરી અવતાર, ખંડ એરાકમાં, હેલમ હેશમાં ઇમામતના શાહી
તખ્તપર ખીરાજ્યા.

કલામે પીર.

યા શાહજી, પાત્ર નકલંકી નારાયણ આવ્યા
અને નર રૂપે અલી બેઠાજી
સોઘ અલી મીલજામાં બેઠા
જણો તે “શ્રી ઇસલામ શાહ—હુરી

મૈલાના હાજર ઇમામ મુસ્તઝા અલી, જેઓ અલી, નખી એટલે
“પીર, શાહ” નો અવતાર છે, તેઓએ, આ સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કરવા સાડુ,
પહેલાં પોતાની હેહ બનાવી, અને ત્યાર પછી, આ સૃષ્ટિના મંડાણની
રચના રચી.

કલામે શાએર

પ્રથમ જલ પર થલ, થલ પે, ભૂમ લગાયા
ભૂમીકે ઉપર ઝમીં, ઝમીં પે, આલમ બસાયા
પવનકા કર દીયા ચકર, આસમાનકી કરી છાંયા
તેરી કુદરત કે કુરબાન, લાલજી તેરી માયા,

“કસુમુલ અંબીઆ” નામની કિતાબમાં લખેલું છે કે હજરત અબુલ બશર એટલે સરવે માણસ જાતના પિતા, આદમ અલૈહીસ સલામ પેઠા થયા તેની આગળ, આ ધરણી પર બીજી વસતી હતી, અને સષ્ટિ કર્તાએ અગાઉ ઘણી વખત આ ધરણી પર રચના રચેલ છે. આ છેલા વખતમાં ખુદાવંદ તાલાએ ચાર જુગનું મંડાણ માડ્યું, અને એ ચાર જુગમાં, પોતે જાહેર દશ અવતાર ધારણ કર્યા. પહેલા એ અવતાર જળચર એ અવતાર વનચર, એ અવતાર વિપ્ર, એ અવતાર રાજા, નવમો અવતાર બુદ્ધ, તથા દશમો અવતાર હજરત મોલા મુસ્તઝા અલી રૂપે જાહેર થયો. પ્રથમ કર્તા જુગમાં ચાર અવતાર, ભરતખંડમાં ઉત્તર તરફ, બીજા ત્રેતા જુગમાં, ત્રણ અવતાર, ભરતખંડમાં પૂર્વ તરફ, ત્રીજા દ્વાપર જુગમાં એ અવતાર, ભરતખંડમાં દક્ષિણ તરફ, અને છેલ્લો દશમો અવતાર ભરતખંડની પશ્ચિમે આવેલા મુલ્કે અરબમાં પ્રગટ થયો. આ કલજુગ સંધીમાં દશમા નકલંકી અવતાર હજરત મોલા મુસ્તઝા અલી, તથા ગુર પ્રહ્લા, નબી મહમદ મુસ્તફા સદ્લ દલાહો અલૈહી વ સદ્લમ, મનુષ્ય અવતાર ધારણ કરીને આવ્યા. “અલી નબી” એટલે “શાહુ, પીર” નું નુર એકજ છે, તે વિષે એક શાએર લખે છે કે—

મુનો, અએ ઉમ્મતીયાને ખૈરુલ વરા
મવાખાતકા અબ કહુ માજરા
નબીને ચે ચાહાકે, અસહાબમે
મવાખાત, બહેરે મોહુખત, કરે
બીરાદર કીયા એક કે એકકા
મગર રેહુ ગયે, એક શેરે ખુદા
ચેહુ કી અર્ઝ, યા અશરફે અંબીઆ
કીસીકો બીરાદર કીસીકા કીયા
મગર મેં અખુ તક લાયક ન થા
કીસીકી મોહુખત કે લાયક ન થા

કહા મુસ્તફાને કે યા મુરતઝા,
 તેરા ભાઈ મેં હું, તું ભાઈ મેરા
 કોઈ ઇતનેમેં તેરે ખરાખર નહીં
 સિવા મેરે, તેરા ખીરાદર નહીં
 તું મુજસે હુએ, મેં તુજસે હું, “યા અલી”
 અખુવન મેં કીસસે કરું “યા અલી”
 મેં મુસા, તું હાફેઝ હુએ, “યા અલી”
 અફુ તેરા કારન હુએ “યા અલી”
 અઝલસે ખીરાદર હુએ, હુમ ઓર તુમ
 “ખુદાઈ કે મઝહર” હુએ, હુમ ઓર તુમ

બ્રહ્મા, તથા વિષ્ણુ એટલે અલી તથા નખી, શાહ પીર, અલખ
 અવિનાશી પુરૂષ, સળિટની આદિથી અંત સુધી, સાથેના સાથે અવતાર
 ધારણ કરતા આવે છે, ભક્ત જનોનું તારણ કરે છે, અને અસુરોને
 પાયમાલ કરી, ભુમિનો ભાર ઉતારે છે.

ક્રિતાબોમાં લખ્યું છે કે, હજરત સુલેમાન ખીન દાઉદ પેંગબરને
 ઘેર લગ્ન હતું, ત્યારે તેઓએ, અથવા કલામે પીર પરથી હજરત
 મુસા પેંગબરની ખબર મળે છે કે, તેઓએ કરણહાર કીરતારને પોતાને
 ઘેર જમવા પધારવા અરજ ગુજરી. પાક પરવર દીગારે હજરત મુસાની
 અસ્જ કબુલ કરી ફરમાવ્યું કે અયે મુસા, હું તમારે ઘેર જમવા
 પધારીશ, પણ જો તમે ખરાખર ધ્યાન કરી બેસશો, તો હું તમારે ઘેર
 આવ્યો હતો, તે વિષે તમોને ખબર પડશે. અગર તમે ધ્યાન રાખવામાં
 જરા પણ ગાફલ થઈ જશો, તો હું તમારે ઘેર પધાર્યો તે વિષે તમોને
 ખબર પડવાની નથી. હજરત મુસાએ માણસોને જમણું રાંધવા ફરમાવ્યું
 અને પોતે ધ્યાન રાખીને બેઠા. દૈવ યોગે હજરત મુસા ધ્યાન રાખવામાં
 જરા ચુકી ગયા. મૌલા બચકનું ૩૫ ધારણ કરી, હજરત મુસાને ઘેર

પધાર્યા, અને સવાલ કર્યો. આ સવાલીનો સવાલ સાંભળી હજરત મુસાએ પોતાની દાસીને હુકમ કર્યો કે આ સવાલીને કાંઈ આપો. દાસી ઘરમાંથી થોડું વાસી કુસી ખાણું લાવી અને જાચકના કાસામાં નાંખ્યું. જાચકે આ વાસી ખાણાને લઈ જઈ એક ઠેકાણે કાસા સાથે ભંડારી દીધું.

કલામે પીર

દેરે મુસા, કુછ, નામ સાહેબ કે
મેં કર આયા હું આસા, સુનો મોમીનો જ ભૈયા
મુસા લાલી કો કરમાન કીયા
લાલી ભાત લે આઈ વાસા, સુનો મોમીનો જ ભૈયા

જે વખતે એ મૌલા હજરત મુસાને ઘેર જાચવા પધાર્યા તે વખતે તેઓ નિરાકારી હતા કે આકારી હતા? ઉપર વર્ણવેલી ખીના પરથી સાફ જણાય છે કે તેઓ સાકાર સ્વરૂપમાં હતા.

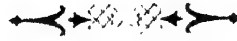
જે પ્રમાણે એ મૌલા ખાતુન છે, તે પ્રમાણે જાહેર છે. જે પ્રમાણે નિરાકારી છે તે પ્રમાણે સાકારી છે.

કલામે શાએર.

જેસા જાહેર હુએ, વૈસે ગાયબ હુએ, અલી
વહલાહ, કે મજહુરે અજાએબ હુએ, અલી

જે ચીજને ખાતન કહેવામાં આવે છે, તે ચીજ જાહેરમાં હસ્તી ધરાવવા છતાં પણ છુપી રહેલી છે. જે ચીજને જાહેર કહેવામાં આવે છે, તે ચીજ ખાતનમાં હસ્તી ધરાવવા છતાં પણ ખુદ્દી જોવામાં આવે છે.

કલામે શાએર.

અલ્લાહકે તેરેમે' દખ
 કુરઆં તીલાવત કરકે લેખ
 રૂપ અરૂપી આપ અલેફ
 મોહુમ્મદ, નખી રસુલલ્લાહ-લા ઇલાહ
 એક ઇ એક સમજ રહુમાન
 આપકે ઘર આપઈ મહુમાન
 નખી મુરશદપે હો કુરબાન
 મોહુમ્મદ, નખી રસુલલ્લાહ-લા ઇલાહ

ઇસલામી ગ્રંથોમાં લખેલું છે કે રમઝાન મહિનામાં એક દીવસે, લોકોએ આપણા અવ્વલ પીર નખી મહુમ્મદ મુસ્તફા સાથે ઇબાદત કરી લીધા પછી, આપણા અવ્વલ શાહ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી એક બાબુએ જઈને બેઠા હતા, એટલામાંએક મોમન દીનદારે આપણા અવ્વલ શાહ પાસે અરજ ગુજરી કે અએ મૌલા, આપ સાહેબ ઉમેદવારોની ઉમેદો પુરી કરનારા છો. યા મૌલા, હું એવી ઉમેદ ધરાવીને આપની પાસે આવેલો છું કે આજ સાંજની ઇબાદત પછી, આપ સાહેબ મુજ ગરીબને ઘેર રોજે ઈફતાર કરવા પધારો તો હું સમજીશ કે મને જાને જહાનની બાદશાહી મળી. મૌલાએ તે અરજદારનું ઈજન કબુલ ફરમાવ્યું. એ પ્રમાણે તે દીવસે સીતેર. જણાએ રોજે છોડવા માટે, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીને ઈજન આપ્યું અને મૌલાએ સીતેરે જણાની અરજ કબુલ ફરમાવી. સાંજની ઇબાદત કરી લીધા પછી, આપણા અવ્વલ શાહ, તથા

અવલ પીર વાનો કરતા કરતા, મસજીદમાંથી બહાર નીકળ્યા; ત્યારે આપણા અવલ પીર નળી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે, અમે બીરાદર, આજ આપણે બંને ભાઈ સાથે બેસીને રોજી ખોલશું ત્યારબાદ હજરત મૈલા મુસ્તફા અલી નળી સાહેબ સાથે તેઓને ઘેર પધાર્યા, અને ત્યાં રોજી ઇફતાર કર્યો. બીજે દીવસે સવારની ઇબાદત પછી જ્યારે, નળી મહમદ મુસ્તફા તથા હજરત મૈલા મુસ્તફા અલી ફારગ થઈને બહાર પધાર્યા, ત્યારે કેટલાક અસહાબો પોતપોતામાં એકઠા થયા. જે માણસે આપણા અવલ શાહ, મૈલા મુસ્તફાઅલીને મેમાનીતું પહેલું ઇજન દીધું હતું, તે સરવે માણસોને કહેવા લાગ્યો કે આ ગરીબ ગુનેહગાર બદો કેવો નસીબદાર છે કે, કે ગઈ કાલે મૈલાએ મુજ ફકીર પર મહેરબાની ફરમાવી, મારે ઘેર રોજી ઇફતાર કર્યો. મૈલાના પાક કદમ મારા ઘરમાં પડવાથી, મારું ઘર પાવન થયું. આ વાત સાંભળી, બીજાએ કહ્યું “એ ભાઈ, બાને ખુદામાં બેસી, તું શામાટે બુદ્ધ બોલે છ ? ગઈ કાલે, એ મૈલા મારે ઘેર પધાર્યા હતા, અને મારે ઘેર રોજી ઇફતાર કીધો હતો. આ પ્રમાણે સીતેર જણાએ જણાવ્યું કે મૈલાએ ગઈ કાલેના રોજી તેઓને ઘેર ઇફતાર કીધો હતો. સીતેર જણા ઘણી અચરતીમાં ગીરફતાર થઈ ગયા, એટલામાં એક જણ બોલી ઉઠ્યો કે ભાઈઓ, આમ વીચાર કરતાં ભવના ભવ વાડી જશે, તો પણ આપણને એ ભેદની ખબર પડવાની નથી, માટે આપણે આ વાતને ખુલાસો નળી સાહેબને પુછીએ આ વાત સરવે જણાએ કબુલ રાખવાથી, તેઓ આપણા અવલ પીર, નળી મહમદ મુસ્તફા પાસે ગયા અને તેઓની ખીજમતમાં અરજ ગુબરીને પુછ્યું કે, ગઈ કાલે હજરત મૈલા મુસ્તફા અલીએ કોને ઘેર રોજી ઇફતાર કીધો હતો. તેનો ખુલાસો ફરમાવો સીતેર જણાની આ અરજ સાંભળી, નળી સાહેબે ફરમાવ્યું કે ગઈ કાલે અમે બંને ભાઈઓએ સાથે બેસીને મારે ઘેર રોજી ઇફતાર કીધો હતો,

અને જમી રહ્યા પછી, અરધી રાત સુધી અમે બંને લાઇઓ વાતો ચીતો કરતા સાથે બેઠા હતા. નળી સાહેબની આ વાત સાંભળી, તેઓ વધારે અચરતમાં પડી કહેવા લાગ્યા કે, લો, આ સીતેરમાંથી એકોતેર થયા. આ પ્રમાણે વાતો ચાલી રહી છે, એટલામાં હસનૈન સાહેબો આવી લાગ્યા, અને કહ્યું કે ગધ કાલે બાળા સાહેબે અમારી સાથે રોજી છેડયો હતો. આ વાત સાંભળી, તેઓમાંથી એક જણે આપણા અવલ પીર નળી મહમદ મુસ્તફાને પુછ્યું કે, એક જણ એકજ વખતે વખતે, આટલી બધી જગ્યા પર જઈ, રોજી ખોલી શકે છે કે શું? આપણા અવલ પીર, નળી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાયું કે અમે શેખ, મારા લાઈ અલી ઇબને અબુ તાલેબની કુદરત વિષે તું અજાણ છે. એ સાહેબ મઝહૂરલ અજાએબ અને મઝહૂરલ ગરાએબ એટલે સરવે શક્તિવાન, અને અઝીમ કુદરતનો ધણી છે. જો એ મૌલા ચાહે તો ક્ષણ વારમાં અસંખ્ય મકાને હાજર હોવાની કુદરત ધરાવે છે. આ માજરાની દરમીયાન, હજરત જુબરાઇલ ખુદાવંદતાલા તરફની વહી લઈને નળી સાહેબ પાસે આવ્યા અને કહેવા લાગ્યા કે, યા રસુલલ્લાહ, ગધ કાલે હજરત મૌલા, મુસ્તફાઅલી એ અરશે અઝીમ પર રોજી ઇક્તાર કીધો હતો.

આ રીવાયત અને આપણા અવલ પીર નળી મહમદ મુસ્તફાના ફરમાન મુબારક પરથી, સાબીત થાય છે કે હજરત મૌલા મુસ્તફા અલી સરવે શક્તિવાન અઝીમ કુદરતનો ધણી, મઝહૂરલ અજાએબ અને મઝહૂરલ ગરાએબ છે. પુબ્કળ ગ્રંથ કર્તાઓ લખાણ કરી ગયા છે કે, કુલ પેંગબરોને મુશકેલીમાં મદદ કરનાર અને આ સરવે સૃષ્ટિની મુશકેલી આસાન કરનાર, એજ ખુદાવંદ ખાવીંદ, સમર્થ ધણી છે.

કલામે શાએર.

—:૦:—

હુદરકી જાતસે, મદદે હર વલી હુઈ
 તાઝી હર ગુલશનો ગુલકી કલી હુઈ
 ક્યા સૈફ થી, જો ખેખરો બદરો હુનૈનમે
 ખીચી જો જુલફીકાર, તો ફતહે અલી હુઈ
 હુમ ક્યા, અંખીઆઝ્યાંકા મુશકીલ કુશા, અલી
 મુશકીલમે સખકે મોંહસે નીકલતા હુએ, “યા અલી”
 હર સીમત, બે અસા, રવાં, ચરખે પીર હુએ
 બાઅસ ચે હુએ કે, નામે અલી દસ્તગીર હુએ
 છતને થે નખી, સખકી હુઈ મુશકીલે, આસાન
 વલ્લાહ રે, દેખો તો ફકત નામે અલીસે
 દુખમે, દરદમે, તપમે, અલીકા જો નામ લે
 ચે વોહ નામ, હુએ, જો ગીરતેકો થામ લે
 અલીકા નામ, ક્યા રાહતે જાન હુએ
 અસાએ પીર, તૈગે જવાં, વ હરઝે તીફલાન હુએ

હજરત આદમથી લઇને હજરત ખાતમુલ અંખીઆ, નખી
 મહમદ મુસ્તફા, સદલા દલાહો અલૈડી વ સદલમ સુધી, જેટલા
 પેગંબર થઇ ગયા, તેઓ, તથા ખીજા રૂહ ધરાવનારાની મુશકીલ
 આસાન કરનાર, એ મૌલા મુશકીલા કુશા, હજરત અલી છે. જો
 આપણે કુલ પેગંબરના નામની તસખીહ કરીએ, તો સૌમાં મૌલા
 મુરતઝા અલી ધમામ છે.

કલામે શાએર

ક્યું સખ ફઝીલતોંકા ન ઉનપર હો ધખ્તેતામ
નામે ખુદા હુઝુરકા, ખતમે રસુલ નામ
પાયા વસી લી વોહ કે, જો હુએ રાહુબરે અનામ
તસખીહો અંખીયામે, સલફ હુએ, અલી. ઇમામ

આ શાએર ખુદલું લખે છે કે જો આપણે હજરત આદમથી ખાતમુલ અંખીઆ સુધી કુલ એક લાખ અને ચોવીશ હજાર પેગંબરના નામની તસખીહ કાઢીએ, તોપણ, તેમાં ઇમામ, મૌલા મુસ્તાફા અલા છે. એ મૌલા સરવે શકિતમાન, અઝીમ કુદરતનો ધણી, નાથોનો નાથ, મઝહૂર અજઅેખ, મઝહૂર ગરાએખ, કુલ ખલકત અને સરવે પેગંબરોની મુશકીલ હલ કરનાર, પેગંબરોની તસખીહમાં, ઇમામ છે. એ મૌલાની સના તથા સીકત હદથી વધારે છે. એ મૌલાની વખાણ કરવામાં, અઝીમ કાયદો છે. એ સાહેબને સબ્બાર છે તેટલી સના સીકત કોઈપણ બબ્બી શકતો નથી.

ગુજરાતીમાં “ હુરે બી બહા ” નામના પુસ્તકમાં લખેલું છે કે આપણા અબ્બલ પીર, નબી મહમ્મદ મુસ્તફા મએરાજની સૈર કરવા પધાર્યા, ત્યારે તેઓએ રસ્તામાં ઉંટની એક કટાર જોઈ, ત્યારે હજરત જીબરાઈલ, કાસીદે રખે જલીલને પુછ્યું કે અએ અખુ જીબરાઈલ, આ ઉંટની કટાર ક્યાંથી આવે છે ક્યાં જાય છે અને તેમના પર શું લાદેલું છે? હજરત જીબરાઈલે જવાબ આપ્યો કે; અએ હબીબે ખુદા, મને એ બાબતનો ખીલકુલ ખબર નથી. ત્યારબાદ હજરત જીબરાઈલે ખુદાવંદ તાલાના ફરમાનથી, તે કટારમાંના એક ઉંટને નીચે બેસાડી, તેની ઉપર

લાદેલી પેટીનું તાળું “ ખીસમિદલાહ ” બોલીને કિઘાડ્યું, અને પેટીમાં જોયું તો તેમાં અસંખ્ય ક્રીતાઓ ભરેલી હતી, અને તે સરવે ક્રીતાઓમાં મૌલા મુસ્તઝા અલીની સના સીફત લખેલી હતી. એક એક ક્રીતાઓમાં હજાર મૌલા મુસ્તઝા અલી, દયાવંત દાતારની અણહદ સના સીફત લખેલી હતી, ત્યારે દર પેટીમાં જેટલી ક્રીતાઓ હશે, તેમાં કેટલી તારીફ લખેલી હશે અને આખી કટાર પર લાદેલી કુલ પેટીઓની ક્રીતાઓમાં, કેટલી તારીફ લખેલી હોવી જોઈએ, તેનો વીચાર વાંચનારા ભાઈઓ સહેજે કરી શકશે.

“ મવહુલ ઇસલામ ” નામની ક્રીતાઓના એક સો ને છેતાલીશમાં પાનામાં એક હદીસ મુબારકનું વર્ણન નીચે પ્રમાણે, લખેલું છે.

એક વખતે, આપણા અવ્વલ પીર નખી મહમ્મદ મુસ્તફાએ પોતાની અમાને મુબારકથી હદીસ ફરમાવી કે,

હદીસ શરીફ.

ઇન્નલ લાહુ જઅલ્લા લે અખી, અલીયીન
ફઝાએલા કસીતન. ફ મન ઝકેરા ફઝીલતન
મીન ફઝાએલેહી, ગફરદલાહો મા તકદદમા
મીન ઝનએહી, વ મા તઅખખરા, વ મન
કતબા ફઝીલતન મીન ફઝાએલેહી, નઝલલ
મલાએકતો, યસ્તગદીર લહુ, મા બકા તીલકા
ક્રીતાઓ, વ મન સમેઆ ફઝીલતન, મીન ફઝાએલેહી
ગફરા લહુ ઝુનુબલ લઝો, ઇકતસબ ખિસ સમઅ

મતલબ.

—:૦:—

નળી સાહેબે ફરમાવ્યું કે, ખરેખર ખુદાવંદ તાલાએ મારા ભાઈ અલીમાં ઘણી ફજીલતો સમાવી છે. અગર કોઈ મોમન દીનદાર એ મૌલાની અનહદ ફજીલતોમાંથી એક ફજીલતનું વર્ણન કરશે, તેના સઘળા ગુનાહ કરણહાર કીરતાર માફ કરશે. અગર કોઈ મોમન દીનદાર એ મૌલાની અસંખ્ય ફજીલતોમાંથી એક ફજીલત વિષે ખોતાની બનાવેલી કિતાબમાં લખાણ કરશે, તો જ્યાંસુધી, તે કિતાબ કાયમ રહેશે, ત્યાં લગી ફીરશતાએ તે કિતાબ લખનારને મારે, તેના ગુનાહ બક્ષી આપવા ખુદાવંદને અરજ કરશે. અગર કોઈ મોમન દીનદાર એ મૌલાની અગણિત ફજીલતોમાંથી એક ફજીલત કાને સાંભળશે, તો ખુદાવંદ તાલા તે બંદાને કાનેથી થએલા સઘળા ગુનાહ માફ કરશે.

કલામે શાએર.

તારીફ શહુનશાહ અલી, સૈકલે ધસીયાંન
હર, બે સરો સામાનકા, ઈસ નામસે સામાન
ઝીકરે અલી હુએ, તાઅતે દાવરકે ખરાખર
હુએ જાએ અલી, જાએ પયખરકે ખરાખર

હદીસ શરીફ.

અન નઝરો, ઈલા વજહે અલી ખીન
અખી તાલેખ, ઇબ્રાહિમન.

નળી સાહેબે ફરમાવ્યું કે હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલીના ચેહેરા મુબારકના દીદાર કરવા, એ ખુદાવંદ તાલાની ઇબ્રાહિમ છે.

આપણા અવલ પીર, નળી મહમદ મુસ્તફાએ જે જે હદીસો લવિખ્ય વાણીએ ફરમાવેલ છે તે હજી સુધી ખોટી થઈ નથી, તેમ ખોટી થવાની પણ નથી. નળી સાહેબની હદીસો, તથા લવિખ્યવાણીમાં ઉંડો ભેદ સમાયેલો છે; તેનો ભાવાર્થ ખરાબર સમજવો મુશ્કેલ છે. આપણા અવલ પીર નળી મહમદ મુસ્તફાના વારામાં, હજરત મૈલા મુસ્તફા અલી, સમર્થ ધણી હાજર હતા. તે વખતના હકીકતી મોમન દીનદારો, એ મૈલાના પાક અવીચળ નુરના દીદાર કરવાથી, આ સંસાર સાગરમાંથી પેતાની બેડી પાર કરી ગયા. એ મૈલા મનુષ્ય જાતિના સામાન્ય નીચમ પ્રમાણે પોતાનો પાક જામો સફારી ગયા તેને સુમારે તેરસો વરસ થઈ ગયા, ત્યારે હવે એ પાક નુરના દીદાર આપણને ક્યાંથી મળે, અને આપણને સવાબે અઝીમ કઈ તરેહથી પ્રાપ્ત થાય? આપણા પીરને પીરસાદે આપણે સમજી શક્યા છીએ કે, ફક્ત દુનીયા બહાને એ મૈલાએ પોતાના જીસમી શરીરનો ત્યાગ કીધો છે, પણ પોતાનું પાક અવીચળ નુર અને ઇલમ ખીજા જીસમી શરીરમાં કાયમ રાખ્યું છે. હજરત મૈલા મુસ્તફા અલીનું પાક અવીચળ નુર ધરાવનાર “હાજર ઇમામ, મુસ્તફા અલી” એટલે જમાનાના ઇમામ કહેવાય છે. હાજર ઇમામના પાક અવીચળ નુરના દીદાર કરવામાં, હજરત મૈલા મુસ્તફા અલીના દીદાર જેટલોજ સવાબ છે, કારણ કે હાજર ઇમામનું નુર, તે હજરત મૈલા મુસ્તફા અલીનુંજ પાક અવીચળ નુર છે.

આપણા માનવંતા પીર સદરદીન તથા ઉસ્તાદ ગુર હસન કબીર દીનના પ્રતાપથી, આપણને ખરી ખબર મળી ગઈ છે કે નકલંકી નારાયણ, હજરત મૈલા મુસ્તફા અલી. અવતારી પુરૂષ છે. એ મૈલાની પાક જાત અલખ અવોનાશી છે. એ મૈલાની નુરાની તસવીર ચોથા આસમાન ઉપર પણ મૈબુદ છે. મલાએક ફીરશ્તા, હુરો ગીલમાન વગેરે તેમના દીદાર કરી, સવાબે અઝીમ હાંસલ કરે છે, તેની ખબર એક શાએરે આપેલી છે.

કલામે શાએર

હે ચરખે ચંહારમ પે, તસવીર અલી કી,
તોડા દરે ખેખર, વોહ શમશીર અલીકી
રખ મોહરે નખુવતપે કદમ. છુતકો ગીરાયે
અલ્લાહ રે દેખો, ચેહ તવકીર અલી

રીવાયત

મેઝરાજની રાત્રે, આપણા અવ્વલ પીર, નળી મહમદ મુસ્તફા, અરશે અઝીમ પર પધાર્યા, ત્યારે ચોથા આસમાન પરથી પસાર થતાં, ત્યાં હજરત મૌલા મુરતઝા અલીની પાક નુરાની તસવીર તેઓના જોવામાં આવી. આપણા અવ્વલ પીરે હજરત જીખરાઇલ અલૈહીસ સલામને પુછ્યું કે, અચ્ચે અખુ જીખરાઇલ, મારા લાઇ અલી, મારાથી આગળ, આ ઠેકાણે આવ્યા છે કે શું? હજરત જીખરાઇલે હાથ જોડીને જવાબ આપ્યો કે, અચ્ચે સાલારે અંખીયા, આ આપના લાઇ અલી પોતે નથી. પણ તેઓની પાક નુરાની તસવીર છે. નળી સાહેબે પુછ્યું કે, આ ઠેકાણે મારા લાઇ અલીની તસવીર રાખવાનું કારણ શું છે? હજરત જીખરાઇલે જવાબ આપ્યો કે, યા નખીયુદ્દાહ, જે વખતે પાક પરવરદીગાર, માનખા વેશ ધારણ કરી દુનીયામાં બેઠા, અને હકીકતી મોમન દીદાર કરી, સવાબે અઝીમ મેળવવા લાગ્યા, તે જોઇ કુલ મલાએકોએ એકમત થઇ, પાક પરવરદીગારની દરગાહે રહેમતમાં અરજ ગુબરી કે, અચે કરીમે

કારસાઝ, વ અયે કાઝીયુલ હાઝત, વ અયે મુજુમુદ દઅવાત, રહે-
મના ધણી, દુનીઆમાં કુલ હકીકતી મોમન દીનદારો તારા દીદાર
કરી, સવાબે અઝીમ હાંસલ કરે છે, તેમ આસમાન ઉપર પણ
અમારા પર એવી નવાજશ ફરમાવ. આ પ્રમાણે મલાએકેની અરજ
ઉપરથી ચોથા આસમાન ઉપર એ મોલ્લાની પાક નુરાની તસવીર
રાખવામાં આવી છે.

રીવાયત.

આપણા અવ્વલ પીર નળી મહમદ મુસ્તફા તથા આપણા અવ્વલ
શાહ હજરત મોલ્લા મુસ્તફાઅલીના વારામાં, એક મુસલમાનના ઘરની
પાસે, એક ચહુદીનું મકાન હતું. એ જો પડોશીઆના છોકરાઓ
વચ્ચે ભારે મિત્રાઈ બંધાઈ. આ પ્રમાણે મુસલમાન તથા ચહુદીના
છોકરા વચ્ચે દારૂની નીમતાં કેટલાક વરસ ચીની ગયાં, બાદ તે
ચહુદીનો પુત્ર મરણ પામ્યો. થોડા દીવસ પછી, તે મુસલમાનના છોકરાના
સ્વપ્નામાં તે ચહુદીનો છોકરો નુરાની વેશે દેખાયો, તે જોઈ તે મુસલમાનના
છોકરાએ તેને પુછ્યું કે, અએ ભાઈ, આવો રૂતબો તને કયાંથી મળ્યો ?
તે ચહુદીના છોકરાએ જવાબ આપ્યો કે, માફ કરુંગ કમીસો હજ-
રત ઇબ્રાહીમ, હજરત મુસા, હજરત દાઉદ, હજરત સુલેમાન, હજરત
જુકરીઆ વગેરે પેગંબરોને માને છે, પણ એ પેગંબરોના વારા વહી ગયા
છે. હાલ અલી નળીજનો વારો છે. હું બાતુલમાં દીને મહમ્મદી પાળતો
હતો. બહારમાં એ દીન પાળી ન શકવાથી, મેં એક વ્રત પાળ્યું હતું,
તે એ કે, સવારમાં નાહી ધોઈ, હજરત અલીરે અરબ, મોલ્લા
મુસ્તફા અલીના રહેવાના મકાન સામે જઈને ઉભો રહેતાં હતો. એ

મોલા જ્યારે સવારની ઈઆદત કરવા સાડ પોતાના મકાનમાંથી બહાર પધારતા, તે વખતે તેઓના નુરાની દીદાર કરી, હું મારે કામે ચાલ્યો જતો હતો. સાંજના વળતી વખતે પણ, તેઓના દીદાર કરી, મારે ઘેર જતો. હજરત મોલા મુરતઝા અલીના દીદારના પ્રતાપથી મને આ રૂતબો મળ્યો છે.

મોલા મુરતઝા અલીના નુરના દીદાર કરવામાં, કેટલો બધો ફાયદો છે, તે વિષે, વર્ણન થયું. હુર, ગીલમાન, મલાએકો વગેરે ચાથા આસમાન પર, એ મોલાની નુરાની તસવીરના દીદાર કરી, સવામે અઝીમ હાસલ કરે છે. તેજ પાક અવીચળ નુર આ કલગુગની સંધીમાં, હાજર ઇમામ રૂપે, હાજર નાઝર દુનીઆમાં મૌજુદ છે, તેઓના દીદારનું ફળ, ડગલે ડગલે ક્રોડ જગનના ફળ જેટલું છે. એ મોલા હાજર ઇમામ આપણામાં રોમે રોમે વસી રહ્યો છે.

કલામે કવિ.

— ❦ —

સહુસ્ત દલ કમલ કે ઉપર, નિરભે કાલકી મુરતી હુએ
ઉસ મુરતીસે દેખ લો, ઝગમગ જોત ઝલકતી હુએ
ઉસીસે રૂપી. ઉસીસે મુની, ઉસીસે શીવ, ઓર શક્તિ હુએ
અનેક મુનીજન રહતે, ઉસીસે હોની મુક્તિ હુએ

મોલાનું ફરમાન મુબારક.

અના અકમતુસ સમાવાતે સખઅ યે નુરી
વ કુદરતુલ કામેલા, વ અનલ લઝી

અરસતુલ જીખાલા, વ અસતતુલ અરઝીના.
અના મુખરેજુલ ઉચુન, વ મુનખેતુઝ
ઝરઅ, વ મુસરેકુલ અશજર, વ મુખરેજુલ
અસમાર.

કિતાબ, તુરે વહુદાનીયત

મતલબ.

હજરત મૌલા મુરતઝાઅલી, પોતાના પાક કલામમાં ફરમાવે છે કે, મેં મારા તુર માંહેથી સાત આસમાન ઉભા કીધા છે, અને આ સંપૂર્ણ કુદરત મેં નીપજાવી છે. મેં પહાડોને મેખની માફક ઠોકી બેસાડેલા છે. ધરતીને પાથરનાર હું છું. પાણીની નેહેરો મેં ચાલુ કરી છે. ખેતીવાડીનો ઉગાડનાર હું છું. ઝાડને ઉંચા કરનાર, અને તેમાં ફળ ફુલ ઉત્પન્ન કરનાર પણ હું છું.

રીવાયત.

સલમાન ફારસ રીવાયત કરી ગયા છે કે, એક દીવસે હું હજરત મૌલા મુરતઝા અલીની ખીજમતમાં ઉભો હતો. અમ્માર યાસર, મીકદાદ, મહમ્મદ ખીન અબુબકર વગેરે અહરથો ત્યાં હાજર હતા, તે વખતે, હોયમ પીર, હજરત ઇમામ હસને પોતાના પીતા ખુઝર-ગવારને સવાલ પુછ્યો કે ખુદાવંદ તાલાએ હજરત સુલમાન ખીન દાઉદને જે મુદક, દોલત તથા હીકમત બખશી હતી, તેમાંનો કાંઈ હીસ્સો તેઓના વંશને મલેલો છે કે નહીં? આપણા હોયમપીર, હજરત ઇમામ હસનના સવાલનો જવાબ, આપણા અવ્વલ શાહ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીએ આ પ્રમાણે આપ્યો કે, અયે

ફરજદે દીકળદ, જે ઘણી સુકા દાણાને ભોંયમાંથી લીલો કરવાની શક્તિ ધરાવે છે, અને જેણે માટીમાંથી આવા આવા ગુલ અને ખુટા ઉત્પન્ન કરેલા છે, તે ઘણીના કસમ ખાઈને કહું છું કે, જેવું તમારા પીતાજીને મળેલું છે તેવું અગાઉ કોઈને મળેલું નથી, તેમ મળનાર પણ નથી. હજરત મૈલા મુસ્તઝાઅલીની આ વાત સાંભળીને હજરત ઇમામ હસન, તથા ખીજા મોમનોએ અરજ કરી કે, “યા મૈલા, જ્યારે તમોને સરવે કાંઈ વારસામાં મળેલું છે, ત્યારે તેમાંથી એક જરા જેટલું અમોને દેખાડો, તો તે જોઈ, અમારા ઇમાનમાં વધારો થશે. સરવેની આ પ્રમાણેની અરજ સાંભળી, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલી જરા બાબુમાં ખશી ગયા, અને ઝખાન મુખારકથી કાંઈક હળવેથી બોલીને, પોતાનો પાક દસ્ત પશ્ચિમ તરફ લાંબો કરી પાછો ખેંચી લીધો. આ વખતે એ મૈલાના દસ્ત મુખારકમાં વાદળીનો એક ટુકડો આવી પડેલો સરવેના દીઠામાં આવ્યો. મૈલાએ તે વાદળીના ટુકડાને જમીનપર રાખીને, પોતાનો પાક દસ્ત પૂર્વ તરફ લંબાવ્યો, અને પાછો ખેંચ્યો. ત્યારે પણ એક વાદળીનો ટુકડો આવેલો માલમ પડ્યો, તેને પણ મૈલાએ નીચે જમીનપર રાખી આપ્યો. સલમાન ફારસ રીવચન કરેછે કે, જ્યારે મૈલાએ તે વાદળીના ટુકડાને નીચે મુક્યા, ત્યારે તેમાંથી કુદરતી અવાજ નીકળ્યો કે, અમે સાક્ષી પુરીએ છીએ કે, ખુદા એક છે, મહમ્મદ તેઓના તરફથી મોકલાવેલા રસુલ છે, અને તમે આખર જમાનાના પેગંબરના લાઈ જાનીશીન, કાયમ મકામ ખલીફા ઇમામ બરહુક છે. આ વાદળીના ટુકડામાં મુશક અંબરની વાસ આવતી હતી. તે વાદળાના બે ટુકડા ધીમે ધીમે ફેલાઈ જઈને એક ખીજા સાથે મળી ગયા. તે બે ટુકડા પરના એક પર અમોને બેસવાનો હુકમ થવાથી, અમે બેઠા, અને ખીજા પર, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલી ખુદ એકલા બેઠા, અને પશ્ચિમ તરફ હાથ મારે, તે વાદળાને હુકમ ફરમાવ્યો. મૈલાનો હુકમ થતાં ॥ સાથે, તે વાદળાની નીચે હવા ભરાઈ ગઈ,

અને ધીમે ધીમે તે વાદળાંએ ઉપર ચડી, પશ્ચિમ તરફ રસ્તો લીધો. સલમાન ફારસ લગે છે કે, આ વખતે અમોએ, હજરત મૈલા મુરતઝા અલીની સામે જોયું, ત્યારે એ મૈલા અમો-ને નુરાની સ્વરૂપે તથા નુરાની વેશે દેખયા અને નુરાની કુરશી પર ઘીરાજમાન હતા, અમોએ નુરાની સ્વરૂપે અને નુરાની વેશે એ મૈલાના દીદાર કર્યા. આ પ્રમાણે આગલા અવતારોમાં પણ એ મૈલા પોતાના ભકતોને દરશન આપતા હતા.

કલામે કવિ.

રામ નામ લેતેહી પ્યારે, થાંલ ફેડકે પ્રગટ ભયો
હીરના કંસકો નાખસે છેદકે, પ્રહલાદકો દરશન દીયો

કલામે શાએર.

લીજખા હુએ, પેશતર નખી જુલ કેરામ સે
સલમાનકો છુટા દીયા, પંજેસે શૈર કે
એસે હઝારો મોઅજજે, હૈદરસે હુએ
રૌશન ઠીયા હુએ દીને નખી, તેગે શાહને

ઉપલા શેરનો ભાવાર્થ એવો છે કે આપણા અવ્વલ પીર નખી મહમદ મુસ્તફા, તથા આપણા અવ્વલ શાહ, હજરત મૈલા મુરતઝા અલી, હજી દુનીયામાં જનમ્યા નહીં હતા, તેની અગાઉ, સલમાન

ફારસ ડિપર જંગલમાં એક સિંહે હુમલો કીધો હતો, તે વખતે, નાથોના નાથ, ચંદિદ બ્રહ્માંડના કર્તાએ જીવમી શરીર ધરણ કરી, સલમાન ફારસને સિંહના હુમલામાંથી બચાવી લીધો હતો, અને પોતે દુનીયામાં મૌલા મુસ્તઝા રૂપે અવતાર લીધા પછી, તેને પંતાની ગુલામીમાં દાખલ કરવા વચન આપ્યું હતું. આ વખતે સલમાન ફારસે જંગલના કુલોનો એક તુરો બનાવી, તેઓને ભેટ કીધો હતો.

ધસલામી કિતાબોમાં લખેલું છે કે, એક દીવસે આપણા અબ્વલ પીર નખી મહમદ મુસ્તફાએ પંતાના મુખ મુબારકમાંથી વાણી ઓચરી કે, હજરત આદમથી લઈને, હજરત ઇસા મગીહ સુધી, કુલ પેગંબરો સાથે મૌલા મુસ્તઝા અલી બાતુનમાં હતા, અને આપણા અબ્વલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફાના વખતમાં, બહુર પ્રગટ થયા હતા.

કલામે પીર.

પુલડા મ ચુંડીસ ભોરા મહશરી,
એણે કુલડે કુલડે છે જીવ, ભોરા માલી
જીસ કારણ તમે ચુંડોછો કુલડા
સો પાથરીઓ, નહીં જીવ, ભોરા માલી
ચુંડીસમાં, કુલડા, ને છાંટીશમાં, પાણી
એવો પાથરીઓ પુજતાં કાંઈ મુરબાઈ આણી
તારા તીરથમાં તીરથ, દેવું માંહે દેવ,
સોતો આજ કલીમાં અવતરોઆ, શ્રી નારાયણ દેવ

જેણે હરણાકંસ શાહ મોરે નખેસું વીદારીઆ
 જેણે વાએમણુ રૂપે રાજા બલ છળેઆ
 જેણે વણ થંભે આવા બ્રહ્માંડ ચણીઆ
 સો સાહેબ પંછમ દશે, ભલે ભલે અવતર્યા

આ પ્રમાણે, એ મૈલા વિષે, પુષ્કળ વાણી વખાણ વાંચી
 સાંભળી જોવાં છતાં, લોકો ભેદ સમજતા નથી. જેમ અજાણલ
 ફીરશ્તો એ મૈલાનો ભેદ સમજ્યો નહિં.

કલામે પીર.

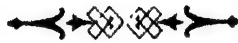
અજાણી શીરશતા બુજરગ કહીએ
 અને ગુણવંત કહીએ કેસા
 છત્રીશ ફેડ કીતાબાં પડીએ
 પણ ભીંતર ભેદ ન પાયા

કિતાબોમાં લખેલું છે કે, ખુદાવંદ તાલાએ હુજરત આદમને
 મૃત્યુ લોકમાં મોકલ્યા, તે વખતે હુજરત જીબરાઇલ અલૈહીસ સલામ
 ને ઇલમ તથા અકલ આપીને, હુજરત આદમ પાસે મોકલ્યા;
 અને કહેવડાવ્યું કે, અયે આદમ, આ બે ચીજોમાંથી ગમે તે એક
 પસંદ કરીને લીઓ. હુજરત આદમે પોતાના મનમાં બરાબર વિચાર
 કર્યો કે ઇલમ તથા અકલ બંને ચીજો ગુણકારક છે; જો હું ઇલ-
 મને પસંદ કરીને લઈશ, પણ જો અકલ નહીં હશે, તો ઇલમ
 નકામું છે. જો અકલને પસંદ કરીને લઈશ, તો તેના જોરથી, મને
 ઇલમ પણ પ્રાપ્ત થશે. આમ વિચાર કરીને, તેઓએ અકલને પસંદ
 કરી લીધી.

આગલી રીવાયત ચાલુ.

હજરત મૈલા મુરતઝા અલીના નુરી સ્વરૂપના દીદાર કરી લીધા પછી, આપણા દોયમપીર, હજરત ઇમામ હસને પાછો સવાલ કર્યો કે “એ પીતાજી, હજરત સુલેમાન બીન દાઉદને મુદ્રિકા બખ્શીશમાં મળવાથી, આખી ખલકતે ખુદા તેઓની તાબેદારી બજાવતી હતી. સરવે આપની તાબેદારી કરે છે, તેના આધાર શા ઉપર છે? આપણા દોયમ પીરે આ પ્રમાણે સવાલ પુછ્યા તે પરથી એમ ન સમજવું કે, તેઓને ભેદની બખર નહીં હતી. શાહ પીરનું નુર એકજ છે, અને તેઓને સરવે વાતોની બખર છે, પણ એ પાક જાત મૈલા કાણુ છે, તેની સરવેને બખર પડે, માટે તેઓએ સવાલ પુછ્યો હતો.

રીવાયત બીજી.

“મવદ્તુલ હસલામ” નામની કીતાબમાં, જાબર અનસારીથી રીવાયેત કરેલી છે કે, હું હજરત જેનુલ આબદીનના પાક દીદાર નીહાળવા ગયો હતો, એટલામાં, તેઓના ફરજંદ, મૈલાના મહુમ્મદ બાકર, ઈદમે નબી, મને દીદાર દેવા સાડ પોતાના રહેવાના મકાનમાંથી બહાર પધાર્યા. આ વખતે મૈલાના મહુમ્મદ બાકરની ઉમર નાની હતી. તેઓના મુબારક જુલફા તેઓના પાક રૂખસાર ઉપર ગુલી રહ્યા હતા. તેઓને જોતાંની સાથે હું બીધો, અને કાંપવા લાગ્યો. મારા આખા શરીરના વાળ ઉભા થઈ ગયા. આ પ્રમાણેની મારી હાલત થઈ જવા છતાં, મેં અરજ કરી કે, યા મૈલા, મારી પાસે પધારો.

મારી દીનવાણી સાંભળી, તેઓ મારી પાસે પધાર્યા. મેં અરજ ગુજરી કે યા મૌલા, મુજ ગરીબ પર મેહેરબાની ફરમાવી, આપની પીઠ મારા તરફ રાખો. મારી આ અરજ સાંભળી, તેઓ ફરીને ઉભા રહ્યા. જાબર અનસારી કસમ ખાધને કહે છે કે, નખી મહમ્મદ મુસ્ત ફાની પુશ્ત મુબારકપર, મોહરે નખુવતનું નકશ હતું, તેજ પ્રમાણે, મૌલાના મહમ્મદ ખાકરની પુશ્તે મુબારક પર પણ, એવુંજ નકશ હતું. ત્યાર બાદ, મૌલાના મહમ્મદ ખાકરે ફરમાવ્યું કે, અએ જાબર, મારા જદ ખુઝરગ વાર, જનાબે અહમદે મુખતારે, સદ્દેશો પહોંચાડવા તને ફરમાવ્યું હતું, તે સદ્દેશો તેં હજી કેમ નહીં પહોંચાડયો? અએ જાબર, એક દીવસે તું પેગંબર સાહેબ પાસે ઉભો હતો, તે વખતે, તેઓએ પોતાના સલામ મને પહોંચાડવા માટે, તને ફરમાવ્યું હતું, તે સલામ તેં મને કેમ નહીં પહોંચાડયા? જાબર અનસારી મૌલાના મહમ્મદ ખાકરનું આવું ઇલામ જોઈને હંરત પામી ગયો, અને નખી સાહેબે પહોંચાડવા કહેલા સલામ મૌલાના મહમ્મદ ખાકરને જાહેર કીધા.

આગલી રીવાઝેત ચાલુ.

સલામાન ફારસ લખી ગયો છે કે, હજરત ઇમામ હસનના સલામના જવાબમાં, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીએ ફરમાવ્યું કે, હજરત સુલેમાન પેગંબરની મુદ્રિકાના નગીના ઉપર, જનાબે પંજતન પાકનાં નામ લખેલાં હતાં, એ પંજેતન પાકના નામની બરકતથી કુલ ખલકતે ખુદા, તેઓના હુકમને તાબે રહેતી હતી. આ મુદ્રિકાની બરકતથી, હજરત સુલેમાન ખીન દાઉદની આલુ સરવે જીન મલાએકપર ચાલતી હતી.

મારો પોતાનો હુકમ સ્વર્ગ, મૃત્યુ, તથા પાતાળ સરવેપર ચાલેછે. હું વજ્રે ખુદા છું, મારા દીદાર કરનારને ખુદાવંદ તાલાના દીદારના ફળ હાંસલ થાય છે. મારા પછી, માફ પાક અવિચળ નુર ધરાવનારનો હુકમ પણ મારી માફજ ચાલશે.

કલામે મૌલા.

અનલ લઝી, ઈન અમુત, લમ અમુત
મતલબ.

હજરત મૌલા મુરતઝા અલી ફરમાવેછે કે, જો માફ સ્થૂળ શરીર મરણને શરણુ થાય, તો પણ હું મરતો નથી.

કલામે શાએર.

મૌલા અલી, ઇમામ અલી, મીકતદા અલી
દસ્તે ખુદા, અલી હુએ, ઝખાને ખુદા, અલી

નુરે હીદાયતે મુરતઝા અલી, હુમેશાં પોતાના પાક અવિચળ ઇલમ સાથે, એક જુસમી શરીરમાંથી બીજા જુસમી શરીરમાં, દાખલ થઈ, હાજર ઇમામના રૂપમાં હકીકતી દીન સતપંથની હીદાયત કરેછે પ્રથમ કરણહાર કીરતારનું પાક નુર હજરત આહમની પુશ્તમાં દાખલ થયું. હજરત આહમે એ પાક નુરના દીદાર કરવા દુઆ માંગી, ત્યારે એ નુર હજરત શીશમાં દાખલ થયું. પાંડવોએ કરેલા જગનમાં, વિષ્ણુ વર

દાતારના નવમા અવતાર, શ્રી બુધે પધરામણી કરી હતી, એ બુધ અવતાર અંતરંધ્યાન થયા પછી, કલ્પીયુગમાં હજરત આદમની પુશ્તમાંથી, એ વિષ્ણુ-વરદાતારનું ઇશ્વરી તેજ, શાહી નુર, હજરત શીશ, પાત્ર અવતારમાં, દાખલ થયું, ત્યાંથી સામ, સલામ, મલકાન, એસલામ, હાફેન, સમઉન સફા, અદનાન, માઅદ, નીઝાર, મુદર, એલીઆસ મુધરક, ખુઝેમા, કીનાને, નઝર, માલેક, ફહર, ગાલેખ, હુવે, કચખ, મુરે, કીલાખ, કુસે, અબ્દુલ મુનાફ, અબુ હાશમ, થી થઈને અબ્દુલ મુતલખમાં પહોંચ્યું. અબ્દુલ મુતલખથી એ પાક નુરનો પીરાતનનો અંશ, અબ્દુલ્લાહની પુશ્તમાં થઈને, નખી મહમદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહુ અલૈહી વ સલ્લમમાં દાખલ થયો, અને શાહી અંશ, અબુ તલેખ વઝીથી થઈને, દશમાં નકલંકી અવતાર, હજરત મૈલા મુસ્તફા અલી રૂપે, જાહેર અવતારમાં જલવાગર થયું હજરત મૈલા મુસ્તફા અલી પછી. તે નુર ઇસમાઇલી અડતાલીશ ઇમામોના જમામાં પ્રવેશ થયેલ છે, અને એજ પાક અવિચળ નુર, હાલના જમાનામાં ઇસમાઇલી હાજર ઇમામ, મૈલાના ખુદાવંદ સરકાર, આગા સુલતાન મહમદ શાહ, હાદીયુલ મહદી સાહેબમાં પ્રકાશી રહ્યું છે, અને હકીકતી દીન સતપંથની હીદાયત કરે છે. જેને આંખ હોય તે જુએ, જેને કાન હોય, તે સાંભળે, અને જેને ખડું જ્ઞાન હોય, તે પ્રત્યક્ષ ખુદાઇ નુરને અનુભવે મુસલમાની કિતાબોમાં, તેમજ પાક કુરાને શરીફમાં વર્ણન આવેલું છે કે, ખુદાવંદતાલાનું પાક નુર કોહે તુરપર ઝાડની એક ડાંખળીપરથી બીજી ડાંખળીપર ફરી રહ્યું હતું, તેવી રીતે, એ પાક નુર માનખા રૂપી એક જીસમી શરીરમાંથી બીજા જીસમી શરીરમાં દાખલ થતું જાય છે. એ પાક અવિચળ નુરની બીજીને ખુઝાવી નાંખવા, અનેક પ્રયત્નો થયા છે, પણ તેમ થઈ શકતું નથી.

કુરાને શરીફ, સૂરે સફ.

આયત, ૮

ચુરીફૂના લે ચુતફુ નુરહાહો, બે અફવાહો હીમ
વહલાહો મુતીમ્મુ નુરહી, વલ કરેહલ કરેરન

મતલબ

(અસુરો) ખુદાવંદ તાલાના નુરને પોતાના મોઢાથી ખુઝાવી
નાંખવા ચાહે છે, પણ કાફરો જોકે નાખુશ થાય, તોપણ ખુદાવંદતાલા
પોતાના નુરને ભરપુર રાખનારો છે.

ખુદાવંદ તાલાની આ કાયમ રોશની, તે હર જમાનાના હાજર
ઇમામ, મુસ્તઝાઅલી, દયાવંત દાતાર છે, જેઓને પાઠ પરવરદીગારે
પોતાના ફઝલો કરમથી, કિતાબ, ઇલમ તથા દીનની બાદશાહી
આપેલી છે.

કુરાને શરીફ, સૂરે નીસા.

આયત, ૫૪

અમ ચહસુદુનન નાસો, અલા મા, અઅતા
હુમહલાહો, મીન ફઝલેહી, ફ કદ આતૈના
આલા ઇબરાહીમલ, કીતાબા વલ હિક્મતા,
વ આતૈના હુમ, મુલકન અઝીમા.

મતલબ

શું તે માણસો તે સાહેબો સાથે અદાવત કરે છે, કે જે સાહેબોને કરણહાર કીરતારે પોતાના ફઝલો કરમથી બખશીશ કરી છે, અમોએ ઈબરાહીમ અલૈહીસ સલામની આલને કીતાબ, હિકમત, અને મોટી બાદશાહીની ખુઝરગી આપેલી છે.

કુરાને શરીફ, સૂરે બકર.

આયત, ૩૮

વ ચઅતીયત્ત કુમ, મીન્ની, હુદન, ફ મન
તબેઆ હુદાયા, લા ખૌકુન અલૈહીમ,
વ લા હુમ યહઝનુન.

મતલબ

આ દુનીઆમાં મારા તરફથી હિદાયત આવતી રહેશે. મારી હિદાયતને જે કોઈ તાબે થશે, તેને કોઈ પણ તરેહનો ખોફ કે ખતરો નથી, અને તે કદીપણ દીલગીર થનારો નથી.

કુરાને શરીફ.

ઈન્ના ઐલીયા અલ્લાહે, લા ખૌકુન અલૈહીમ
વ લા હુમ યહઝનુન

મતલબ.

ખરેખર ખુદાવંદ તાલાની હિદાયતના દોસ્તને કોઈપણ તરેહની ખીક નથી, અને તે કોઈપણ વખત દીલગીર થવાના નથી.

એવો કોઈપણ જમાનો કે વખત ગયો નથી, કે જેમાં, નુરે હીદાયતે મુરતઝાઅલીની શેશનીનો દીવો પ્રગટ ન હોય. જેવી રીતે આસમાન ઉપર, શમ્સ, કમર, વખતો વખત પ્રકાશે છે, તેજ પ્રમાણે, એ અખંડ અવિનાશી પુરૂષના નુરનો દીવો દુનીયામાં જાહેર પ્રકાશી રહ્યો છે. આ હિદાયતનો સૂર્ય ઠીપણ અસ્ત પામતો નથી. તેનો વેગ કોઈ અટકાવી શકતો નથી. તે અલોપ થતો નથી. એ હિદાયતનો દીવો દુનીયાના અંતસુધી, દાયમ કાયમ રહેશે. ઈમામ, ઔલીયા, અંબીયાની એક પલવારની મુલાકાત હજારો વરસની ઈમાદતથી વધારે ફાયદા કારક છે.

કલામે મૌલા.

— ❦:૦:❦ —

ઔલીયા ખુદાકી ખાતે કરો,
તો રહેમત હોવે નાજીલ
જીને કુફર તોડકર, દીન જગાયા
સરવર સબ વલીઓસે કામીલ
સારી ઉમર ખોવે ત્રાંખા સોના કરતે
શીખે હીકમત જી વલી
પલમે દુશમન ખુદાકા દોસ્ત હો
યેહ હીકમત ફરજદે શાહ મૌલા મુરતઝા અલી

બૈત

યક જમાની સોહબત બા ઔલીયા
બેહેતર અઝ સદ સાલ તાઅતે કીબરીયા
મસનવી મૌલાના રૂમ

હાજર ઇમામ મુસ્તઝાઅલી, દયાવંત દાતાર, જેઓ ખુદાવંદ તાલાના નુરનો હાજર ચીરાગ છે, તેઓને શરણે રહેવામાંજ રૂહનો છુટકારો થશે.

આગલી રીવાયત ચાલુ.

હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલીએ ફરમાવ્યું કે જો તમારે હજરત સુલેમાન બીન દાઉદની મુદ્રિકા જોવી હોય, તો હું તમોને દેખાડું, એમ કહી, એ મૌલાએ હજરત સુલેમાન નબીની વીંટી અમો સરવેને પોતાના હાથમાં દેખાડી.

આપણા દોયમ પીર, હજરત ઇમામ હસને હવે અરજ કરી કે, અંમે પીદરે બુઝરગવાર, અમોને સદ્દે સીકંદરી, તથા યાબુજ માબુજની કોમનો મુલક મેહેરબાની કરીને દેખાડો.

સલમાન ફારસ લખી ગયો છે કે, અમોને તે મુલકો તરફ લઇ જવા માટે, અવ્વલ શાહ, હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલીનો હકુમ થતાંની સાથે હવા અમારી વાદળીને તે તરફ લઇ ચાલી. આખરે અમોને એક મોટા પહાડપર ઉતારવામાં આવ્યા. આ ઠેકાણે એક મોટું ગંજવર સુકું ઝાડ અમોએ જોયું. અમોએ હજરત મૌલા મુસ્તઝાઅલી ને પુછ્યું કે, યા ખુદાવંદ, આ ઝાડને શું થયું છે? મૌલાએ ફરમાવ્યું કે, તમે એ ઝાડનેજ પુછો, તે તમોને જવાબ આપશે. આપણા દોયમ પીર, હજરત ઇમામ હસને તે ઝાડને તેની આવી હાલતનું કારણ પુછ્યું. તે ઝાડને વાચા આવી, અને એકદમ જ્ઞેશમાં આવી બોલ્યું કે “લખ્ખેક, યા મૌલા યા ઇબને રસુલલ્લાહ, આપના પિતાજી દરરોજ સાંજની વખતે અતરે પધારતા હતા, અને કંઈક ઇબાદત જીકર કરીને, પાછા સીધાવી જતા હતા. તેઓના જીસમ મુબારકમાંથી મુશ્ક, અંબર વગેરેની ખુશબો

આવતી હતી, તેથી મારું દીમાગ તર થઈ જતું હતું; અને હું હરહમેશ ખુશી ખુશીઆલીમાં હરીઆળું રહેતું હતું. ખુદા જાણે, મારી શી તકસીર થઈ છે કે આજે ચાલીશ દીવસ થયા, એ મૌલાએ મને દીદાર દીધા નથી, તેથી મારા આવા હાલ થયા છે. તે ઝાડની આવી દીન વાણી સાંભળી, આપણા અવ્વલશાહ હજરત મૌલ મુરતઝા અલીએ, તેના પર પોતાનો મુખારઠ હસ્ત ફેરવ્યો, કે તરત તે ઝાડ પોતાની અસલની હાલતમાં આવી ગયું. ત્યાર બાદ હવા અમારા બેસવાના વાદળાના ટુકડાને એટલે ઉંચે ખેંચી ગઈ કે, આ દુનીઆ અમોને એક દાણા જેટલી જણાવા લાગી. આવે ઉંચે સ્થળે અમોએ એક ફીરશ્તાને, અલી નબીનો જાંપ જપ્તો જોયો. આ ફીરશ્તાનું માથું આકાશમાં, પગ પાતાળમાં, એક હાથ મગરબમાં, તથા બીજો હાથ મશરફ સુધી લંબાયેલો હતો. અહીંઆથી અમે યાજુઝ માજુઝના મુલકમાં ગયા. અમે તેઓને જોતા હતા, પણ તેઓ અમોને જોઈ શકતા નહોતા. તેઓમાં ત્રણ જાત હતી. એક જાત, સો ગજ ઉંચા અને એંસી ગજ પહોળા, બીજી જાત, વીશ ગજ ઉંચા અને વીશ ગજ પહોળા, અને ત્રીજી જાત મોટા કાનવાળા. અમોએ હજરત મૌલા મુરતઝા અલીને તેઓની હકીકત પુછી. મૌલાએ ફરમાવ્યું કે, આ લોકો હાલ મારી આણુ માને છે, અને મારા પછી, મારા જાનીશીનોની આણુ માનશે. અહીંઆથી અમે કોહે કાફમાં ગયા. તે પહાડ ઝવેરાતની માફક પ્રકાશતો હતો. તેપર મનુષ્ય સ્વરૂપ ધારણ કરી, એક ફીરશ્તો બેઠો હતો. તે ફીરશ્તો આપણા અવ્વલ શાહ હજરત મૌલા મુરતઝાઅલી તથા હોયમ પીર હજરત ઈમામ હુસનને જોઈને સલવાત પડ્યો, અને તેઓની તાઝીમમાં ઉભા થઈને કહ્યું કે, મારી એક અરજ છે. મેહેરબાની કરીને, મને મારા લાઈને મળવા જવાની રજા આપો. મૌલાએ તે ફીરશ્તાની અરજ સ્વીકારવાથી તે ત્યાંથી રવાના થઈ ગયો. કોહે કાફમાં આ ઠેકાણે પણ એક ગંજાવર મોટું ઝાડ અમોએ જોયું, તેની હાલત પણ અગાઉ વર્ણન કરેલા ઝાડ જેવી થઈ હતી. અમે તે ઝાડ નીચે જઈને બેઠા. અમોએ હજરત મૌલા મુરતઝાઅલીને

પુછ્યું કે, યા મૌલા, અહીંઆ શ્રીરશ્તો બેઠો હતો, તે ક્યાં ગયો? મૌલાએ ફરમાવ્યું કે, ગઈ કાલે હું બુલમાતના પહાડપર ગયો હતો, ત્યાંથી એક શ્રીરશ્તો મારી રબ લઈને, આ શ્રીરશ્તાને મળવા આવ્યો હતો, હવે આજે આ શ્રીરશ્તો મારી રબ લઈ, તે શ્રીરશ્તાને મળવા ગયો છે. અમોએ અરજ કરી, યા મૌલા, શ્રીરશ્તા ઉપર પણ આપનો હુકમ ચાલે છે? મૌલાએ ફરમાવ્યું કે, મારા હુકમ વગર, કોઈપણ શ્રીરશ્તો પોતાની જગાપરથી ખસે, તો ખુદાવંદ તાલાના કેહેરની વીજળી તેને બાળી નાંખે છે. આ રીવાયત, ઇસલામી ખાસ પુસ્તકોમાંથી લખવામાં આવેલ છે. જ્યારે કોઈપણ શ્રીરશ્તો, હજરત મૌલા મુસ્ત-ઝાઅલીના હુકમ સિવાય, કદમ ઉપાડી શકતો નથી, ત્યારે સાબીત થાય છે, કે હજરત જીબરાઇલ શ્રીરશ્તો દરેક નથી ઉપર, વહી લઈને આવતો હતો, તે એજ મૌલાના હુકમથી આવતો હતો.

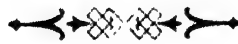
“કશાફ સહી મસકુત” નામની ઇસલામી કીતાબમાં લખેલું છે કે, એક દીવસ, નખી મહમદ મુસ્તફા સદલ દલાહો અલૈહી વ સદલમે, પોતાના મુખ મુબારકમાંથી વાણી ઓચરી કે, યા અલી, જેણે તમારી સાથે લડાઈ કરી, તેણે મારી સાથે લડાઈ કરી, કેમકે તમે મારેથી છો અને હું તમારેથી છું. તમે મારા ભાઈ છો. તમારો રૂહ તે મારો રૂહ છે. ખીખી કાતમત ઝોહરા મારા તનનો ટુકડો છે, તેઓને દુઃખ દેનાર મને દુઃખ દેનાર છે. હજરત ઇમામ હસન, હુસેન, મારા નુર ચશમ છે. હજરત નખી મહમદ મુસ્તફા, હજરત ઇમામ હસન, હુસેનને “નુરૂલ ઐન” અને “જવાનાને અહલે બેહેશ્ત” કરીને કહેતા હતા. એ પાંચે સાહેબો, જનાબે પંજતને પાક, હજરત આદમ પેદા થયા તેની અગાઉ પણ સાકારી સ્વરૂપમાં હતા, તેના પુરાવામાં નીચેની હદીસ, આપવામાં આવે છે.

હદીસ શરોફ

લમ્મા ખલકલ લાહો અબલ બશર વ નફખ
 શીહી, મીન રહેહી, ઈસતફતા આદમો મૈમનતુલ
 અરશે, રખા નુરલ ખમસા અશખાહુ. કાલા
 આદમો, યા રખમ, બલ ખલકતા અહુદન મીન
 તીન, કમલી, અરા હુમ શી સુરતી, કાલા
 રખ્યો, હાઉલાએ ખમસતો મીન વુલદેકા, યા આદમ
 હાઉલાએ ખમસતો, સફુતી, સશીનતો નજત,
 મન તઅદલકા બેહા, નજ, વ મન આદા અનહા,
 ગરકા.

તરજુમે

જ્યારે ખુદાવંદ તાલાએ મનુષ્ય જાનિના પિતા હુજરત આદમને પેદા
 કર્યા અને પોતાના રૂહમાંથી તેમાં રૂહ પુકયો. ત્યારે હુજરત આદમે અરશની
 જમણી ગમ નીગાહ કરી, તો પાંચ તન જોવામાં આવ્યા. હુજરત આદમે
 અરજ કરી, યા ખુદાવંદ, મારી અગાઉ, તેં કેઈને માટીમાંથી પેદા કર્યા છે ?
 હું તેઓને મારી શીકલ પ્રમાણેના જોઉં છું. ખુદાવંદ તાલાએ ફરમાવ્યું કે,
 એ પંજતન, તારી આવાહમાં પેદા થશે. તેઓ માફ નુર છે. તેઓ
 નજાતની કીશતી છે. જે તેને વળગી હશે, તેને નજાત હાસલ થશે,
 અને જે તેને છોડીને જતો રહેશે, તે ગરક થઈ જશે.

આલમે અરવાહ

પ્રદાવંદ તાલાએ “કુન” એટલે “શ્રદ્ધ જા” એ શબ્દ ખોદીને
સરવે રૂહોને આલમે અરવાહમાં ઉત્પન કર્યા

કલામે શાએર

“કુન” કે કહેતેહી, હકને પેદા કીયે કુલ જહાન
નહીં કીસીકી નમુદ થી, ઉસ ખાલકકી થી શાન
અવ્વલસે, યાર, કછુ નહીં થી, બસતી નીરગુનકી
સારી રચના ઉને બનામ, ચવદારે ભવનકી

કિતાબોમાં વળી એમ પણ લખેલું છે કે કરણુદાર કીરતારે
સૃષ્ટિની રચના છ દીવસમાં કરી.

કુરાને શરીફ સુરે અઅરાફ.

આયત ૫૪.

ઇન્ના રખ્ખકુમુદ્લા હુલ લઝી ખલકસ
સમાવાતે વલ અરઝ, શી સીત્તતે ઐયામ
મતલબ.

ખરેખર તમારો પાલણુદાર પ્રદાતાલા તે છે કે જેણે છ દીવસમાં
જમીન તથા આસમાન પેદા કીધાં.

કલામે પીર.

એજ, કુદરત તેરી, મૌલા પાર ન જાણું
જાણે તું એક ધલાહી, એલી તમ્હે તમે
એજ, છ દીનમાં સાહેબે રચના રચાઈ
તે રચનાકી કુદરત સાચી, એલી તમ્હે તમે

ખુદાવંદ તાલાએ પોતાની કુદરતે કામેલાથી, છ દીવસમાં, સરવે
સૃષ્ટિની રચના કરી, બાદ સરવે રૂહાનીઓને સવાલ કર્યો કે, અયે
રૂહાનીયો, તમે મને ઓળખોછો, કે હું કોણ છું?

કેટલાક અથંકર્તા આમ પણ લખી ગયા છે કે, ખુદાવંદ તાલાએ
રૂહાનીઓને પેદા કરતાંની સાથે, પોતાને સીજદો કરવા ફરમાવ્યું. કેટલીક
રૂહાનીઓએ ખુદાવંદ તાલાને ઓળખ્યો નહીં. અને કેટલીક રૂહાનીઓએ
ખુદાવંદ તાલાને હુકમ માન્યો નહીં. કેટલીક રૂહાનીઓ ખુદાવંદ
તાલાને ઓળખી શકી નહીં, તેનું કારણ એ કે તે વખતે તેમને
કોઈ રાહબર ગુરૂ મળ્યો નહોતો. ગુરૂ વગર ખીજે કોઈ ચોરાસીના ફેરા
ટાળી શકતો નથી. મુરશીદ જ્ઞાન સમજની હીદાયત કરનાર રોશની છે.

કલામે પીર

મુરશીદ દીવા હુએ જુગમાં, જો આન બતાવે સેર
એ વાટ બોહોત રળીઆમણી, જયાં નહીં ચોરાસી ફેર

કલામે પીર.

જરે વીરા, પરથમ ગુર નરને સરેવીએ
 જેથી પાપ તે જાયે સરવે દુર
 લખ ચારાશી ફેરા તો ટળે
 જો ભેટીએ સતગુર ગુર
 જરે વીરા, ગુર માંહેથી સતગુર ઉપન્યા
 જ્યારે હુતો તે ધંધુકાર
 પ્રજાથી પેહુલાં પેદા કીધા
 ગુર નખી મહુમદ નો અવતાર

સતપંથ ધરમની ઉત્પત્તિ.

જે વખતે પાક પરવરદીગારે આપણી રૂડાનીઓને સવાલ કર્યો કે, હું કોણ છું? કેટલીક રૂડાનીઓ ખુદાવંદતાલાના એ સવાલનો જવાબ આપી શકી નહીં. તેથી અરવાહેને બ્રહ્મનું જ્ઞાન એટલે ખુદાવંદતાલાની મઅરફત પીછાણુ આપવા માટે, સ્પષ્ટ ગુરૂ બ્રહ્માને હુકમ થયો.

ફરમાન મુબારક.

મોલાના આગા અલી શાહ દાતાર, અનંત કોડી આધાર એએએ ફરમાવ્યું કે, કરણદાર કીરતારે સૌથી પેહેલાં, હકીકતી સતપંથ દીન ઉત્પન કરી, હજરત નખી મહમ્મદ મુસ્તફા. અને આલે મોહમ્મદ હાજર ઇમામ મુસ્તફા અલીની સાથે મોહમ્મદ અને ઓળખાણુ રાખવાનો હુકમ કર્યો. તેઓની સાથે મોહમ્મદ રાખી, તેઓની ફરમાન બરદારી કરવામાં ઘણો ક્ષયદો છે.

હદીસ મુબારક

મઅરફતો આલે મોહમ્મદ, બરાઅતુન મીનત નાર,
વ હુબો આલે મોહમ્મદ, અમાનુન મીનલ અઝાબ.

મતલબ

નળી સાહેબની આલ, હાજર ઈમામ, મુસ્તઝા અલીની શનાખત, એ જહુન્નમની આગથી બચવાનું સાધન છે. નળી સાહેબની આલ, હાજર ઈમામ, મુસ્તઝા અલીની મોહબ્બત, જહુન્નમના અઝાબ-માંથી છુટવાનું સાધન છે.

કલામે પીર.

દુર દેશથી આવ્યો વણઝારો, શાહ મીલ, સોદા કીજીએ
સુતાં, બેસતાં, રાહ ચાલતાં, નામ સાહેબજીકો લીજીએ
માણુક લઈને, વણઝારોરે આવ્યો, માણુક ચુણી ચુણી લીજીએ
માણુક છોડીને જે કાય વણજન, ત્રીન સાણ વણજ ન કીજીએ

પાક મુરશીદ સતગુરને શરણે જઈ, પોતાના મનની અડગ સ્થિરતા રાખવાની જરૂર છે, કારણકે પાક મુરશીદની દામન પકડવા પછી, ઘડી ઘડી પોતાના મનને ફેરવી નાંખનાર શખ્સ, કોઈ પણ સત્ય રસ્તાને મેળવી શકતો નથી, હકીકતી સતપથ દીનના રસ્તામાં, મનની સ્થિરતા, ઘણીજ ઉત્તમ અને ઘણીજ ઉપયોગી છે.

કલામે પીર.

મન થીર કરોરે મુનીવરો, અને થર વિના દુખ અપાર
કારણ સઘળું મન તણું, એમ સતગુર કહે છે પુકાર

નક્સે અમ્મારા, એટલે આપણા પર સત્તા ચલાવનાર મન આપણા દીન ધરમનો જાની દુશ્મન છે. હર તરેહથી આપણને ભટકાવનાર નક્સે અમ્મારા, એટલે મનને જ્યાં સુધી આપણે કાબુમાં લઈ શકતા નથી, ત્યાં સુધી, આપણે સતપંથ દીન ઉપર અખંડ ટકી શકતા નથી.

કલામે શાએર.

સીમાબ અગર કુશતાહ હો, તો મિસકો તીલા કરે
દીલ અગર કુશતાહ હો, તો ખુદા જાને, કયા કરે
મતલબ.

પારાને મારી, તેની ખાક બનાવી સ્થિર કરવામાં આવે તો તેને જાગે, ત્રાંબાનું સોનું બને છે. પણ જો મન ને મારીને સ્થિર કરવામાં આવે, તો તેને જાગે, જે જે ઉંચી ગતિએ પહોંચાય છે, તેનો હિસાબ ખુદાવંદજ જાણે છે.

હકીકતી દીન સતપંથમાં આપણને સાચા સતગુરૂ, સાચા રાહબરની ખાસ જરૂર છે. હાજર ઇમામ મુરતઝા અલી કરતાં વધારે ઉંચો રાહબર કોઈ નથી. સાચી રાહબરી વગર, અનેક માણસો આડે રસ્તે ભટકીને, રઝળી મરે છે, માટે ખરી હીદાયત કરનાર, હાજર ઇમામ મુરતઝા અલીનેજ પોતાનો રાહબર બનાવવો જોઈએ.

કલામે પીર

સાથી અએસા કીજીએ, જે કોઇ રાહ બતાવે
ઉનકે સંગે ચાલીએ, મનમાં શંક ન લાવે

કહેવત

ગુરૂ બીના જ્ઞાન, જેવી અધારામાં આરશી

કહેવત બીજી

જસકે સર પે મુરશીદ નહીં, ઉસકા મુરશીદ શૈતાન

અરબી કહેવત

લા શેખ લહુ, લા દીન લહુ, ફ શૈખોહુ શૈતાન
મતલબ

જેની ઉપર મુરશીદ નથી તે ધર્મ જિન્ટ થઈ જાયછે, અને ત્યાર પછી શૈતાન તેવા માણસોનો મુરશીદ રાહબર થઈ બેસેછે.

આ કલગુગની સંધીમાં, શૈતાન ઘણા સ્વરૂપથી આપણને ફરેખ આપેછે. આપણે શતાનને આળખી શકતા નથી માટે મૌલાએ પોતાની પાક વાણીમાં એવા શૈતાનની કસોટી આપણને સમજાવેલ છે.

કલામે મૌલા.

બુરા જે તુજ પાસ આ બેઠા ઉંસ બુઝ શૈતાન
બુરેકે શીખાને સી, આખર હોસી પસેમાન

કુરાને શરીફ સુરે નીસા

આયત ૫૯

યા અર્યુહલ લખીના આમનુ, અતીઉલ લાહ, વ અતીઉર રસુલા
વ ઉલુલ અમરે મીન કુમ

મતલબ

અથે ઇમાન લાવનારા દીનદાર મોમનો, તમે અલ્લાહ, રસુલ તથા સાહેબે
અમર, એટલે, જેને આગલો ઇમામ દીનથી હકુમત આપી જાય, તેમની
તાબેદારી કરો.

આપણા અવ્વલ પીર નખી મહમદ મુસ્તફાએ અસહાબો, અનસારો
મુહાજરીન અને કુલ સામાન્ય મુસલમાનોને ગદીરે ખુમના મેદાનમાં
અવ્વલ શાહ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીની તાબેદારી કરવા ફરમાવ્યું, તે
દીવસથી આજ હાજર ઇમામ સુધી, અડતાલીશ જમામાં, એજ
અમર ચાલ્યો આવે છે. હરેક જમાના હાજર ઇમામ પોતાના વખતના
ઉલુલ અમર થતા આવેલા છે. મૌલાના ઇમામ મહમદ બાકર, અને
મૌલાના ઇમામ જફર સાદક ફરમાવી ગયા છે કે, ઉલુલ અમર, આલે
મહમદ, જમાનાના હાજર ઇમામ છે, તેમની ફરમાન બરદારી કરવી
લાઝમ છે. આ કલબુગના જમાનામાં સાચો રસ્તો હેખાડનાર, આલે
મહમદ ઔલાહે અલી, જમાનાના હાજર ઇમામજ છે.

હાજર ઇમામ, મુરતઝા અલી, જેઓ આપણા અવ્વલ શાહ,
હજરત મૌલા મુરતઝા અલી તથા આપણા અવ્વલ પીર, નખી મહમદ
મુસ્તફાનું પાક અવિચળ નુર છે, તે સિવાય, બીજા ગુરૂથી આપણું
કાંઈપણ કલ્યાણ થવાનું નથી.

નહીં કીસસેઈ કામ હુમારા સરે
 ગર લાખ ગુર દુનીયામેં કરે
 ઉનપે સચ્ચે દીલસે યકીન ધરે
 તોલી, મુફતમેં મેહેનત જાવે તમામ—૧
 ફલાતુને જમાન કોઈ આન ચડા
 ઐર ઠાઠલી અપના, વોહુ દેવે બડા
 નહીં પાસ ઉનકો, તુમ કરના બડા
 જો દેઓ સો મુફતમેં જાવે તમામ—૨

જે પ્રમાણે એક બાળકની માતા, તેને દુધ પાઈ, તેના શરીરપર
 હાથ ફેરવેછે, ત્યારે તે બચ્ચું જેવું આસુદા થાય છે, તેવીજ રીતે,
 હાજર ઇમામ, મુસ્તજા અલીની મોહુબ્બત આપણને આસુદા બનાવે છે.
 કોઈ બાળક લાકડાની ચુસણી ધાવીને ખરેખાત આસુદા થતું નથી,
 તેમ હાજર ઇમામ મુસ્તજા અલી સિવાય, બીજા ગુરૂઓથી આપણા
 રૂહને સદા આનંદરૂપી મુક્તિ મળી શકતી નથી. છાશ ગમે તેવી મીઠી
 હોય, તોપણ તે દુધ સમાન થનાર નથી.

કલામે કવિ

પ્રીત કીજે તો જાણુ મુજણસું
 ઐર હેવાન સું પ્રીત કેસી
 મુડલા બેઠા માસ છ માસ
 ચાંચ મારે તો કપાસ જેસી
 કહુ કવિ ગંગ, સુનો શાહુ અકબર
 છાશ મીઠી, પણ કછુ દુધ જેસી ?

કલામે પીર

જરે વીરા આલ અલી નખીજની સરેવીએ
અને વિલખ ન કીજે, વાર
શીતર સોસો હુસેનીઆં
આપણા કાયમજનો પરીવાર

કલામે મૈલા

નેક સોહબત વે જાણો, જે બતાવે નેક રાહ
તો સંગત કીજે આલે રસુલ, જે નીત નેક બતાવે રાહુઈસાહ
દાસ્તી સંગ વસંસુ કરીએ, જે ખુદા કાજ પડે કબુલ
દાસ્તી કીજે સંગ આલે રસુલકે, અંત છુટકા દીલાવે આલે રસુલ
પખીં મને ઉતમ યુધ ઉસકી, જે નેક અસલ ઔર નેક જમાલ
તો આદમીમેં દાસ્તી ઉસકી કરીએ, નખી, અલી, અને નખીજકી
આલ

નખી સાહેબકી બાતેં, હુદીસ, રીવાયત, જે સખ, સો હુઆ ખાસ
નખીજકે ફરજદકો નિતાનિત માનો, તો તુમકો શકાઅતકી બી
આસ.

કલામે શાએર.

મોલ કી દાઝખ, ઇલાહતલી અગર ખાલકકી કી
આલ અહમદ કી તવલ્લાસે ગાફલ જે હો ગયા

ઇબ્નાદતકે ભરોસે પે, નાહુક ઉમરકા ખોના
જે ફઝલ મૌલાકે, મહુલ હુએ, અંબીયા હોના

કલામે ખુદા, કલામે પીર, કલામે મૌલા, અને શાએરોના કલામ પરથી સાબેત થાયછે કે મોહુબ્બત અને દોસ્તી હુજર ઇમામ મુસ્તઝા અલીથી રાખવી જોઈએ. એ મૌલા આપણને આખતરના અનબથી બચાવનારો અને વસીલે નજાત છે. એ મૌલા સિવાય, આખરમાં કોઈ બીજો ફલાતુને ઝમાન હશે તે પણ આપણને ઉપયોગી થનાર નથી.

કલામે પીર.

આલ ઇમામની તે કહીએ, જે તખતે બેસે જાણ
પીર મુરશીદ કેલાવશે, નખીની નખુવત પરમાણુ

આ કલામે પીરનો લાવાર્થ આ પ્રમાણે છે કે પેગંબર સાહેબથી આજદીન સુધી જે ઇમામો થઈ ગયા તે દરેક ઉપર આગલા ઇમામ અમર કરતા ગયા. તેજ મૌલા ઇમામની આલ પાક ગણાયછે. એજ સાહેબો પીર મુરશીદ થવાને લાયક છે.

કલામે પીર.

—0:-:0—

એજ, આ કલબુગમાં પીર ખોત કીલાવે
અને તીસથી સેસો ન મટે, એક જુઓજ, જુરે લાખરે
એજ આલ ઇમામની, તમે પીર કરી જાણો
અને તીસથી લવસાગર છુટો, એક જુઓજ, જુરે લાખરે

કલામે મૈલા.

—o-o—

ઐલીયા ખુદાકી ખાતે કરો, તો રેહેમત હોવે નાઝીલ
જીને કુફર તોડકર, દીન જગાયા, સરવર સખ વડીયાંસે કામીલ
પંજતન રખને પાક કીચે, પીર હોવે જો ઉનકી આલ
જો રેહેમત રખકી, આપ ઉપર ચાહો, તો નામ ઉસકા લો, હર હાલ

કલામે મૈલા અને કલામે પીરમાં ફરમાવેલું છે, કે ખરેખરા
હીદાયત કરનાર, રાહનુમા આલે રસુલ છે. તેઓની સાથે મોહબબત
રાખવી ખુબ છે. એ મૈલાના નુરે હીદાયતના ચીગગની રોશનીમાં રહી,
તેઓની ફરમાન ખરદારી કરવા ફરમાવેલું છે. એક ઇમામના ગમે
તેટલા ફરજંદ હોય, તેમાંથી ઇમામ ગમે તેનાપર અમર ઉતારે, તે
ઉલુલ અમર, આલ રસુલ હાજર ઇમામ, મુરતઝા અલી ગણાય છે.

કલામે પીર.

—o-o—

યા શાહજી, આલ હુમારી જુગમાંહે આવી
તીનકો પુરા સરવોજી
આગલ, વેળા દાહુલી આવે,
તીસમેં ના રેવે ચિંત—હરી.
કસોટી કીજે જુગમાં, તો જશે સરવે પાપ
આલ ઇમામ સરેવીએ, તો સોહીલા હોવે કાજ
જીરે વોરા, હવે કુલક્ષેત્ર નથી પાંચમે, તમે રોલો કરશે કયાંએ
સરવે વરતુ ખોઈ કુડે પાપીએ, જોણે છોડી ઇમામના બાંહી

કલામે શાએર.

—૦:૦—

એ હુખ્યે અહલે ઐત, ઇબાદત હરામ હુએ
ગાશીલ, તેરી નમાજકો, મેરા સલામ હુએ

હદીસ શરીફ.

હુખ્યુલ અહલે ઐતી, વાજેબુન, અલા ઉમ્મતી.

મતલબ

નખી સાહેબ ફરમાવે છે કે મારી આલની મોહુખત મારી ઉમ્મત ઉપર વાજબ છે.

હદીસે મુબારક, કલામે પીર, અને શાએરેના કલામ પરથી સામેત થાય છે કે, હાજર ઇમામ મુરતઝા અલી, જેઓને આપણે શાહ અને પીર કહીએ છીએ, તેઓ મૌલા મુરતઝા અલી તથા નખી મહમદ મુસ્તફાના નુર અવતારી પુરૂષ છે. તેઓની સાથે મોહુખત રાખવી વાજબ છે. એ સાહેબોની સાથે મોહુખત રાખવા આપણે આલમે અર-વાહમાં કબુલ થયા છીએ. પણ દુનીઆની માયા જળા, તથા શૈતાનનાં ફરેબથી ફસાઈને આપણે સરવે ભુલી જઈએ છીએ.

કલામે પીર

એજ સત પંથ આપણો સુધો કરી સરેવો
સાહ દુનીઆ છે પાખંડ બાજી, એક જીઓજી. જરે બાઈરે

એજ કલમાંહે આવી સખ કોઇ ભુલ્યા

કીઆ મુલ્લા ને કીઆ કાજ, એક જ્યોજી, જરે ભાધરે

સક્રદીનની લડાઇમાં શીમર નામનો મહા વિદ્વાન જંગી પહેલવાન પકડાઇ ગયો હતો. તે મોટો આદીમ હતો. પણ પૈસાની લાલચમાં ફસાઇ જઈ, નખી સાહેબના જાનીશીન, ખત્રીફા બર હક, હજરત મૈલા મુરતઝા અલી સામે લડ્યો. “અલી હકની સાથે છે, અને હક અલીની સાથે છે” એ પ્રમાણેની નખી સાહેબની હત્રીસ મુબારક વિષે તેને ખબર હતી, છતાં પણ, એ મૈલાની સામે જંગ કરવા રણમાં ઉતર્યો.

કલામે શાએર

પર જો કોઇ હો, આલે મોહુમ્મદકા દોસ્તદાર
બેટોંસે, જાન માલસે, શાહ પર હો નીસાર
રાખતા હુએ દુનીઆમે વોહ શખ્સ, ઇફતખાર
દબેગા કલ વોહ, ગુલશને શીરદોસકી બહાર
અઝીઝો, જૈસા હકકી ઇબાદતમેં લુત્ફ હુએ
વૈસાહી, નખીકી આલકી ઉલફતમેં લુત્ફ હુએ

કલામે પીર

— 0:-0 —

એજ દીલ દીયા ઉને સખ કુછ દીયા
અને અહોનિશ જાગો મારા વીર

કોડી તેત્રીશ સાથે જમ મળો
એમ બોલ્યા ગુર શમસ પીર

હદીસ મુબારક.

—૦:૦—

વ મન માતા વ લમ ચઅરફ ઈમામ ઝમાનેહી
ફ માતા મૈયતન જાહીલીયતન, વલ જાહેલો
શીન નાર

તરજુમે

નબી મહમદ મુસ્તફા ફરમાવેછે કે જે શખ્સ આખર દમ, મરતાં સુધી
પોતાના જમાનાના હાજર ઈમામ મુરતઝા અલીને ન ઓળખ્યો, તે
અજ્ઞાનતામાં મરી ગયો, એવો જાહેલ અજ્ઞાન શખ્સ જહન્નમની
આગમાં પડેછે.

કલામે પીર

એજ આદ ગુર નર જુગા જુગ આવીઆ
ગુરનો અકલ કલ્યો નવ જાએ
ગુરનું થાનક, જ પુદીપમાં
શાહનું થાનક, એરાક ખંડ માંહે
એજ ગુર નરનું રૂપ પીછાનો
કાંએ ભુલો છો વારો વાર
પંછમથી ઘણી આવશે, લાઇ
આજ કાલ દશમે અવતાર

કલામે મૌલા

ઐર હુનર કમાઇ સખ ફના હોવે
પીછાન રખડી રહે બાકી
એ સુનો સમજો ચાહજ રાખો
યું ફરમાવે મૌલા કવસરે સાકી

પાક કુરાને શરીરમાં, પાક કલામે મૌલામાં, નબી મહમ્મદ મુસ્તફાની પાક હદીસ મુબારકમાં, તથા પાક કલામે પીરમાં સરવે ઠેકાણે ફરમાવેલું છે કે હાજર ઈમામ મુસ્તફા અલીને ઓળખો કે એ મૌલા કોણુ છે? એ મૌલાની ઓળખાણુ વગર, અને તેઓની શનાખત મઅરફત વગર, દાન ધરમ કાંઈ કામ આવનાર નથી.

હદીસ મુબારક

યા અલી, લૌ અન્ના અબ્દન અબ્દલ
લાહા, હક્કા ઇબ્રાહિમેહી, સુમ્મા શક્કા,
શીકા, કાના, શીન નાર

મતલબ.

નબી મહમ્મદ મુસ્તફા ફરમાવે છે કે, જો કોઈ બંદો, તેની ઇબ્રાહિમની ફરજ પ્રમાણે, ખુદાવંદ તાલાની બંદગી પણ ગુજારે, છતાં પણ, જો તે તમારા મરતબામાં જરા પણ શક લાવશે, તો તે જહનમનો અધિકારી થશે.

હકીમ, તબીબ, દાક્ટર કે વૈદોને ખુદાવંદતાલાએ ખીમાર માણ-
સોને સાબ કરવા સાડ, ઉત્પન કરેલા છે. એવા હકીમો સરવે ખીમા-
રોના રોગની પરિક્ષા કરી, ખીમારોને દવા આપે છે, અને તેઓની
ખીમારી દુર કરી, તેમને તનદુરસ્ત હાલતમાં લાવે છે. એ પ્રમાણે,
માનવંતા ખુઝરગ પીર સદરદીન સાહેબે, તથા ઉસ્તાદ પોર હસન ઠખી-
રદીન સાહેબે, ભટકેલા જીવોની ખીમારી જોઈને, તેમને મુક્ત
કરવા સાડ, બોધ કરીને, હકીકતી સતપંથનો રસ્તો દેખાડ્યો. હાજર
ઇમામ, મુરતઝાઅલી, જેઓ મુક્તિદાતા છે, તેઓની ગાદી દેખાડી,
તેઓના સાચા હેઠળ રહેવા અને તેઓના પાઠ ફરમાન પ્રમાણે ચાલવા
ફરમાવ્યું. એ સાચા સતગુરુઓએ, આપણી નજાત કરવા સાડ,
પોતે અનેક કષ્ટો વેઠ્યાં.

આપણો કરણહાર કીરતાર, આપણા રસુલે સરવર, આપણા ઇમામે
આપણા ખુઝરગાને દીન, રાવીઓ અને શાએરો એકસરખી રીતે,
કહી ગયા છે કે, હાજર ઇમામ, મુરતઝાઅલીના હક આપણા ઉપર
ઘણા છે, માટે એ મૌલાની જાતને બરાબર ઓળખી તેઓના હક
અદા કરવા જોઈએ. હાજર ઇમામ મુરતઝા અલીની મોહબ્બત
ઇનસાનના ગુનાહોને બાળીને ભસ્મ કરી નાંખે છે.

હદીસ મુબારક

હુજ્જો અલીયીન યઅકુલુઝ ઝનબા, કમા,

યઅકુલુન નાફલ હુતબ

મતલબ

જેવી રીતે આગ લાકડાંને બાળીને ભસ્મ કરી નાંખે છે, તેવી
રીતે, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીની મોહબ્બત ગુનાહોને બાળી નાંખે છે.

કલામે મૈલા

— : ૦ : —

નેક સંગત પાઘએ એકદમ
તો ગનીમત જાણો વોહી દમ
એકદમ કલમા, કુંકર તુટે
એકદમ તોખા કરે, ગુનાહ ગુમ
એકદમ ત્રાંખા સોના હોવે
પારસ ભેટે પડે ટંકસાલ
એક દમ મોહજીવત મૈલા દીલ વસે
તો છુટ પડે સખ જંજલ

રીવાયત

— ૦ = ૦ —

ઇસલામી કિતાબોમાં લખેલું છે કે એક દિવસ આપણા અવ્વલશાહ હજરત મૈલા મુરતઝા અલી મૈલાના ઇમામ હુસેન સાહેબને પોતાના મુબારક ખોળામાં બેસાડીને પૂર્ણ ખુશીમાં બેઠા હતા. તે વખતે આપણા દુયમ શાહ હજરત ઇમામ હુસેનની ઉમર દુનીઆ બહાને બે વરસની હતી. આ વખતે સલમાન ફારસ ત્યાં આવી લાગ્યો અને આપણા બંને શાહ પાસે અદબથી ઉભો રહ્યો. આપણા અવ્વલ શાહ હજરત મૈલા મુરતઝા અલીએ સલમાન ફારસને ફરમાવ્યું કે અયે સલમાન, આ વખતે તારે જે કંઈ પુછવું હોય તે આ મારા ખરખુરદાર હજરત ઇમામ હુસેનને પુછ. એ તારા ગમે તેવા સવાલનો જવાબ તને આપશે. આ સાંભળી સલમાન ફારસ વિચારમાં પડી ગયો અને પોતાના મનમાં ઠહેવા લાગ્યો કે, આ બે વરસનું બાળક મારા

સવાલનો શું જવાબ આપી શકશે? પણ જો હું સવાલ નહીં પુછીશ, તો તરકે અદબ, એટલે ના કરમાની થશે. સલમાન ફારસે હજરત ઇમામ હુસેનને પુછ્યું કે, યા મૈલા, આપના પિતાજીની ઉંમર કેટલી છે? આપણા દોયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબે ફરમાવ્યું કે, અયે સલમાન, તું મને બાળક સમજે છે, પણ તારી સમજણ પ્રમાણે હું બચ્ચું નથી.

કલામે પીર.

આકાશ દેવનું મુખ છે, પાતાળ દેવના પાય
દેવને કાળ નહીં, નિદ્રા નહીં, માહ રૂખી રાય દયાળ

આપણા દોયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેને ફરમાવ્યું કે અયે સલમાન, મારા પિતાજી તથા હું, આ સૃષ્ટિનું કુલ મંડાણ પેદા થવાની અગાઉ, હસ્તીમાં હતા. આ વાત સાંભળીને સલમાન ફારસની આંખો ઉઘડી ગઈ, અને કહેવા લાગ્યો યા મૈલા, તમારો અંત તમોજ જાણો છો. જેને તમે હિદાયત ફરમાવો છો, તેજ તમારી અસલ જાતને ઓળખી શકે છે.

રીવાયત

સલમાન ફારસથી રીવાયત લખવામાં આવેલ છે કે, એક દીવસ આપણા અબ્બલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફા સદલ દલાહો અલૈદી વ સદલમ કંઈક કારણ સર પોતાના હજરામાં ઉદાસ બેઠેલા હતા. તેઓને

દીલાસો આપવા સાડુ, આપણા અવલ શાહ, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલી તેઓની પાસે બેઠા હતા. એટલામાં આપણા દોયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબ હજરામાં દાખલ થયા. નળી મહમ્મદ મુસ્તફાએ તેઓને ઇશારેથી બોલાવતાંની સાથે તેઓ દોડીને પોતાના નાના સાહેબ, નળી મહમ્મદ મુસ્તફાના સીના મુબારક પર ચડીને બેઠા. આપણા અવલ શાહ, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીએ ફરમાવ્યું કે, અએ ફરજદે દીલબંદ, તમારા નાના સાહેબની બે અદબી કરવી, તમને સજાવાર નથી. જુઓ હું દુનીઆ બહાને, ઉમર તથા મરતબામાં તમારાથી મોટો છું, પણ મેં કોઈ પણ દીવસે તેઓની બે અદબી કરી નથી. તમારા નાના સાહેબનો દીન સાથી પેહેલાં મેં કબુલ કીધો. જો હું આ દુનીઆમાં આવ્યો નહોતો તો દુનીઆમાં કોઈ પણ તેઓના પાક દીનને કબુલ કરત નહીં.

કલામે શાએર

હૈદરકી જાતસે, મદદે હર વસી હુધ
તાજી હરેક ગુલશનો ગુલકી કલી હુધ
કયા સૈફ થી, જો ખૈબરો, બદરો, હુનૈનમેં,
ખેચી જો જુલરીકાર, તો ફતહે અલી હુધ

હીજરતની રાત્રે, તમારા નાના સાહેબનો પોશાક પહેરી, હું તેઓના બીછાના પર સુતો, અને તેઓને સહી સલામત મકામાંથી મદીના તરફ, કુફારોના ઘેરા વચ્ચેથી, રાતો રાત પસાર કર્યા. ખંદકની લડાઈમાં, ઉમર બીન અબદે વહ નામના નામાંકિત પેહેલવાન સામે, હું હુમલો લાવ્યો, અને એક ક્ષણ વારમાં તેનું સર તેના તનથી મેં જુદું કર્યું.

કલામે શાએર

—*~*~—

કુળ હુએ રસતમ, જમશેદ, ફરીદુન,
કુળ હુએ, હાકીમ હર ઇસ જહાંગ
ઉમર બીન અબદે વદ, લડા અલીસે
ન તાબ લાયા ગુરજે ગીરાંગ

મારી માતાજીનું નામ, ફાતેમા બીનતે અસદ છે. મારા પિતા, હાશમી, અબુ તાલેબ છે. મારા દાદા અબદુલ મુતલબ છે, જે મકાના બાદશાહ હતા. મારા લાઇ બદરે તેયારને યાકુતની બે પાંખો મળીછે. તમારા નાના સાહેબનો દીન કાયમ કરવા માટે, મેં એક હજાર, નવસોને પચાશ જખમો ખાધેલા છે. મારો આવો મરતબો હોવા છતાં, તમારા નાના બુઝરગવારની બે અદબી મેં કોઇ દીવસે કરી નથી.

સલમાન ફારસ રીવાયત કરેછે કે, આપણા અવ્વલ શાહ હજરત મૌલા મુસ્તજા અલીની આ વાતો સાંભળી, આપણા દુયમ શાહ હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબે કાંઈપણ પ્રત્યુત્તર આપ્યો નહીં. આપણા અવ્વલ પીર, નબી મહમદ મુસ્તફાએ, હજરત ઇમામ હુસેનને ફરમાવ્યું કે, અએ ફરજ'દે દીલબંદ, તમેપણ તમારું હસબ નસબ તમારા પિતાજી બુઝરગવારને કહી સંભળાવો. હજરત ઇમામ હુસેન ફરમાવ્યું કે અએ નાના સાહેબ, પોતાના પિતાજી સામે બોલવું, એ બે અદબી ભરેલું છે. આપણા અવ્વલ પીર, નબી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે, અએ હુસેન, તમે સુબેથી તમારું હસબ નસબ કહી સંભળાવો, તેમાં બે અદબી કાંઈપણ નથી. પોતાના નાના સાહેબનો હુકમ થતાંની સાથે આપણા દ્વાયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેન પોતાના પિતા, હજરત

મોલા મુસ્તઝા અઢીની સામે આવીને બેઠા, અને નરમ શીરીન કલામ સાથે બોલ્યા કે, અચ્ચે પીઢર બુઝરગવાર, આપ પીઢર બુઝરગવારના રૂડા પ્રતાપથી, મને જે મરતબો મળ્યો છે, તેનો કાંઈક હિસ્સો હું કહી સંભળાવું છું.

જે પ્રમાણે આપ પીઢર બુઝરગવારે હજરત જીબરાઈલને પર તથા બાલ બખશ્યા છે તેમ મેં પ્રીતરસને પર તથા બાલ બખશ્યા છે.

જે પ્રમાણે આપ પીઢર બુઝરગવાર સાડૂ જન્મતમાંથી જીલક્રીકાર તથા હુલ હુલ આવ્યા છે, તેમ અમારે સાડૂ જન્મતમાંથી પોશાક આવેછે.

જેમ આપ પીઢર બુઝરગવારે સલમાન ફારસને શેરથી બચાવ્યો તેમ હું સમઉન નામના બાદશાહને બચાવીશ.

જે પ્રમાણે આપ પીઢર બુઝરગવારની અસરની નમાઝ માટે સૂચ અસ્ત પામતો અટકી ગયો તેમ જ્યારે હું રોજો રાખીશ, ત્યારે સૂર્ય જલદી અસ્ત પામશે.

આપ પીઢર બુઝરગવારની લડાઈઓથી મારા નાના સાહેબનો દીન કાયમ થયો. પણ મારી લડાઈથી તેઓનો પાક દીન મજબૂત થશે.

મકકામાં કાબા શરીફ ઉપરના બુત તોડવા માટે આપ પીઢર બુઝરગવારે મારા નાના સાહેબની પુશ્ત મુબારક ઉપર, મોહરે નબુવત ઉપર કદમ ધર્યા હતા, તેમ ઇબ્રાહીમનો સુબહો કરતી વખતે હું તેઓની મોહરે નબુવત ઉપર કદમ ધરીશ.

ઈફને દીવસે, સાલારે અંબીઆ જેવી બેસવાની સવારી, આપ પીઢર બુઝરગવારને ક્યારે પણ મળી છે કે ?

રાતની વખતે અમારા માતાજી અમોને ઝુલામાં સુવડાવીને ઉઘી જતા હતા, તે વખતે મલાએકો અમોને ઝુલા નાંખતા હતા, તેમ પ્રીરસ્તાઓએ આપ પીઢર બુઝરગવારને કહીપણુ ઝુલા નાંખેલા કે ?

અમે રમવા જતા, ત્યાં રસ્તામાં સુઈ જતા હતા, ત્યારે પ્રીરસ્તા અમારી રખેવાળી કરવા આવતા હતા, તેમ આપ પીઠર ખુઝરગવારની રખેવાળી માટે કઢીપણુ આવેલ કે ?

આપના પીતા હાશમી, અબુ તાલેખ હતા, પણ તેઓ અમારા પીતા ખુઝરગવાર જેવા ક્યારે હતા ?

આપ પીતા ખુઝરગવારના નાના સાહેબ અમારા નાના સાહેબ માફક, ખાતેમુલ અંબીઆ વલ મુરસલીન ક્યારે હતા ?

આપ પીઠર ખુઝરગવારના ભાઈ બાફરે તૈય્યારને યાકુતના પર મળ્યા, તેમ મારા ભાઈ હજરત અબ્બાસ અલીને ઝમરૂદના પર મળશે.

આપ પીઠર ખુઝરગવારે કુલ ઇસલામની લડાઈઓમાં એક હજાર નવસોને પચાશ જખમ ખાધેલાં છે, પણ હું કરબલાની એકજ લડાઈમાં એટલા બધા જખમ ખાધશ કે, ગણનાર તેનો હીસાબ કરી શકશે નહીં.

આપણો કરણુહાર કીરતાર નિરાકાર રૂપમાં, અથવા કાંઈક રોશની જેવા આકારમાં, આપણને હીદાયત કરવામાટે, અવ્યો નથી, તેમ કઢી એવી હાલતમાં આવશે પણ નહીં. ખુદાવંદ તાલા પોતાના નુરને મનુષ્ય રૂપી સ્થૂળ શરીરમાં પ્રગટ કરે છે. અને તેવે રૂપે આપણને હીદાયત કરે છે. ખુદાવંદ તાલાના આ હિદાયતી રૂપને આપણે ઇશ્વરી અવતાર, અથવા ઇમામ કરીને કહીએ છીએ. પેગંબરને મોકલનાર, તથા પેગંબરી લઈને આવનારને જુદા જુદા ધારવા, એ હકીકતના રસ્તામાં, ભૂલ લરેલું છે. સીકંદર જુલકરનેન એક કાસીદનો વેશ લઈ, રાણી નુસાએની દરબારમાં ગયા હતા. સીકંદર બાદશાહે તે રાણીના છડીદાર, ચોબદાર, તથા પેહેરેગીરોની કાંઈ પણ પરવા કીધી નહીં, પણ એકદમ રાણીના સિંહાસન પાસે જઈ ઉભા;

અને બાદશાહી રીત પ્રમાણે રાણીને સલામ કીધી. રાણીએ સીકંદરને સલામનો જવાબ આપ્યો, અને પોતાના મનમાં વિચારવા લાગી કે, આ માણસ કાસદ હોય, એવું સંભવતું નથી, કારણ કે, કાસદ એક નોકર છે, અને આવી રીતે બે ઘડક બાદશાહી દરબારમાં દાખલ થવાની તેનામાં હિંમત હોતી નથી. આ માણસ કોઈ મુલકનો બાદશાહ છે. રાણી પાસે સરવે મુલકના બાદશાહોની તસવીરો હતી, તે બરાબર નિહાળી જોવાથી, તે પારખી કાઢવાને શક્તિવાન થઈ કે, આ માણસ મહાન બાદશાહે સિકંદર ઝુલ કરનાર છે. બાદશાહને ઓળખતાંની સાથે, તેના મરતબાને ઓળખતું સઘળું માન તેને આપવાની સામગ્રી તૈયાર કીધી. આ પ્રમાણે, અલી, નખી, હાજર ઇમામ, પોતે ઇશ્વરી અવતાર હોવા છતાં, ઇમામ અને ખલીફા રૂપે દુનીયામાં પધારે છે, અને ખલ્કતને હીદાયત કરે છે. સાધારણ લોકો તેમના બરા સ્વરૂપને ઓળખતા નથી. તેઓને ખુદાવંદ તાલાથી જુદા, નખીઓ, ઇમામો તથા ખલીફા તરીકે ગણવાની ભુલ કરે છે. અને જાહેર નજરથી તેઓને ખુદાથી જુદા કરીને ગણે છે. હકીકતી બાતુન અશમ ધરાવનાર, તેઓને ખુદા અવતાર કરીને દેખે છે, અને તેઓને આપો આપ કરણહાર કીસ્તાર ગણે છે.

કલામે પીર

અમર અલી અવતાર છે, અને આદિ વિષ્ણુ પરમાણુ
આલ અમર પ્રગટીઆ, અને સોઘ હરી પીછાન

મૌલા મુરતઝાઅલી અમર અવતારી પુરૂષ છે, અને ત્યાર પછી
જેટલા ઇમામો પર, અમર થયો છે, તે સરવે શાહ પીરનું રૂપ, એકજ
અમર અવતારી પુરૂષ છે.

નુસેરીના અહવાલ

એક દીવસ, આપણા અવલ શાહ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી ફૈજ લઈને લડાઈ પર ગયા હતા. રસ્તામાં એક એવું વિકટ અરણ્ય આવ્યું કે, ત્રણ દીવસ સુધી ફૈજને પાણી મળ્યું નહીં. ચોથે દીવસ, સલમાન ફરસ મૌલાના તંબુમાં જઈ અરજ કરવા લાગ્યો કે, અચ્ચે સાકીએ કૌસર, આપણા લશ્કરીઓ, ત્રણ દીવસ સુધી પાણી નહીં મળવાના કારણથી અશક્ત થઈ ગયા છે. સલમાન ફરસની અરજ સાંભળી, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી તંબુની બહાર પધાર્યા, અને ફરમાવ્યું, અચ્ચે સલમાન, પેલા પથ્થરની નીચે પાણીનો અખુટ ભંડાર છે, માટે પથ્થરને ખેંચવીને ખોદો, અને સરવે લશ્કરીઓ પાણી પીને આરામ પામો. હજરત મૌલા મુરતઝા અલીનું આ કહેવું સાંભળીને, સલમાન તરત વીશ પચીશ માણસ સાથે લઈને, ગયો, પણ સરવે જણાએ એકત્ર બળ કરીને પથ્થર ખસેડવા કોશેશ કરી, તે નિષ્ફળ ગઈ. સલમાન ફરસ પાછો મૌલાના તંબુમાં આવ્યો, અને પથ્થર ખસેડવાની નિષ્ફળતા વિષે ફરીથી અરજ કરી. હજરત મૌલા મુરતઝા અલી પોતાના હુલહુલપર સવાર થયા, અને તે પથ્થર પાસે જઈને, તેને એક આંગળથી સ્પર્શ કરતાંની સાથે, તે પથ્થર ખસીને દુર જઈ પડ્યો. હજરત મૌલા મુરતઝા અલીએ પોતાના શુભામ નુસેરીને ફરમાવ્યું કે, અચ્ચે નુસેરી, તું સરવે લશ્કરીઓને પાણી પીવડાવવા માટે, હિંમત કર, અને આ સીડી દેખાય છે, તે રસ્તે નીચે ઉતર. હજરત મૌલા મુરતઝા અલીના હુકમ પ્રમાણે, નુસેરી સીડીની નીચે ઉતર્યો, ત્યારે ત્યાં એક દરવાજો માલમ પડ્યો. નુસેરી તે દરવાજામાં દાખલ થાય છે કે, આગળ એક મોટા મેદાનમાં

એક હોજ તેના જોવામાં આવ્યો. નુસેરી મેદાનમાં તે હોજ પાસે ગયો, અને તેમાં નજર કરી, તો પાણીમાં કોઈના પડછાયા જેવું તેને કાંધક દેખાયું. નુસેરીએ ઉપર જોયું તો માલમ પડયું કે હોજ ઉપર ચબુતરામાં હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલી ત્યાં ખીરાજેલા છે. નુસેરી આ દેખાવ જોઈને હૈરત પામી ગયો, અને પેલા હોજમાંથી પાણી ભરી ભરીને, ઉપર આવતો ગયો, અને લશ્કરીઓને પાણી પીવડાવવા લાગ્યો. સરવે લશ્કરીઓએ નુસેરી આગળ કસમ ખાઈને કહ્યું કે, અએ નુસેરી, આ પાણી અમે વધારા તરીકે પીએ છીએ. સાકીએ કૌસર, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલી અમોને ક્યારના પાણી પીવડાવીને શાંત કરી ગયા છે. લશ્કરીઓની આ વાત સાંભળીને, નુસેરી વધારે હૈરાન થયો, અને અચરતીમાં ગરકાબ થઈને, આપણા અવ્વલ શાહ, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીની પાક જનાબમાં અદબ બજવી ઉભો રહ્યો, અને કહ્યું કે, યા મૈલા, આ સૃષ્ટિનો ખાલેક તથા માલેક તમારા સિવાય ખીજે કોઈ નથી. જાહેર આવા સુખન ઓચરવા માટે, આપણાં અવ્વલ શાહ, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીએ નુસેરીને મના કરી; પણ નુસેરી માન્યો નહીં. હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીએ તરવારની એક ઝરબથી નુસેરીનું સર, તનથી જીદું કરી નાખ્યું. સલમાન ફારસની સીફારસથી, હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીએ નુસેરીને પાછો સજીવન કીધો. નુસેરી સજીવન થઈને કહેવા લાગ્યો કે, અએ મૈલા, ખુદા તમે પોતેજ છો, એ બાબત પર, મને પૂર્ણ દ્રઢ ભરોસો નહીં હતો, એટલે હું કાચો હતો. પણ જ્યારે તમેએ મને મારીને પાછો સજીવન કીધો, તેથી હવે સાખીત થઈ ચુક્યું કે, ખરેખર તમે પોતેજ ખુદા છો. હજરત મૈલાએ ફરીથી એવી રીતે જાહેરમાં બોલાવા નુસેરીને મના કરી, પણ નુસેરી એવીજ રીતે બોલતો જતો હતો, અને મૈલા તરવારના ઝરબથી, તેનું સર ઉડાડી દેતા હતા, અને સલમાન ફારસની સીફારસથી પાછો તેને સજીવન કરતા હતા. આવી રીતે હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીએ સીતિર વખત નુસેરીને

મારીને જીવતો કર્યો. આખર આકાશ વાણી થઈ કે, યા અલી, આ નુસેરી તારો બંદો છે. જો આપણા અવ્વલ શાહ, હજરત મૌલ મુરતઝા અલી ખુદાઈ મરતઝો ધરાવતા નહીં હોતે, તો કેદી રીતે નુસેરીને મારીને સજીવન કરી શકતે? અને નુસેરી અલીનો બંદો છે, એવી આકાશ વાણી કેમ થતે?

મૌલાના ઈમામ જફર સાદકનું ફરમાન

“જલાલુન ઐયુન” નામની કિતાબના પચાશીમાં પાનાની છઠી લીટીથી લખાણ શરૂ છે કે, એક દીવસ, મૌલાના ઈમામ જફર સાદકે પોતાના પાકે ફરમાન મુબારકમાં ફરમાવ્યું કે એક દીવસે મારા જદે ખુઝરગવાર, નખી મહમ્મદ મુસ્તફાએ પોતાના અસહાબોને ફરમાવ્યું કે અયે મોમીનો, તમારા વચમાં માફ રહેવું જેમ સાફ છે, તેમ તમારામાંથી જામો સફારીને માફ જવું, એ પણ ઘણું જ સાફ છે. સરવે અસહાબોએ અરજ કરી, યા રસુલલ્લાહ, આપના રૂડા પ્રતાપથી અમે અંધકારની ગારમાંથી નીકળીને રાહ રાસ્ત હીદાયતના પ્રકાશમાં આવ્યા છીએ. આપની શરણાગતથી. આતશે જહન્નમથી અમારો બચાવ થશે, અને આપના પ્રતાપથી, અમોને નજાત મળશે. અમારા વચમાં આપના રહેવાની સરવે લલાઇએ તથા ફાયદાએ સિદ્ધ છે. પરંતુ, આપ સાહેબ જામો સફારી, અમારા પાસેથી સિધાવી જાઓ, તેમાં અમારે માટે, શી લલાઇ છે? અને તેથી શું મળનારું છે, તે અમે જાણી શક્તા નથી. નખી મહમ્મદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે તમારા વચમાંથી પરદો કરીને, હું આ દુનીઆમાં તમારાથી અદ્રશ્ય થઈશ, ત્યારે તમે દુનીઆમાં જે જે કૃત્યો કરશો, તે વિષે મને ખબર પડશે. તમારાં નેક

અમલ જોઈને, હું તમોને આશીર્વાદ આપીશ, અને તમારાં પાપી
અમલ જોઈને, હું તમારા હુકમાં દુઆ માંગીશ, કે પાક પરવરદીગાર
તમને નેક રસ્તો હીદાયત કરમાવે. નખી સાહેબના આ સુખન સાંભ-
ળીને, એક જણ જોલી ઉઠયો, કે, યા રસુલલ્લાહ, જ્યારે આપ
સાહેબનું જસમ માટીમાં મળી જશે. ત્યારે આપ કેવી રીતે અમારા
હુકમાં આશીર્વાદ અથવા દુઆ કરી શકશો? નખી સાહેબે કરમાવ્યું
કે, અએ શેખ, તું ભૂલે છે, સાધારણ મનુષ્ય માફક, નખીઓ તથા
ઇમામોના જસમને માટી ખાઇ શકતી નથી.

પેગંબર કે વસીએ પેગંબર, ત્રણ
દીવસથી વધારે, જમીનના
પેટમાં રહેતા નથી.

મજકુર ક્રિતાબના એજ પાનામાં, મૌલાના બકર સાદકનું ફરમાન
મુબારક, ચાલુ લખેલું છે, તેમાં ફરમાવેલું છે કે, કોઈ પણ પેગંબર
અથવા તેનો વશી, જનીશીન, ઇમામ ત્રણ દીવસથી વધારે જમીનના
પેટમાં રહેતા નથી. દુનીઆ બહાને, તેઓની જીયારત થઈ ગયા પછી
મલાએકો તેઓના સ્થૂલ જસમની પાક માટીને અરશે અજીમ પર
લઈ બાય છે,

મૌલા મુરતઝાઅલીનું જીસમે મુબારક

હજરત મૌલા મુરતઝા અલીના વારામાં, એક બાઈ તેલ લઈને જતી હતી. અકસ્માતિક રીતે, તે બાઈનું તેલ જમીન પર ઢોળાઈ જવાથી, તે બાઈ ત્યાં બેસીને રોવા લાગી, કારણ કે તે તદ્દન ગરીબ નિર્ધન હતી. આ વખતે હજરત મૌલા મુરતઝા અલી તે સ્તેથી પસાર થયા, અને એ બાઈ પર દયા લાવીને પુછ્યું કે, ઓ અધકા, તું શામાટે રડેછે? તે બાઈએ પોતાના તેલ ઢોળાઈ જવાની વિગત મૌલાને કહી સંભળાવી, અને અરજ કરી, કે, યા મૌલા, હું ગરીબ નિર્ધન વિધવા છું અને આ તેલને બદલે બીજું તેલ ખરીદવા માટે, મારી પાસે સાધન નથી. હજરત મૌલા મુરતઝા અલીએ તેલથી ભીંજાએલી માટી પોતાના હસ્ત મુબારકમાં ઉપાડી લીધી, અને તેને નીચોવીને ટીપેટીપું તેલ પાછું કાઢીને, એ ગરીબ બાઈને હવાલે કર્યું. આ વખતે જમીનની માટીને વાચા આવી, અને મૌલાને કહ્યું કે યા મૌલા, તમે એ મને દુનીયામાં નીચોવીછે, તેજ પ્રમાણે, બદલામાં, તમારા જીસમને પણ, મારા પેટમાં આવશે, ત્યારે હું નીચોડીશ. જમીનની માટીની આ વાત સાંભળીને, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીએ ફરમાવ્યું કે, માફ જીસમ મુબારક તારા પેટમાં, તું કદીપણ રાખી શકશે નહીં

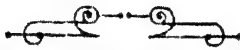
કલામે શાએર

તુમારી તુરબત નહીં ઝમીંપે
ઐર ફૂલે આસમાન અલી

મેરી પીઠ પર મદદ કર
મુનકરકો માર, યા અલી

હજરત મૌલા મુરતઝા અલીનું મુબારક જુસમ જમીનના પેટમાં નથી, તેમ આપણા હુયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબનું મુબારક જુસમ પણ જમીનના પેટમાં નથી. જેમ ઇમામોનું નુર, એક ઇમામ-માંથી થઈને બીજા ઇમામમાં પ્રગટ થાય છે, અને એકજ ઠેકાણે રહેતું નથી, તેમ ઇમામોનાં મુબારક જુસમ પણ એક ઠેકાણે, જમીનના પેટમાં રહેતાં નથી, પણ તેઓના જુસમની પાક માટી, પ્રીસ્તાઓ અરશે આલા પર લઈ જાય છે. હકીકતી સતપંથ દીન નુર પરસ્ત છે, એટલે કે, જે ઠેકાણે, ખુદાવંદ તાલાનું પાક અવિચળ નુર, બહરમાં પ્રકાશી રહ્યું હોય, જે મૌબુદ હીદાયત રૂપ હોય, તેને હકીકતી સતપંથ દીન ધીઆવે છે, અને તેનીજ આણુ માને છે. હકીકત સતપંથ દીનને, ગુજરી ગએલા ઇમામોના સ્થૂળ જુસમ સાથે, ધાર્મિક નીસબત કાંઈ પણ નથી. હકીકતી દીન સતપંથ, બહર નુર, પ્રગટ ઇશ્વરી અવતાર હાજર ઇમામ ઉપરજ, મુક્તિની આશા બાંધે છે.

કલામે પીર

સતગુર કહેરે, ઉગ્યો તેને ધ્યામએ, અને વારો તેની આણુ
કાલે ભોજન જે જમ્યા, તેના આજ શું કરીએ વખાણુ

હકીકતી સતપંથ દીનનો મુંદ્રાલેખ

“ નમો ભાઈ નમો, સાહેબજીના નામને નમો,
જે રૂપે આપણો શાહ પીર હોય, જે રૂપે આપણો જીવ છુટે
તે રૂપને ધ્યામએ, ભાઈ, તે રૂપને ધ્યામએ ”

કલામે પીર

—o=—

સતગુર કહેરે, ગમ ગમ વાતો સૌ કરે
અને હાજર ન બુજે ભેદ
બાર ફોડી જીવ લમ ચાકીઆ
એવા સાચા ગુર સોદેવ,

ઉપલા કલામે પીરમાં ગુર સોદેવ નામ છે, તે આપણા માનવંતા,
બુઝરગ પીર સદરદીન સાહેબનો લકબ છે.

પીર સદરદીનનાં ચાર સીફતી નામ

(૧) એ નામવર મેહરબાન પીરનું મુખ્ય નામ “સદરદીન” છે,
“સદર” એટલે, વડા, અને “દીન” એટલે ધરમ “સદરદીન” એટલે
ધરમના વડા છત્ર.

(૨) એ બુઝરગ પીરનું બીજું નામ “બાર ગુર” તેનો ભાવાર્થ એમ
છે કે, બારફોડ જીવ, એ નામવર પીરને પ્રતાપે અને તેઓની બોધનાને
લીધે મુક્તિપદ પામશે.

(૩) એ વિદ્વાન પીરનું ત્રીજું નામ “હરિચંદ્ર” છે, તેનો ભાવાર્થ,
એમ છે કે, એ વિદ્વાન પીર ખુદાવંદતાલા તરફથી જ્ઞાન રૂપી ચંદ્ર
છે, “હરિ” એટલે ખુદા “ચંદ્ર” એટલે, જ્ઞાનનો ચાંદ, ખુદાવંદની
રોશની.

(૪) એ મુક્તિ દર્શક પીરનું ચોથું નામ “સોદેવ” છે, તેના ભાવાર્થ એવો છે કે, સૌ દેવોનો દેવ, એટલે, આપણું તારણ કરીને મુક્તિ અપાવનાર શુરૂ દેવતા.

કલામે પીર

— ૦-:૦ —

જરે વીરા, લુણ્યું ખેતર નવ ટોધએ, એ નવ ટોધએ
તને લોક હસે સખ કોએ, એ સખ કોએ

કુરાને શરીફ સૂરે રઅદ

આયત, ૭

મજમા અંતા, મુનઝેરન, વ, લે કુલ્લે કૌમીન, હાદ
મતલબ.

યા રસુલદલાહ, તું ચેતવણી આપનાર છે, અને દરેક કોમને માટે હિદાયત કરનાર આવે છે.

જ્યારે મઝકુર આયતે શરીફ નાઝલ થઈ ત્યારે નબી મહમદ મુસ્તફાએ આપણા અવલ શાહ હજરત મૈલા મુરતઝાઅલીની ખાંધ ઉપર, પોતાનો મુખારક દસ્ત રાખ્યો, અને કહ્યું કે, અએ ખીરાદર, હું ખુદાવંદ તાલાના બંદાને ચેતવણી આપનાર છું, અને તમે હિદાયત કરનાર છો.

મૌલાના જનાબ, હજરત ઈમામ બાકર સાહેબ તરફથી પણ રીવ
એત લખવામાં આવેલ છે કે નબી મહમદ મુસ્તફા સલ્લા લ્લાહે
અલૈહી વ સલ્લમ, એતવાળી આપનાર રસુલ છે, અને હીદાયત આપ
નાર “હાદી,” જનાબે અમીરે અરબ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલ્
મુસ્તકર ઈમામ છે.

મુસલમાની જખાનમાં, જેને જમાનો કહેછે તેને હિંદુ જખાન
જુગ કરીને કહેવામાં આવે છે. દરેક જમાનાના એટલે દરેક જુગ
લોકો માટે, હાદીએ રાહબર, ઇશ્વરી અવતાર, ખુદાવંદ તાલાનું નું
પ્રગટ હોવું જોઈએ. આ દુનીયા હુજ્જતે ખુદા, સીરાતુલ મુસ્
કીમ, હાદીએ રાહબર વગર એક પળવાર પણ ખાલી રહેતી નથી
હિંદુ ધર્મ પુસ્તકોમાં પણ લખેલું છે કે, જો “આ સૃષ્ટિ ઉપ
પ્રદ્યા, વિષ્ણુના ચરણ ન હોય, તો એક પલવારમાં, સૃષ્ટિ પ્રલય થાય છે.

હદીસ મુબારક

લન તખલુલ અરઝો, મીન ઈમામીલ, હુયીલ કાયમ.
મતલબ.

હયાત અને કાયમ ઈમામ વગર, ખાલી, આ જમીન રહી શકે
નહિં.

કુરાને શરીફ, સુરે નહલ

આયત, ૧૬

વ અલામાતીન, વ બીન નજમે, હુમ
યહુતદુન

મતલબ

નિશાનીઓ વડે, અને સીતારા વડે, તેઓ હીદાયત પામે છે.

હદીસ મુબારક

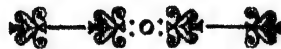

અન નજમો, અમાનુન, લે અહલીસ સમાએ,
વ અહલે એતી, અમાનુન, લે ઉમ્મતી,

મતલબ

જેમ સિતારા, આસમાનમાં રહેનારી વસ્તી માટે અમાનનું
સાધન છે, તેમ, મારા, જાનીશીનો મારી ઉમ્મતને વાસ્તે અમાનનું
સાધન છે.

બીજી હદીસ મુબારક

ધન્નલ લાહુ ઝેયનસ સમાઆ, બે કવાઝીબેહા,
વહ દુનીઆ, બે કવાકેબી. કાલુ મન

કવાઝીબકા, યા રસુલલ્લાહ, કાલા, અવલાદે ફાતેમા

નબી સાહેબ ફરમાવે છે. કે, ખુદાવંદ તાલાએ આસમાનને
તેના સીતારા વડે, શુશેલિત બનાવ્યું છે, અને પૃથ્વીને મારા સીતારા
વડે, સુશેલિત બનાવી છે. લોકોએ પુછ્યું કે, યા રસુલ્લાહ, તમારા
સીતારા કોણ છે? નબી સાહેબે જવાબ આપ્યો કે, મારા સીતારા
બીબી ફાતમાની આલાહ થશે.

કલામે પીર

ઇલામ જોઈ જોઈ ચાલજોઈ,
 તમે રાખો ઘણી સુધ્યાનરે
 સ્વામી રાજ, પ્રત્યક્ષ દેવ છે
 જેમ પછમે ઉગ્યો ભાણુરે
 અંધલે કુનજર યારા ચંદર ન આવે,
 કેના સોઈ ન પતીજે; હો જીરે ભાઈ
 રેન અંધારી, ગુર નર ચંદ્રજ હુઆ
 જોતઈ એસા ગુરકા દીવા, હો જીરે ભાઈ

કલામે શાએર

—૦:-૦—

“અએન” આયા હુએ, ઈબ્રાહીમકી ગવાહીકે લીચે

“લામ” આયા હુએ, ઈસલામકી શાહીકે લીચે.

આનો ભાવાર્થ એમ થાયછે કે “અલી” શબ્દમાં પહેલો અક્ષર
 “અએન” છે, તે મૈલા ઈબ્રાહીમ કરવાને લાયક છે. “ઈબ્રાહીમ”
 શબ્દમાં પહેલો અક્ષર “અએન” છે. “અલી” શબ્દમાં બીજો અક્ષર
 “લામ” છે, તેની સમજ એમ છે કે એ મૈલા ઈસલામની શાહી ગાદીપર
 બીરાજવાને લાયક છે. મૈલા મુરતઝા અલીને “કુરઆને નાતેક” એટલે
 “બોલતું કુરાન” કરીને કહેવામાં આવે છે, તેની સમજણ એમ છે કે એ
 મૈલા કુરાને શરીફ પ્રમાણેજ બોલે છે, તેથી વિરૂદ્ધ કદી પણ બોલતા નથી.
 હજરત મૈલા મુરતઝા અલી સિવાય, આજસુધી થયેલા બધા ઇમામો તથા

હાલના હાજર ઇમામ, હાદીયુલ મહદી, સાહેબે ઝમાન, આગા સર સુલતાન મહમદશાહ દાતાર, અનંત કોડી તારણહાર, સરવે સાહેબો “કુરઆને નાતેક” છે, એટલે “બોલતાં કુરાન છે. તેઓ હુમેશાં જે જે પાક ફરમાન ફરમાવે છે, તે કુરાને શરીફનોજ ખાસ મગજ હોય છે. કુરાને શરીફની હબરો તફસીરો થઈ ગઈ છે, તેથી ખરેખરી માએનામાં ઘણા વાદ-વિવાદ તથા ઘોટાળા થવાથી, અનેક ફીરકાઓ જનમ પામે છે. હાજર ઇમામ-મુસ્તઝા અલીના પોતાનાજ ઘરાનામાં કુરઆને શરીફ ઉતરવાથી, તેઓ કુરઆને શરીફના ભાવાર્થ ખરાબર સમજાવી શકવાને લાયક છે, અને કુરાને શરીફના જે ભાવાર્થ તરબુમા તેઓ સમજાવે, તેજ ફઠત ભરોસાને પાત્ર ગણી શકાય.

હદીસ મુબારક

—o-o—

અલી મઅલ કુરઆને, વલ કુરાનો મઅલ અલી

મતલબ

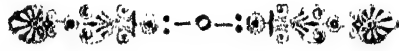
નખી સાહેબ ફરમાવે છે કે, અલી કુરાનની સાથે છે, અને કુરાન, અલીની સાથે છે.

હક મૌલાના ઇસલામ શાહ, જેઓ ત્રીશમી પેઢીએ, હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલીનું નુર હુતું, તેઓ તરફથી હીદુસ્થાનમાં મોકલેલા માનવંતા પીર સદરહીન સાહેબે, તે વખતના હાજર ઇમામ, મુસ્તઝા અલી, ઇમામ ઇસલામ શાહના, હુકમ અનુસાર ઠલામે શરીફના ખરા અસલી મગજના સાર તત્વમાંથી, આપણે હકીકતી સતપંથીઓ માટે, જ્ઞાન ધર્મશાસ્ત્ર રચી આપ્યા છે, અને હજાર બાબ ઇલમના, જે આપણા કરણહાર કીરતારે આમ ખલકતથી છુપા રાખવા નખી સાહેબને ફરમાવેલ, તે પણ હકીકતી સતપંથી દીનદારો પાસે જાહેર કરી આપ્યા છે.

ઇસલામી ધરમ પાળનારાઓમાંથી કેટલાકને આ હજર બાબમાંથી એક બાબની પણ ખબર નથી. કેટલાકને એ બાબપર ત્રીજા બાબની ખબર નથી. પીર સદરદીન સાહેબે આપણા હકીકતી સતપંથી દીનદારોને કુરાને શરીફના અસલ ખરા તત્વ, હદીસ મુબારક, અને હજર બાબ ઇલમનો તરજુમો કરી, આપણને આપણી ભાષામાં જ્ઞાનશાસ્ત્ર રચીને ઇનાયત કર્યા છે, તેને અજ્ઞાની જનો, ગીત, ભજન, અથવા કીરતન, તરીકે ગણી કાઢવાની મોટી ભુલ કરે છે. જો કોઈ પણ વાંચનાર બરાબર ધ્યાન લગાડી, પીર સદરદીન સાહેબે રચેલાં જ્ઞાનશાસ્ત્રનું મનન કરશે, તો તેને માલમ પડશે કે, બીજા સકળ શાસ્ત્રોની સામાન્ય નીતિ રીતિઓ ઉપરાંત, ખુદાવંદતાલાએ પોતાનું પાક અવિચળ નુર, હજરત મૈલા મુરતઝા અલીના તથા તેઓના જાનીશીનોમાં પ્રગટ રાખ્યું છે, એ બાબત, નથી સાહેબના જમાનામાં સાધારણ બલકતથી છુપાવવા હુકમ હતો, તે બાબત પણ, માનવંતા પીર સદરદીને પોતાની પીરાતનના જમાનામાં હકીકતી સતપંથી દીનદારોને સમજાવી દીધી છે.

ઇસલામી સરવે ફીરકા વાળાઓ સામાન્ય રીતે કબુલ રાખે છે કે, એક દીવસે, આપણા અવ્વલ પીર, નથી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે, અએ લોકો, તમારામાં કોઈ એવો શખ્સ છે કે, ઘોડાની એક રીકાબમાં પગ રાખતી વેળા કુરાને શરીફ પડવાનું શરૂ કરે, અને બીજી રીકાબમાં પગ રાખતાંની સાથે ખતમ કરી શકે ? નથી સાહેબની માંગણી કોઈ પણ બજાવી શક્યું નહીં. આખરે, આપણા અવ્વલશાહ, હજરત મૈલા મુરતઝાઅલી, નથી સાહેબની આજ્ઞા લઇ, દુલદુલની એક રીકાબમાં કદમ મુકીને “ સુરે અલ હમ્દો ” તથા “ સુરે, કુલ હુ વદલાહુ અહદ ” પડવા લાગ્યા, અને બીજી રીકાબમાં કદમ મુબારક રાખતાં, એ પાક સુરાઓ પઢી લીધી. નથી સાહેબે ફરમાવ્યું કે, યા અલી, આખું કુરઆને શરીફ ખતમ કરવાનું સવાબ તમોને હાંસલ થઈ ચુક્યું.

સુરે “કુલહુ વલ્લાહુ અહુદ”ની માએના.

કિતાબ “તમખતુલ ગાફલીન” ના બસોને ચોપનમાં પાનામાં આ પ્રમાણે સમજ આપવામાં આવેલ છે.

(૧) આ પાક સુરાનું પહેલું નામ “સુરે મુખારક” છે. મુખારક, એટલા માટે કે, એ પાક સુરામાં તમામ ખરકતદાર બાબત વર્ણવામાં આવેલ છે. કોઈ પણ માણસ આ સુરા પોતાના સાચા સીદકથી પડે, અને સમજે, તેઓને હૃદયી વધારે ફળ પ્રાપ્ત થાય. આ સુરા પડવાની અગાઉ, સુરે “અલ હમ્દો” પડે, અને ત્યારબાદ, એ “કુલહુ વલ્લાહુ અહુદ” ની સુરા પડે, તેને આખું કુરાને શરીફ ખતમ કરવાનું ફળ મળે.

(૨) આ પાક સુરાનું બીજું નામ “સુરે અમાન” છે. અમાન એટલા માટે કે, આપણા અવ્વલ પીર, નબી મહમ્મદ મુરતકા સલ્લલ્લાહો અલૈહી વ સલ્લમ ફરમાવે છે કે, ખુદાવંદ તાલાએ મોમનોની નબત માટે, અને અબ્બાસમાંથી અમાન બખશવા માટે આ પાક સુરા મોકલેલ છે.

આ પાક સુરા, જનાબે પંજેતને પાક સાહેબોની શાનમાં નાઝલ થયો છે

કેટલાક વીર્દ અને ઝીકર કરનારા આ સુરાને અલી રીતે પડે છે.

(૧) “કુલહુ વલ્લાહુ અહુદ;” યા મહમ્મદ

(૨) “અલ્લાહુ સમદ,” યા અલી;

(૩) “લમ યલીદ” યા ફાતમાં;

- (૪) “ લમ ચુલદ ” યા હસન ;
 (૫) “ વ લમ ચકુન લહુ, કુશ્વન અહદ ” યા હુસેન ;
 બીજા કેટલાક આવી રીતે પડે છે કે,
 (૧) મૌલા, કુલહુ વલ્લાહુ અહદ ” કે વાસ્તે ;
 (૨) ઇસ્મે આઝમ પડતાહુ ” અલ્લાહુ સમદ ” કે વાસ્તે
 (૩) અપની મા, બાપ વ ભાઇ, વ જદ કે વાસ્તે ;
 (૪) યા હુસેન, ઈમને અલી, પહોંચો મદદ કે વાસ્તે

આ પાક સુરાને કુરાને શરીફનો જીવ કેહેવામાં આવે છે. આખું કુરાને શરીફ સ્થૂલ શરીરરૂપી છે, તેમાં, પાક “ કુલ વલ્લાહુ અહદ ”ની સુરા જીવ સમાન છે. આપણા અવલ પીર, નથી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું છે કે જેમ કુરાને શરીફમાં “ કુલહુ વલ્લાહુ અહદ ”ની સુરા શ્રેષ્ઠ છે. તેમ દુનીઆમાં હજરત મૌલા મુરતઝાઅલી, કુલ મખલુકાત કરતાં વધારે શ્રેષ્ઠ છે.

(૩) આ પાક સુરાનું ત્રીજું નામ “ સુરે નુર છે.” આપણા અવલ પીર, નથી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે ખુદાવંદતાલાએ દરેક ચીજમાં એક ખાસ નુર, એક ખાસ જવહર રાખેલું છે. કુરાને શરીફનું નુર આ પાક સુરામાં છે, તેવી રીતે, આ દુનીઆની મખલુકાતમાં, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી, હાજર ઇમામ, ખુદાવંદતાલાનું ખાસ જવહર, એટલે નુર છે.

(૪) આ પાક સુરાનું ચોથું નામ “ સુરે મુતનસર ” એ એ સુરાનું આ નામ પડવાનું કારણ એ કે, આપણા અવલ પીર, નથી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે, જે શખ્સ આ સુરાનો ભાવાર્થ બરાબર સમજશે, તે શખ્સ સઘળા ગુનાહોથી પાક સાફ અને નિર્મળ થઈ જશે.

(૫) આ પાક સુરાનું પાંચમું નામ “સુરે અસાસ” છે. એ નામ એટલા માટે રાખવામાં આવેલ છે કે જમીન આસમાન ને આ સુરાની ખરકતથી મજબુતી મળેલ છે.

આપણા કરણુદાર કીરતારે આ સૃષ્ટિની રચના રચી, તેની અગાઉ, “સુરે યાસીન” અને સુરે તખારક” પોતે પડી હતી. “સુરે યાસીન” આપણા અવ્વલ પીર નખી મહમદ મુસ્તફાની શાનમાં નાઝલ થઈ છે અને “સુરે તખારક” આપણા અવ્વલ શાહ, હજરત મૈલા મુરતઝા અલીની શાનમાં નાઝલ થઈ છે.

કુલહુ વલ્લાહુ અહદની” પાક સુરા જનાબે પંજતન પાકની શાનમાં નાઝલ થઈ છે. ખુદાવંદ તાલાનું નામ “અહદ” છે, તેમાં બીજા અક્ષર પછવાડે “મીમ” નો “મ” ઉમેરીએ, તો “અહમદ” થાય છે.

ખુદાવંદ તાલાનું પાક નામ “મહમુદ” છે, તેના બદલામાં પોતે “મહમદ” નામ ધારણ કીધું.

હાજર ઇમામ, મુરતઝા અલી, “કુરઆને નાતીક” જે કાંઈ ફરમાવેછે, તે કુરઆને શરીફની આયાતજ ફરમાવે છે. માટે તેઓના પાક ફરમાનો એજ પાક કુરાને શરીફની આયાતો છે. જો આજ દીવસ સુધી, ઇસલામ દીનમાં, હર જમાનાના હાજર ઇમામ ખલીફાની હીદાયત ઉપર ચાલવામાં આવ્યું હોત અને તેઓનીજ સમજાવટ પ્રમાણે કુરાને શરીફનો લાવાર્થ સમજવામાં આવ્યો હોત, તો આજે એકજ કુરાને શરીફની આટલી બધી સંખ્યા બંધ તફસીરો થાત નહીં. એકજ કુરાને શરીફની એક બીજાથી ઉલટી સુલટી રીતે લાવાર્થ દેખાડનાર અસંખ્ય તફસીરોમાંથી, હાલ આપણે કેનો આધાર સલામતીથી પકડી શકીએ? આવા મામલામાં હાજર ઇમામ, મુરતઝા અલી, “કુરઆને નાતક”ની સમજાવટ પ્રમાણેના લાવાર્થનો આધાર પકડનારા, પોતાને સલામતીને રસ્તેજ જોશે.

કલામે શાએર

વલ્લહ, કે ઇસલામકી યુનીયાદ, અલી " હુએ
 રીઝવાનકી તરેહ, ખુદમે આખાદ, " અલી હુએ
 સો ખાત કી એક ખાત કેહદે, ઝહીર
 જીખરામલ તો શાગીર્દ હુએ, ઉસ્તાદ, " અલી " હુએ

હર જમાનાના હાજર ઇમામ, એ આપોઆપ ખુદ અલી છે. જ્યાંસુધી ઇનસાનની આંખો પર ગફલતનો પડદો પડેલો હોય છે એટલે કે, જ્યાં સુધી ઇનસાન બહિરી આંખથીજ માત્ર જુએ છે, અને ખાતનની સુક્ષ્મતાને સમજતો નથી, ત્યાં સુધી, તેને હિદાયતના ચીરાગ જુદા જુદા દેખાય છે. અહુવલ એટલે ખાડા માણસને એકજ વસ્તુ છતાં, તે વસ્તુ બે દેખાય છે. જે ઇનસાન મેહેનત કરીને, જ્ઞાનને બળે, અંતર દ્રષ્ટિથી જોનાર થાય છે, તેને હિદાયતનો ચીરાગ એકજ દેખાય છે. એકજ દીવા ઉપર ગમે તેટલી કાચની ચીમનીઓ ચડાવવામાં આવે, તો પણ, અંદર બળતો ચીરાગ એકજ છે. સરવે હિદાયતના ચીરાગની ફક્ત એકજ મતલબ, ઇનસાનોને નજીવ મુક્તિને રસ્તે દોરવવાનીજ હોય છે. સરવે હિદાયતના ચીરાગના સ્થુલ શરીરો જુદાં જુદાં હોવાને કારણે, સાધારણ સમજના માણસો અને બહિર દ્રષ્ટિ ધરાવનારાઓ, તેઓને જુદા જુદા કરીને ગણે છે. પણ પ્રીલોસોપ્રી સમજનારા અને અંતર દ્રષ્ટિથી જોનારા, સરવે હિદાયતના ચીરાગની એકજ મુક્તિ દાયક નેમને સમજીને, સરવેને એકજ ગણે છે. હિદાયતના ચીરાગ, હાજર ઇમામના કલામે " કુરાને નાતક " છે, એજ કુરાને શરીફની આયતો છે, કારણકે મૌલા જે ફરમાન કહે છે, તે પાઠ કુરાને શરીફની આયતો પ્રમાણેજ ફરમાવે છે.

કલામે મૌલા

કુરાન પડેા જો પડના જાણેા
નહીં તો મુનો રખકા કલામ
પડના, મુનના, ન મીલે તો,
લો, અલ્લાહ વ અલ્લાહ કે રમુલકાનામ

કલામે અલી, અરબી

અના અઅલમો તઅવીલલ કુરઆને વલ કીતાબીસ સાલેફતે
અના મુરસુખો ફીલ ઇલ્મો, અના અકમતુસ સમાઆ સબઆ,
ખેનુરી, વ કુદરતલ કામેલા

કિતાબ નુરે વહુદાનીયત

મતલબ

હજરત મૌલા મુરતઝા અલી ફરમાવે છે કે હું કુરાને શરીફના ગુઢ અર્થ જાણું છું, તમજ કુરાને શરીફથી અગાઉ થઇ ગએલી કિતાબોના પણ ગુઢાર્થ સમજું છું. હું ઇલમમાં મજબૂત છું. મેં મારા નુરમાંથી સાત આસમાન તથા કુલ કુદરત નીપજાવેલી છે.

એક દીવસે, આપણા અવ્વલશાહ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલી, રાતની વખતે, પોતાની સાથે, હજરત કંબરને લઇને, કુફા શેહેરમાં ફરવા નીકળ્યા. એક મોહોલ્લામાં આવી લાગતાં, એક ઠેકાણે, એક શખ્સ સારે ઇલહાને એટલે મધુર અવાજથી કુરાને શરીફ પડતો હતો તે પડનારનો મધુર અવાજ સાંભળી, હજરત કંબર સાંભળવા ઉભો થઇ

રહ્યો. આપણા અવલ શાહ, મૈલા મુરતઝા અલી આગળ ચાલતા થયા. થોડેક દુર જવા પછી, પાછા ફરીને જુએ છે, તો કંબરને પોતાની સાથે જોયો નહીં. હજરત મૈલા મુરતઝા અલીએ કંબરને હાંક મારીને ખેલાવ્યો. જ્યારે તે મૈલા પાસે આવી પહોંચ્યો, ત્યારે તેઓએ ફરમાવ્યું કે, ઓ કંબર, તું શા કારણ સર પછવાડે રોકાઈ ર્યો હતો? હજરત કંબરે અરજ કરી કે, યા મૈલા, તે શખ્સ કુરાને શરીફ મીઠા સ્વસ્થી પઢતો હતો, તે સાંભળવાને હું ઉભો હતો. હજરત મૈલા મુરતઝા અલી એ ફરમાવ્યું કે શકવાળી ઈબાદત કરતાં, સુઈ રહેવું વધારે સાફ છે. મૈલાની આ વાત સાંભળીને, હજરત કંબરે તે કુરાને શરીફ પઢનારાના ઘરની બરાબર નીશાની ધ્યાનમાં રાખી લીધી. બીજી સવારે બપોર કાઢતાં, કંબરને માલમ પડ્યું કે, એ શખ્સ હજરત મૈલા મુરતઝા અલીની વિરૂદ્ધ પક્ષનો છે. હજરત કંબર આપણા અવલ શાહ, હજરત મૈલા મુરતઝા અલી પાસે આવ્યા અને પુછ્યું કે, ઓ ઇમામુલ મુત્તકીન, આપ સાહેબને, એ શખ્સનો હાલ શી તરેહથી માલમ પડ્યો? હજરત મૈલા મુરતઝા અલીએ ફરમાવ્યું કે, બાદશાહને પોતાની રૈયતની બપોર કેમ ન પડે? કિતાબોમાં લખેલું છે કે એ મૈલા બન્ને જહાનનો બાદશાહ જીવરાઈલ અલૈહીસ સલામનો ઉરતાદ, મખલુકના દીલના લેદ કેમ નહીં જાણે? હજરત મૈલા મુસઝા અલી, તથા તેઓનું પાક અવિચળ નુર ધરાવનાર ઇમામો, “કુરાને નાતીક છે. કુરાને શરીફની સમજણ એજ સાહેબો પાસેથી યથાર્થરીતે જાણી શકાય છે. દુનીયામાં એકજ પાક કુરાને શરીફની સેંકડો તરેહની માએના તફ્સીરોમાંથી, કઈ માએના પર ભરોસો રાખી શકાય? જે શખ્સો કુરાને શરીફની યથાર્થ ભાવાર્થ જાણવાને બાહેશમંદ હોય, તેઓએ જરૂર, એ કુરાને નાતેક” નોજ આશરો લેવો જોઈએ, જેથી પાક કુરાને શરીફનો ખરેખરો ભાવાર્થ લક્ષમાં આવશે. પાક કુરાને શરીફની ખુબી તેના અંદરની ખરી સત્યતા અને માએના ઉપર રહેલી છે, અને એવી ખરી માએના મૈલાના પાક નુર અને ઇલામ

ધરાવનાર હાજર ઇમામ મુરતઝા અલી વગર, બીજે કોઈ ફલાતુને ઝમાન પણુ સમજવી શકતો નથી. જે એમ થતું હોત તો, આપણા અવલ પીર નબી મહમદ મુસ્તફા પછી, કલામે શરીફ એકજ હોવા છતાં, ઇસ્લામમાં તોતેર ફીરકા શા માટે ઉત્પન્ન થતે ? તેમ સે'કડો તફસીરો બનવાની શું જરૂર હતી ? જ્યારે અમુક વસ્તુના ખુલાસા વિષે, દુનીયામાં મત ભેદ હોય ત્યારે એ વિષયમાં સર્વોપરી જ્ઞાન ધરાવનાર પાસે જવાથી તેનો નીવેડો થઈ શકે છે. હજરત નબી મહમદ મુસ્તફા, તથા હજરત મૈલા મુરતઝાઅલીનું નુર અને ઇલમ ધરાવનાર શાહપીર, હાજર ઇમામ કરતાં વધારે સત્તાધારી કોઈપણ મુદ્દામાં મોલવી અથવા આલીમ થઈ શકેજ નહીં, પાક કુરાનને શરીફનો ખરો ભાવાર્થ, તેઓ કરતાં વધારે ખારીકી તથા ફીલસુફી સાથે, બીજે કોઈ પણુ સમજવી શકે નહીં. કારણ કે, પાક કુરાને શરીફ તેઓનાજ ધરાનામાં ઉત્તરેલું છે, અને કુરાને શરીફના ખરા ભેદ તત્વથી, તે સાહેબોજ ખરાખર વાકેફગાર છે.

આખું કુરાને શરીફ અમુલ્ય ફરમાનોથી ભરપુર છે, તોપણ, દરેક દેશમાં, અને દરેક સમયમાં, કેવી રીતે, કુરાને શરીફના પાક ફરમાનોનું શિક્ષણ વધારે ફતેહમંદીથી દાખલ કરી શકાય, કેવી રીતે, પાક કલામે શરીફનું રહસ્ય વધારે સહેલાઈથી સમજવી શકાય, કલામે શરીફના કયા કયા હુકમો, કયે કયે દેશકાળે, માફક આવે, કયા કયા સંજોગો વચ્ચે, કયા કયા કાયદા જારી રાખવા, અને કયા કયા સંજોગો વચ્ચે, અમુક મુદત સુધી, કયા કાયદા મૌકુફ રાખવા, એ સરવે બાબતોનું ઘણુંજ ખારીક જ્ઞાન શાહપીરના જેમો ધરાવનાર હાજર ઇમામ વગર, બીજા કોઈથી જાણી શકાતું નથી, અને બીજે કોઈ સમજવી શકતો નથી. નબી મહમદ મુસ્તફા ખુદલે ખુદલી રીતે ફરમાવતા હતા કે, અલી ઇબને અબી તાલેબ હુક્મી સાથે છે, અને હક હજરતઅલી સાથે છે. જે તરફ હજરત મૈલા મુરતઝા અલી પોતાનું વલણ પકડે, તે બાબુમાં, તમે મોમન હીનદારો પણ તમારું વલણ પકડજો.

કલામે શાએર

રીવાયત હએ જમએ અખખાર સે,
 પયંબર ચેહ કહેતેથે, અનસાર સે,
 ચેહી રાહ ચલો તુમ, અએ બા વફા
 ચલે જસ તરફ અલીએ મુરતઝા
 મુખાલીફ અલીકા જે આવે નઝર
 ન ચલો કલી ઉનકી રાહ પર
 અલી હએ બા હક, ઐર હક, બા અલી,
 જુદાઝ નહીં, તા કીઆમત, કલી,
 અલી ઐર કુરઆન, દોનું બહુમ
 ન હોગે જુદા, હશર તક, એક દમ
 શીરે જસ તરફ, ફીરે હૈદરે મુરતઝા
 ઉસી સીમત હકલી શીરે, બા ખુદા
 કુરાને શરીફ, સૂરે બકર

આયત. ૨૩૩

લા તુકદલફો નફસુન, મદલા વુસઆહા

મતલબ

કોઈ જીવ ઉપર, તેના ગળ ઉપરાંત બોલે નાંખવો નહીં જોઈએ
 લોકોના ગળ પ્રમાણે, પાક કુરાને શરીફની ખુબીઓ તથા ફરમાન
 સમજાવવાનું કામ, હાજર ઈમામ, મુરતઝા અલીજ સારી રીતે જાણી
 શકે છે. લાખો શુકરાના પાક પરવર દીગાર ને સજાવાર છે કે, માનવતા
 ખુઝરગ પીર સદરદીન સાહેબે, આપણ હકીકતી સતપંથ ધરમના
 મુરીદોને, આપણી પોતાની ભાષામાં, અને આપણા ગળને અનુસરતી
 રીતે, પાક કુરાને શરીફની ફીલસુફી તથા તત્વમાંથી, જ્ઞાન શાસ્ત્રો રચી
 આપ્યાં છે, જે આપણે ઘણી સહેલાઈથી સમજી શકીએ છીએ.

આપણા ઠરણુદાર કીરતારનું પાઠ અવિચળ નુર આપણા અવલ પીર નળી મહમ્મદ મુસ્તફા તથા આપણા અવલ શાહ, હજરત મૌલા મુરતઝા અલીમાં હતું. એ શાહ, તથા પીર પોતાના જામે સફારી ગયા ત્યારે તેઓએ તે પાઠ અવિચળ નુર ખીજા જામામાં રોશન કીધું, તેથી તે ખીજા જામે ધરાવનારા સાહેબોમાં પણ એજ શાહ પીરની સત્તા તથા નુર આવ્યાં, અને તેઓ એજ શાહ પીર છે. એ શાહ પીરનું નુર તથા ઇલમ કિઆમત સુધી પ્રત્યક્ષ જાહેરીમાં મૌબુદ રહેશે, કદી પણ ઐબ થનાર નથી.

હદીસ. મુબારક

ઇબ્ની તારેકુન શી કુમુસ સકલૈને, વ હુમા
હુબલાને મમદુદાને, લા યનકતઆને, વ
લા યનફરેદાને, હુત્તા યરદા, અલલ હૈઝ

મતલબ

નળી સાહેબ ફરમાવી ગયા છે કે હું તમારે વાસ્તે બે ભારે ઉત્તમ ચીજો મુકી જાઉં છું, તે બે રસી ની માફક એક ખીજા સાથે વીંટાએલી રહેશે. તેઓ કોઈપણ વખતે કપાઈ જશે નહીં, તેમ એકલી પડશે નહીં, છેવટે તે ચીજો મને હૈઝ કૈસર ઉપર આવીને મળશે.

કુરાને શરીફ, સુરે આલ ઇમરાન

આયત ૧૦૧

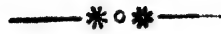
વચ્ચતસેમુ બે હુખલીલ લાહુ, જમીઅંવ,
વ લા તફરરકુ

મતલબ.

તમે સઘળા ખુદાવંદતાલાની રસીને મજબુત પકડી રાખજો.
બુદ્ધા પડી જતા નહીં.

આપણા કરણુદાર કીરતાર, અને સ્મુલ સરવરના પાક ફરમાનો તથા
કલામે પરથી, નકલી માલમ પડે છે કે, ખુદાવંદ તાલાની રસી, તે એ
પાક પરવરદીગારનું અખંડ અવિનાશી નુર ધરાવનાર શાહપીર છે.

કલામે પીર

સતગુર કહેરે. જ્ઞાની, પંડિત, બુગમાં બોત કીલાવે
અને ચરણ પુજાવે આપ
તે મરમ ન જાણે મોક્ષનો
અને અદકા કરના પાપરે, ભાઈ

નખી મહમદ મુસ્તફા, તથા હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલી, એ
ખુદાવંદ તાલાનું નુર ધરાવનાર અવતારી પુરૂષો છે, એજ ખુદાવંદતાલાની
રસી છે, તેમનો આશરો મુકીને, જેઓ બીજાઓનો આશરો પકડે છે,
તેઓને કાંઈ પણ ફાયદો થનારો નથી.

હટીસ મુબારક

એક દીવસે, આપણા અવલ પીર નખી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે, આપણા કરણહાર કીરતાર, પાક પરવરદીગારે, અબુલ ખશર હજરત આદમ અલૈહીસ સલામના જીસમમાં રૂહ ફુકયો, તે વખતે, હજરત આદમે અરશની જમણી બાજુમાં, પંજતન પાક સાહેબને જોયા. હજરત આદમ અલૈહીસ સલામે ખુદાવંદતાલાની પાક જનાબમાં અરજ ગુજરીકે, યા બારી તાંલા, આ પાંચ તન, મારા જેવા જીસમી સ્વરૂપમાં દેખાયછે તેઓ કોણ છે? આ વખતે ગૈબથી નીહા આવી કે, અએ આદમ, એ પાંચ તન માફ સંપૂર્ણ નુર છે. તેઓ મને ઘણાજ પ્યારા છે. તેઓને હું દુનીયામાં તમારી ઔલાદમાં પેદા કરીશ. એ સાહેબોની સાથે મોહબ્બત અને શનાખત રાખનારને હું બક્ષીશ, અને તેઓની સાથે રાઈના એક દાણા જેટલી અદાવત રાખનારાઓને, કોઈની પરવા ન કરતાં હું જહન્નમમાં ફેંકી દઈશ. જો કોઈ શખ્સ દુનીયામાં એ પાક સાહેબોનો વસીલો પકડીને દુઆ માંગશે, તેની દુઆ હું કબુલ ફરમાવીશ. અલી નખી એટલે પીર શાહના દુશમનોને હું સખત શિક્ષા કરીશ. અને એ મૌલાની સેવા કરનારાઓને મનવાંછિત ફળ આપીશ.

કલામે પીર

એજ આલ ઇમામ આરાધો, મોરા લાઇ
તો મનવાંચ્યા ફલ પામો, એજ
એજ પાપ પુરવના તમારા ઢળી ઢળી પડશે.

૧૦૧

તો સાતમે સરંગે વધાઇઉં, એજ
એજ આલ ઇમામકી ખખર ન જાણે
સો મુરખ હાથ ધસંતા, એજ

ફરમાન મુબારક

મૌલાના આગા અલીશાહ દાતાર, અનંત કોડી આધાર, એએએ
એક ફરમાન મુબારક ફરમાવતી વખતે, નીચે લખેલી આયાત પડી દેખાડી
હતી.

ફુરાને શરીફ સુરે બની ઇસરાઇલ

આયત ૭૧.

યૌમા નદઉ કુલ્લા ઉનાસીન, બે ઇમામેહી

મતલબ

એક દીવસે (કીઆમતને દીવસે) હું દરેક કોમને તેઓના ઇમામની
સાથે બોલાવીશ.

હજરત ઇમામ મહમદ બાકરનું ફરમાન

હક મૌલાના, ઇમામ મહમદ બાકરે ફરમાવ્યું કે, જ્યારે મજકુર
આયત, આપણા અવ્વલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તાફાપર ઉતરી, તે વખતે
મોમન લોકોએ એ મૌલાને પુછ્યું કે, શું તમે અમારા ઇમામ નથી?

હજરત ઇમામ, મહમ્મદ ખાઠરે ફરમાવ્યું કે, હું તો કીયામત સુધી તમોને ચેતવણી આપનાર છું. મારા પછી, ઇમામતનું કામ ચલાવનાર, મારા અહલે ખેતમાંથી વંશપરંપરા નીમાતા જશે, તેઓને અસુરો તથા કાફરોના સરદારો બુઠા કહેશે, અને તેઓપર બુલમ તથા સ્ત્રીતમ કરશે. જે માણસો તેઓની ફરમાન બરદારી કરી, તેઓના હુકમ પ્રમાણે ચાલશે, તેઓને હું મુકિતનું ફળ આપીશ. ઇમામ એટલે રાહબર જે તરેહના છે. એક હીદાયતના પેશવા, એટલે પ્રકાશ તરફ દોરવનારા, તથા બીજી જાતના અધિકારના પેશવા, અધિકાર તરફ દોરવનારા હોય છે. નીચે કુરાને શરીફની બે આયતોના ટેકા સાથે બંને જાતના પેશવાનું વર્ણન આપવામાં આવેલ છે.

કુરાને શરીફ, સુરે અંબીઆ

— ૦:-૦ —

આયત, ૭૩

વ જઅલનાહુમ, અમમ્મતન, યહુદના બે અમરેના,
વ અવહેના ઇલેહીમ, ફેઅલલ ખૈરાત,
વ ઇકામઝ સલાતા, વ ઇતાઅઝ ઝકાત,
વ કાના, લના, આબેદુન.

મતલબ.

અમે તેઓને ઇમામો બનાવ્યા છે, તેઓ અમારા હુકમ સાથે, હીદાયત કરે છે. ખૈરાતનાં કામ કરવાને, અને બંદગીમાં ઉભા રહેવાને, અને દાનપુન્ય આપવાને, અમે તેઓને વહી મોકલીએ છીએ.

બીજા અધિકાર તરફ દોરવનારા ગુમરાહોના પેશવાનું વર્ણન આ પ્રમાણે છે.

કુરાને શરીફ, સુરે કસસ

આયત, ૪૨

વ જઅલના હુમ અઈમતન, યદઉના ઇલન નારે,
વ યૌમલ કીઆમતે, લા યુનસરન, વ અતઅઅનાહુમ
શી હાઝેહીદ હુનીયા, લઅનતન, વ યૌમલ કીઆમતે
હુમ મીનલ મુકબુહીન.

મતલબ.

અમે બીજા એવા ઇમામો એટલે પેશવા બનાવેલા છે, કે તેઓ
જહન્નમ ની આગ તરફ લોકોને બોલાવે છે. કીઆમતને દીવસે, તેઓને
કાંઈપણ મદદ મળશે નહીં. આ હુનીઆમાંજ, અમોએ તેમની પુઠે લાનત
રાખેલી છે, અને કીઆમતને દીવસે પણ, તેઓ બેઠંગી હાલતમાં ઉઠશે.

કિતાબે કરીમા

શેખ સાદી.

કસીરા કે શૈતાન બુવદ પેશવા
કુબ બાઝ ગરદદ, બ રાહે ખુદા

મતલબ.

જેનો પેશવા શૈતાન હોય, તે ખુદાવંદ તાલાના રસ્તા ઉપર
ક્યારે પાછો ફરીને આવે?

ઓ હકીકતી દીનબંધુઓ, આ ઠેકાણે ખુબ ઝૈાર કરવાનું મકાન
છે. આપણી આખરતની સ્થિતિનો આધાર મુખ્ય ઠરીને કેવા મુરશીદ

પેશવા, અથવા ઇમામ અખતીયાર કરવા, તે બાબત ઉપર રહેલો છે. જો અલી નબીના જાનીશીનો, ખુદાવંદ તાલાના નુરને પેશવા બનાવશું તો આખરતમાં કંઈપણ ગમ નથી. શેખસાદી ગુલસ્તાન નામની કીતાબમાં લખે છે કે,

કીતાબે ગુલસ્તાન.

શેખસાદી.

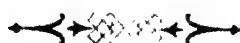
એ ગમ દીવારે ઉમ્મતરા કે દારૂ ચું તો પુશ્તીબાન
એ બાક ઝ મોજે બહુર, આંરા, કે બાશદ ગુલ કીશ્તીબાન

મતલબ

યા નબી મહમદ મુસ્તફા, તારા જેવા વસીલો મદદગાર હોવાથી. ઉમ્મત રૂપી દીવારને શું ગમ છે? જેની કીશ્તીમાં, નાખુદા તરીકે, ગુલ નબી જેવા હોય, તેને દરીઆના મોજાની શું ધાસ્તી છે?

ઓ હકીકતી સતપંથી દીનદાર લાઈઓ, તમે ખુશી થાઓ કે આ સંસાર સાગરમાં તમારી કીશ્તીનો નાખુદા, આ ઝમાનાનો ગુલ, મૈલાના આગા સુલતાન મહમદ શાહ દાતાર, હાદીયુલ મહદી, સાહેબુલ અમર હાજર ઇમામ, સાચો હીદાયત કરનાર, તમારા શિર છત્ર તરીકે ખીરાજે છે. ઈનશા અલ્લાહ, એ સાચો સતગુરૂ આ કલબુગ સંધીમાં, તમો, અમો તથા સરવે હકીકતી દીનબંધુઓને તારી પાર ઉતારી જશે. આપણને લાઝમ અને અને વાજબ છે કે, ઉપર બયાન કરેલી, કુરાને શરીફની બે આયતો ઉપર, ખુબ ગૌર કરીને, મૈલાના. હાજર ઇમામ, મુસ્તઝઅલીનું દામન હાથમાંથી કદી પણ છોડી આપવું નહિ, અને અંધકાર તરફ દોરવનારા પેશાવાઓ તરફ આડી આંખે પણ જોવાની ભુલ કરવી નહીં. તલમાંથી તેલ નીકળે છે, પણ રેતીમાંથી તેલ મળવાની આશા કદીપણ રાખવી નહીં.

કલામે કવિ.

ગુરુ ઔર ગાવીંદ દોનું ખડે, કીસકું લાગું પાય
 ધન બલહારી ગુરકી. જન્મે ગાવીંદ દીઓ ખતાય
 ગુરુ ઔર ગાવીંદ એક રૂપ જાણુ
 રખે ભિન્ન ભાવ રૂદીઆમાં આણુ
 ગુરુ આપણા ગાવીંદથી અધિક
 જેની પરમારથ કારણુ છે શીધ.

કલામે પીર.

એજી લગાડીરે પ્રીત હુમ, શાહુ સ્નેહ ન છોડું
 આ ધર સર કરવત, અંગ ન મોડું.
 જો જીવ જાય, શાહુકા નામ ન છોડું, જી સાહ્યાં

કલામે શાઝર.

મુસતાક તેરે દરસકા, કબસે ખડા હું
 સર જાય તો પરવા નહીં, ફીરખી તો અડા હું

મૌલાની મોહબત.

એક દીવસે, હજરત જાળરે આપણા અવ્વલ પીર નખી મહમદ
 મુરતકા રાદલ દલાહો અલૈહી વ સદલમને પોતાને ઘેર જમવા આવવાનું
 ઈજન આપ્યું. નખી સાહેબે હજરત જાળરનું નોતરું કબુલ કરમાવ્યું.

ખીજે દીવસે હજરત જાગર, પોતાને ઘેર, એ મૌલાની મેહમાનીની તૈયારી કરવા લાગ્યો, એટલામાં, એક સવાલી હજરત જાગરના ઘર પાસે આવી લાગ્યો, અને હજરત જાગરને પુછ્યું, અએ શેખ, હજરત નખી મહુમ્મદ મુસ્તફા સદલ્લાહો અલેહી વ સદલમ અને હજરત મૌલા મુસ્તજાઅલી, એ સાહેબોને ખરા દીલથી તું માને છે? હજરત જાગરે જવાબ આપ્યો કે, “અલ હમ્દો લિલ્લાહ” હું એ શાહ પીરને મારા ખરા સીદક દીલ તથા ઇમાનથી માનું છું. હું એ સાહેબોના નામ પર કુરબાન છું. હજરત જાગરના આ સુખન સાંભળીને, તે સવાલીએ કહ્યું, અએ શેખ, અગર તું અલી, નખીની મોહબ્બત તથા તેઓ સાહેબ પર સીદક ઇમાન રાખવાનો ખરો દાવો રાખતો હોય, તો તે સાહેબોના વાસ્તા નાખીને હું માગી લઉં છું કે તારા પુત્રનું સર કાપીને મને આપ હજરત જાગરે પોતા તરફથી જે સવાલીની માંગણી ઘણી પુશીથી કમુલ રાખી, અને પોતાની સ્ત્રીની સંમતિની સરત કરી. ત્યારબાદ, હજરત જાગરે એ બાબતમાં પોતાની સ્ત્રીની ઈચ્છા જાણવા માંગી. હજરત જાગરના સ્ત્રીએ કહ્યું, સ્વામીનાથ, અગર એ સાએલ શાહ પીરના વાસ્તા સાથે, આપણા એક ફરજંદનું સર માગે છે, પણ એવા આપણા હજાર ફરજંદો હોય તે સરવેના સર, સાથે આપણાં પોતાનાં સર, જાન, માલ વગેરે સર્વસ્વ માંગતો હોય, તોપણ એ સાહેબોના નામ પર કુરબાન છે.

જાગરે પોતાના પ્રિય ફરજંદને હાક મારીને બોલાવી લીધો, અને પુશાલીના બેશમાં, તેના સરનું છેદન કરી, સવાલીને હવાલે કર્યું. જમણ તૈયાર થઈ રહ્યું, ત્યારે હજરત જાગર, જનાબે પંજતન પાક સાહેબોને પોતાના ઘરના મહેમાન કરીને તેડી આવ્યો, અને જમવા માટે, સુક્રો પાથર્યો. હજરત જાગરે અરજ કરી, “બિસમિલ્લાહ” જનાબ હસનેન સાહેબો, એટલે હજરત ઇમામ હસન, તથા હજરત ઇમામ હુસેન, એ સાહેબોએ ફરમાવ્યું કે, અએ જાગર, તારા ફરજંદને અમારી સાથે

જમવા બેસાડે, તો અમે જમશું હજરત જાગરે જવાબ આપ્યો, યા મૌલા, મારો ફરજંદ દુર રમવા ગયો છે, તેને આવવાને વાર લાગશે, માટે મહેરબાની કરીને, આપ સાહેબો તનાવુલ ફરમાવી લીંચ્યા. આપના જમણમાંથી જે બચશે, તે અમે “તબરુક” સમજીને જમશું. જનાબે હસનૈને હડ પકડીને ફરમાવ્યું કે, અચ્ચે જાગર, જે તારો ફરજંદ અમારી સાથે બેસીને, જમશે નહીં, તો અમે જમવાના નથી. હજરત જાગરે જનાબે હસનૈને બહુએ સમજાવ્યા, પણ તેઓએ ખાણમાંથી એક લુકમો પણ ભર્યો નહીં, ત્યારે હજરત જાગરની આંખમાંથી આંશુ ટપકી નીકળ્યાં. આપણા અવ્વલ પીર, નળી મહમદ મુસ્તફાએ જાગરને આંખમાં આંશુ લાવવાનું કારણ પુછ્યું, ત્યારે હજરત જાગરે બનેલી સર્વે હકીકત પચાન કરી. નળી સાહેબે ફરમાવ્યું કે, અચ્ચે જાગર, તું તારા ફરજંદનું નામ લઈને, તેને બોલાવ. નળી સાહેબના ફરમાન પ્રમાણે, હજરત જાગરે પોતાના ફરજંદનું નામ લઈને તેને બોલાવ્યો, એટલે, હસનૈ ચેહેરે તે ત્યાં હાજર થઈ ગયો, અને જનાબે હસનૈને સાહેબાની સાથે જમવા બેઠો.

કલામે કવિ.

જાગરને ઘર જ્યારે જમવા ગયા હતા
ત્યારે જાગરે પીરસ્યું ભાણું
મુઓ દીકરો તેનો સજવન કરીને
પ્રભુ સૌ સાથે બેસી ખાણું ખાણું
મુલતાન શાહ, ગરીબોનું તું છે નાણું
યા શાહ, ગરીબોનું તું છે નાણું
મૌલા અલી, ગરીબોનું તું છે નાણું.

કિતાબ, જવાહરે હકીકત.

જનાએ પંજેતન પાક સાહેબો હજરત જાળરના ઘરની મહેમાની સ્વીકારી, તેને આશિર્વાદ આપીને પોતાને મકાને પધાર્યા.

દંત કથા.

કોઈ એક શહેરમાં, એક શ્રીમંત શાહુકાર રહેતો હતો. પાક પરવર દિગારે તેને બેશુમાર ધન, સંપત્તિ બંધેલી હતી. એક દિવસે, તેના મનમાં, એવો વિચાર આવ્યો કે, આ દુનિયા ફાની, તથા ના પાય-દાર છે. આ દુનીયાની સરવે વસ્તુઓ પાકમાંથી બનેલી છે, અને અંતે સર્વે પાકમાં જશે.

કલામે મૌલા.

દુનીયા સખી ધુલ હુએ, દુનીયાકા માલ સોખી ધુલ
ઠસ ધુલકો, તું સોના, રૂપા, માણેક સમજે,
તેરે દખનેમે કેસી પડી હુએ ભુલ.

તે શ્રીમંત મનમાં કહે છે, કે આ દુનીયાનો સરવે માલ માટી છે આવા આવા ધાર્મિક વિચાર કરી, તે શાહુકારે દુઃખી થતા પોતાના હમજાત ગરીબ ધનસાનોને મદદ કરવા માટે, એક સદાવ્રત સ્થાપ્યું. જે જાચકને જે પ્રકારની મદદની જરૂર જણાતી હતી, તેવી મદદ, તે શાહુકાર સદાવ્રતની મારફતે આપતો હતો. આ પ્રમાણે ઘણાં વરસ વિતી ગયાં. મૌલાએ તે શાહુકારની કસોટી લેવા સારૂ, એક જાચકનું રૂપ ધર્યું, અને તે શાહુકારને ઘેર પધારીને સવાલ કર્યો કે, અચ્ચે જજમાન રાજ,

તમારા પોતાના માલમાંથી મને કાંઈક આપો. જાચકને આ સવાલ સાંભળીને, તે શાહુકારે તેને નમન કરીને જવાબ આપ્યો, માહારાજ, આ કારમી દુનીઆની વસ્તુઓમાંથી તમોને જેની જરૂર હોય, તે ખુશી સાથે માંગી લીધો. તે જાચકે ફરીથી કહ્યું, આ જજમાનરાજ, જે કાંઈ તમારું પોતાનું હોય, તેમાંથી મને કાંઈક આપો. તે શાહુકારે ફરીથી તે જાચકને કહ્યું, માહારાજ, દોલત, માલ, ખજાનો, હાથી, घोडा, વગેરે મારી પાસે છે, તેમાંથી તમોને જેની જરૂર હોય, તે આપી દેવા હું તૈયાર છું. તે જાચકે ત્રીજી વખત પણ એવીજ રીતે કહ્યું કે, જે કાંઈ તમારું પોતાનું હોય, તેમાંથી મને કાંઈક આપો. આ પ્રમાણે ત્રણ વખત, એકજ પ્રકારના સવાલ પરથી, તે શાહુકારની અંતર દ્રષ્ટિ ઉઘડી ગઈ, અને સમજી ગયો કે, આ જાચક અવતારી પુરૂષ આપ રૂપ ભગવાન પોતે છે. પછી તેણે નમસ્કાર કરીને અરજ કરી કે.

જજમાનનો કાલ.

क्या दઉं, और क्या दीलावुं, जुगमें क्या लुअे मेरा
सर काटके आगे धरूं, तोली तेराने तेरा.

આ દુનીઆની કોઈ પણ વસ્તુ આપણી પોતાની નથી. માટે, એ મૈલાની બંદગી ઇબાદતમાં મુસ્તફીય રહી, કમોટીના નિયમ પ્રમાણે, આપણા દીન ધરમથી ઠેરવેલો હક, જે અસલમાં, મૈલાનોજ માલ છે, તે રાજખુશીથી મૈલાની શાદી હજુરમાં, પેશ કરવો જોઈએ. સરવેથી ઉપરાંત એ જરૂરનું છે કે એ મૈલા ઉપર આપણી અખંડ મોહબ્બત હોવી જોઈએ.

ઇસલામી કિતાબોમાં લખેલું છે કે, પહેલા ખલીફા સાહેબના પ્રાણ પ્રિય પુત્ર, હજરત મહમ્મદ ખીન અબુઅકર હતા, તેઓ આપણા અબ્બલ શાહ, હજરત મૈલા મુરતઝાઅલીની દોસ્તીમાં, મુસ્તકીમ રહીને, અહોનિશ તેઓની ફરમાન બરદારી કરતા હતા. આપણા દોયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેનના જમાનામાં, હજરત હુર, યઝીદી લશ્કરનો સરદાર થઈને, તેઓની સામે લડવાને બહાર નીકળ્યો હતો. ખુદાવંદતાલાની મોહરબાનીથી હજરત હુરની અંતર દ્રષ્ટિ ઉઘડી ગઈ, તેથી તે પોતાના તંબુમાંથી બહાર નીકળ્યો, અને હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબને શરણે જઈ, પોતાના ગુનાહોની માફી માંગી. ત્યારબાદ, તે હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબના લશ્કર સાથે જોડાયો, અને ઇમામના દુશ્મન યઝીદી લશ્કર સામે લડવા લાગ્યો. યઝીદી લશ્કરના એક અસુરે હજરત હુરને તાનું માર્યું કે અયે હુર, તું નીમકહરામ છે. હુરે પુછ્યું, શી તરેહથી. હું નીમકહરામ છું? તે અસુરે જવાબ આપ્યો કે, ઇમામ હુસેન સામે લડવા માટે, તને યઝીદે પાળ્યો હતો, અને તું નીમકહરામી કરી, યઝીદના દુશ્મન સાથે મળી ગયો. હજરત હુરે કહ્યું, ઓ મુરખ, દુશ્મને ખુદા, તું સમજી લે કે, અત્યાર સુધી હું નીમકહરામ હતો. પાક પરવરદીગારે રહેમની નજર કરી, મને નીમકહલાલ બનાવી દીધો છે. હવે તમે નીમકહરામ બાકી રહ્યા છો. તે અસુરે પુછ્યું, અમે નીમકહરામ કેવી રીતે થયા? હજરત હુરે જવાબ આપ્યો કે, આપણા અબ્બલ ખીર, નખી મહમ્મદ મુસ્તફાએ, આપણાં માતૃશ્રી, ખીબી કાનેમત ઝોહારાને, હજરત મૈલા મુરતઝા અલીને નીકાહમાં આપ્યાં, ત્યારે હૈદરે કરાર, સાહેબે ગુલશીકારે. આ પૃથ્વીની જમીન તેઓને મોહરમાં બક્ષેલ છે. હાલ જમાનામાં આ પૃથ્વીના ધણી, મૈલાના હજરત ઇમામ હુસેન છે. જે કોઈ દુશ્મને ખુદા, એ મૈલા તથા તેઓના જનીનીનો વિરુદ્ધતામાં ઉતરી, તેમનું સામનું કરશે, તેને આ પૃથ્વી પરનું અન્ન, પાણી સર્વે હરામ છે, એટલુંજ નહિ, પણ જમીનપર ચાલવું પણ તેને માટે હરામ છે.

હજરત હુર તે અસુર સાથે આ પ્રમાણેનું લાપણ કરી, રણક્ષેત્રમાં ચડી ગયા, અને અગણિત અસુરોનો સંહાર કરી, આખર, શહીદ થયા. મુસલમાની શાસ્ત્ર પ્રમાણે, હજરત જકરીઆ અલેહીસ સલામ, અને હિંદુ શાસ્ત્રો પ્રમાણે, રાજા મોરધવજ, એએએ પુદ્ગલતાલાની મોહુખતમાં પોતાના શરીરપર, કરવત ફેરવેલી છે. કેટલાક ધર્મી અને કસણી સહન કરનારાએએ પોતાની કષ્ટિના બદલામાં બેહિશ્ત માંગેલ છે, પણ મૌલાના કલામ પ્રમાણે, ખરા આશકેએ મૌલાના પાક દિદારજ માંગેલા છે.

કલામે મૌલા.

બંદગી કરો ખાલીસ ખુદાકી, ઉમીદ ન રાખો એક તીલ ભાર
ખાલીસ બંદગીસે ખુદા મીલે, મુખસુ પામે ખુદાકા દીદાર
જો ઉમેદ ચાહવો સો રખસુ પાઓ, વો ઉમેદ સખ, તુલાલય જાણુ
બેહુસ્ત મીલી તો ક્યા બઝાઈ, જયુ પુરુષ બીના આરત, માન

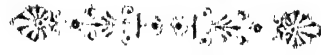
હદીસ મુબારક.

તાલીબે દુનીઆ, મુખત્રસ, તાલીબે ઉકબા, મુખત્રસ,
વ તાલીબે મૌલા, મુઝકર.

મતલબ

દુનીઆના તલબગાર, હીજડા છે. બેહિશ્તના તલબગાર સ્ત્રીઓ માફક છે, પણ મૌલાના તલબગાર ખરા મરદ છે.

ફરમાન મુબારક.

હક મૌલાના, આગા અલીશાહ હાતાર, અનંત ફેડી આધાર, એઆએ ફરમાવ્યું કે આ દુનીઆ મુબારક છે. મીસાલ, કોઈ મુરદાર પશુ પક્ષી પટેલું હોય છે. ત્યાં કાગડા, કુતરા, ગીધ વગેરે એકઠા થાય છે. અને મુરદાર ચીજનો લક્ષ કરે છે. એવીજ રીતે, આ મુરદાર દુનીઆને એકઠી કરવા સાડ, ઘણા ખરા ઇનસાન ગુંથાએલા રહે છે. એ મુરદાર દુનીઆનો માલ, આપણા દુનીઆના છેલ્લા દમ સુધીનો છે. આપણી આત્મા, આલ, કુટુંબ, કબીલા, દોસ્ત તથા આશના કબર સુધી છે. આ સરવે ચીજોમાંથી, આખર કોઈ ચીજ આપણી રહાનીને કામની નથી. આ મુરદાર દુનીઆને એકઠી કરી કરીને આખર તેને છોડી જવા માટે, આપણે આ દુનીઆમાં આવ્યા નથી. મૌલાએ જે કામ સાડ આપણને અહીં મોકલેલા છે, તે કામ આપણે કરવું જોઈએ.

કલામે પીર.

સરેવા કારણ ભેજ્યા, જાકે લોણો મિંત
ઉનસે દીલ ચુરાધકે, રોટી લાયા ચિંત

હાજર ઇમામ, મુરતઝાઅલી સાથે મોહુબત દોસ્તી, અને ઓળખાણ રાખી, તેઓના સાચા નીચે, અને તેઓના ફરમાન પ્રમાણે આપણા સરજણહારની બંદગી કરવી. એક બીજા સાથે લાઇચારો રાખી, અરસપરસ મદદ કરવી, અને કોઈ સાથે દ્વેશ લાવ રાખવો નહીં. શૈતાનના ફરેલ જઇ, ઇબાદત બંદગીનો ત્યાગ કરી, આ મુરદાર દુનીઆ એકઠી કરવા, આપણે આ દુનીઆમાં આવ્યા નથી.

જેહિશ્તના તલબગાર શખસો, પુરૂષ વગરની સ્ત્રીઓ જેવા છે. મીસાલ, એક સુન્દર સણગારેલો બાદશાહી મહેલ છે, પણ જો રાતની વખતે, તેમાં રોશની ન હોય, તો તે મહેલ શું કામનો? જેહિશ્ત મળી, અને આપણા કરણુદાર કીરતારનું દર્શન ન મળ્યું, તો જેહિશ્ત શું કામની? એક મોટો કુવો હોય, પણ તેમાં પાણી ન હોય, તો તરસ્યાની તરસ કેમ છીપે? પોલાદની તેજ ધાર વગર, તરવાર શા કામની? ચંદ્ર, સૂર્ય, અને સિતારાની રોશની વગર આકાશનું છત્ર શું શોભા આપે? હકીકતી દીન સતપંથમાં ખરા આશકો હાજર ઈમામ, મુરતઝા અલીના સાંચા નીચે રહી, પોતાના સરજણુદારની બંદગી કરે છે, અને મહદે અત્રી, શક્ષ અને રસુલ, મોહબબતે સાહેબે ઝમાન, તથા દિદારે મૌલા માંગે છે. હકીકતી સતપંથ દીનમાં શી રીતે ચાલવું, તેનું બ્રહ્મજ્ઞાન બોધના, સતગુરૂ બ્રહ્માએ સરવે રૂહાનીઓને શીખવેલ છે. આપણા અરવાહોએ ચાલમે અરવાહમાં, સતગુરૂ બ્રહ્મા પાસેથી બ્રહ્મજ્ઞાન બોધના શીખી લીધા પછી, આપણા પાક પરવરદીગારે પુછ્યું કે, અએ રૂહાનીઓ, તમે મને ઓળખો છો કે હું કોણ છું? રૂહાનીઓએ જવાબ આપ્યો, યા બારી તાલા, તું અમારો કરણુદાર કીરતાર છે, અને અમે તારા બંદા છીએ. પાક પરવરદીગારે ફરમાવ્યું કે તમે એ પ્રમાણે સત્ય કરીને સમજતા હો, તો મારા ફરમાનને તાબે થઈને મને સીજદો કરો. એ મૌલાના હુકમ થતાંની સાથે, કેટલીક રૂહાનીઓએ સીજદો કર્યો, અને કેટલીક રૂહાનીઓએ ન કર્યો. ફરીથી ખુદાવંદ તાલાનો હુકમ થયો કે, અએ રૂહાનીઓ, મને સીજદો કરો. આ વખતે, અગાઉ કેટલીક રૂહાનીઓએ સીજદો નહીં કર્યો હતો, તેમણે સીજદો કર્યો, અને કેટલીક રૂહાનીઓ, જેમણે પહેલી વખત સીજદો કર્યો હતો, તેમણે મન ડામાડોળ કરીને, આ વખત સીજદો ન કર્યો, અને કેટલીક રૂહાનીઓ, જેમણે અગાઉ સીજદો કર્યો હતો, તેમણે બીજી વખત પણ કાયમ રહીને પણ પાછો સીજદો કર્યો. આ ઉપરથી ત્રણ તરેહના જીવ ઉત્પન્ન થયા.

કલામે પીર.

પેલે તીન જે સરજયા ટોલા
 તીસ માંહે સતગુર પ્રગટ બોલા
 એક લોક કીઆ પ્રણામ
 દુસરે લોક દુરી જન જાણુ
 ત્યાં સતગુર બચન જ દીઆ
 તીસ કારણુ જીવ અપના કરલીયા
 રે તુંહી

આદ અંતકી પ્રીતસુ
 સતગુર મીલ્યા આજ
 સતગુર કું રખીસર ભેટીઆ
 જખ વચન દીયા માહારાજ

- (૧) આલમે અરવાહમાં, જે રૂહાનીઓએ, મૌલાને, બંને વખતે સીજદા કર્યા, તેઓ, આ દુનિઆમાં, મોમન અવતરશે, અને મોમન થઈ મરશે.
- (૨) આલમે અરવાહમાં, જે રૂહાનીઓએ, મૌલાને, પહેલા, સુજદો કર્યો, પણ પછી કામાડોળ થઈ, બીજી વખત સીજદો ન કર્યો, તેઓ, આ દુનિઆમાં, મોમન અવતરશે, અને કાફર થઈ મરશે.
- (૩) આલમે અરવાહમાં, જે રૂહાનીઓએ, મૌલાને પહેલો, સુજદો ન કર્યો, અને પછી પણ ન કર્યો, એટલે બંને વખત સીજદા ન કર્યો, તેઓ, આ દુનિઆમાં કાફર અવતરશે, અને કાફર થઈ મરશે.

અલસ્તનો કરાર.

હીના અખજલ લાહો અહદન, મીનલ
મલાઈકતે, વ બની આદમા, “ અલસ્તો, બે રખબેકુમ
વ મોહમ્મદો, ન ખીયોકુમ, વ અલીયુન, ઇમામો,
વ અમીરો કુમ ” ? કાલા ઇન્સો વલ,
મલાઈકતો, “ બલે ”

મતલબ.

(રોજે અઝલને દિવસે) જ્યારે ખુદાવંદતાલાએ ફીરશ્તાઓ પાસેથી, તથા આદમ અલૈહીસ સલામના વંશજો પાસેથી, વચન લીધું, અને ફરમાવ્યું કે, “તમે કબુલ કરો છો કે હું તમારો, પરવર-દીગાર છું. મોહમ્મદ, તમારો નખી છે, અને હજરત અલી, તમારો ઇમામ, તમારો અમીર એટલે (શાહ) છે. પરવરદીગારનો આ હુકમ સાંભળી, સરવે ઇનસાનની રૂહાનીઆએ તથા ફીરશ્તાઓએ જવાબ આપ્યો, હા, યા પાક પરવર દીગાર.

ઓ હકીકતી સતપંથી દીનદાર ભાઈઓ, આ પ્રમાણેના કરાર રોજે અઝલમાં થઈ ગયો છે, એટલુંજ નહીં, પણ આ દુનિયામાં પણ આપણા અવ્વલ પીર નખી મહમદ મુસ્તફાએ ગદીરે ખુમના મેદાનમાં ફરમાવ્યું કે,

“ સદલેમુ અલા અલીયીન, બે અમીરીલ
મુઅમીનોન ”

મતલબ.

હજરત મૌલા મુસ્તઝાઅલીને, અમીરલ મોમનીન, એટલે મુમન દીનદારોના શાહ તરીકે સલામ કરો.

આલમે અરવાહમાં, સતગુર બ્રહ્મા, નળી મહામદ મુસ્તફા, અર-
વાહોન બ્રહ્મ જ્ઞાન બોધના આપી, ફરમાવતા હતા કે, તમે અરવાહોને
દુનીઆમાં મોકલવામાં આવશે, અને આપણો કરણહાર કીરતાર, તથા
હું સ્થુળ શરીર ધારણ કરી, દુનીઆમાં અવતાર લેશું. જે રૂહાનીઓએ
આલમે અરવાહમાં શાહપીરની શનાખત સમજી હશે, તે રૂહાનીઓ
આ દુનીઆમાં પણ શાહ પીરને તથા મોમન દીનદારોને ઓળખી,
તેઓની શનાખત તથા મોહખતમાં રહેશે.

ત્રેતા યુગમાં બળ રાજા, પ્રહલાદના વંશમાં ઉત્પન્ન થયો હતો,
તેણે નવસોને નવાણું યજ્ઞ તથા પુષ્કળ દાન કીધાં હતાં, છતાં પણ, જ્યારે
વાયમણ દેવ, આપ રૂપ ભગવાન, અવતાર ધારણ કરીને તેને ઘેર પધાર્યા,
ત્યારે તે અવતારી પુરૂષને ઓળખ્યો નહીં. તે આ ગુરૂએ તેને ચેતવણી
પણ આપી કે જજ્ઞમાન રાજા, આ વિપ્ર નથી, પણ ત્રિભુવનો નાથ,
આપ રૂપ ભગવાન છે, છતાં પણ બળ રાજા, ગુર લોપી મહા પાપી
થયો, અને તેણે પોતાનો અહંકાર, હું પદ છોડ્યાં નહીં. ખુદાવંદતાલા
અહંકાર હું પદ ધરાવનારાઓથી વેગળો રહે છે, અને તેવા અહંકારી
માણસોની કરણી ખોટી થાય છે.

કલામે પીર.

સતગુર કહેરે, મેરી મેરી જો કરે, ઉસકી કરણી ખોટી જાણુ
દીન દાએકે કારણે, પાપે ભરીઆ પ્રાણુ

કલામે શાએર.

તકળુર અઝાઝીલરા ખાર કદ
બ ઝીનદાને લઆનત ગીરફતાર કદ
મતલબ.

અહંકારથી અબજીલ શીરશ્તો ખુવાર થઇ ગયો, અને લાનતનો
તોફ તેના ગળામાં પડ્યો.

કલામે કવિ.

અહંકાર કીધો જુઓ રાય કંસે
બહુ દુઃખ વેઠ્યું, વળ્યો ડાટ, વંશે
મુઓ મસ્ત જોધો, જરાસંઘ જેવો
અહંકારમાં સાર છે, ભાઇ, એવો

સઘળા ગ્રંથકર્તાઓ એકસરખી રીતે જણાવી ગયા છે કે અભિમાનના
ઘર ખાલી છે. બજારબજાર પોતાના ગુરૂની આજ્ઞા માનીને, સ્વામીની
સેવા કરી હોત, તો પોતાનામાં ચંપાલું ન પડત. કોઈ માણસ પર ખુદાવંદ-
તાલા નારાજ હોય, તે જો કામીલ સગગુરૂના વચન પર ચાલે, તો તેનો
બચાવ થાય છે. પણ જેની બે ફરમાનીને લીધે, તેનો ગુરૂ નારાજ
થાય છે, તેનું બંને જહાનમાં ઠેકાણું લાગતું નથી.

રીવાયત.

આપણા અવલશાહ હજરત મૈલા મુસ્તઝાઅલી, તથા શામના ગવરનર, માવીઆ ઇબને અબુ સુરીયાન વચ્ચે પુષ્કળ લડાઈઓ થઈ. એક વખતે માવીઆએ, એક કાસદ સાથે કાગળ તથા રાઈની એક કોથળી, હજરત મૈલા મુસ્તઝાઅલી પાસે મોકલાવ્યા હજરત-મૈલા મુસ્તઝાઅલીએ તીરરીમા નામના પોતાના એક કાસદને બોલાવ્યો આ શખ્સ ચાલાક તથા હાજર જવાળી હતો, અને હજરત મૈલા મુસ્તઝાઅલીનો મિત્ર તથા શામના ગવરનર માવીઆનો દુશ્મન હતો. માવીઆ તરફથી આવેલા કાગળ, તથા રાઈની કોથળીનો જવાબ આપવા માટે, હજરત મૈલા મુસ્તઝાઅલીએ આ કાસદને રવાના કર્યો. જ્યારે તે કાસદ શામના મુલકમાં જઈ પહોંચ્યો, ત્યારે માવીઆની દરબારની તપાસ કરી આખરે તે માવીઆની દરબારમાં ગયો, પણ કોઈને સલામ, ઇકરામ ક્યાં વગર, ત્યાં જઈને ઉભો રહ્યો. માવીઆની દરબારના અમીર ઉમરાવોએ તેને પુછ્યું કે, ભાઈ, તું હાકમે શામને શામાટે સલામ, તથા તાઝીમ કરતો નથી? તે કાસદે જવાબ આપ્યો કે, હું બાદશાહે આદીલ શીવાય, બીજા કોઈને હું સલામ, તથા તાઝીમ કરતો નથી. અમીરોએ પુછ્યું કે આજના વખતમાં બાદશાહે આદીલ કોણ છે? કાસદે જવાબ આપ્યો કે, પેગંબર સાહેબના કાકા, ભાઈ, તથા જમાઈ, શૌહરે ફાતમતો ઝોહરા, હસનૈન સાહેબના પીઠર બુઝરગવાર, વગર બીજા કોઈ પણ બાદશાહે આદીલ આ જમાનામાં નથી. આટલું બોલી હજરત મૈલા મુસ્તઝાઅલી તરફથી લાવેલાં પત્રને ચુંબીને માવીયાના હાથમાં આપ્યો.

અને કહ્યું, અયે માવીયા, તેં એવું વિચારીને રાઘની કોથળી મોકલી છે કે, આ રાઘના દાણા અથવા આકાશમાં તારા જેટલું અગણિત લશ્કર તારી પાસે છે. અયે માવીઆ, એ ખરૂં હશે, પણ હજરત મૌલા મુરતઝાઅલી પાસે એવો એક જખરદસ્ત કુકડો છે, કે જ્યારે તે મેદાનમાં આવીને ઉભો રહેશે, તો તારી રાઘની કોથળી જેવી અનેક કોથળીઓ એક ક્ષણવારમાં ચણી જશે. જ્યારે આકાશમાં સુર્ય પ્રકાશે છે, તારા સરવે તારા સંતાઈ જાય છે. આવી રીતનું હિંમત ભરેલું યાદગાર લાષણુ કરી, તે કાઝીદ હજરત મૌલા મુરતઝાઅલીની દરબારમાં પાછો આવ્યો. આખર હજરતઅલી તથા માવીઆ વચ્ચે, સફરીના નામની જગ્યા પાસે એક મોટું જંગ થયું. તેમાં નિર્દોષ લાખો મુસલમાનોનો ઘાણુ નીકળી ગયો. એ રણસંગ્રામ થવાની અગાઉ, હજરત મૌલા મુરતઝાઅલીના લશ્કરમાં ભરતી કરવા સાડ, મહમદ ખીન અબુખકરે મીસરી લશ્કરની એક ટુકડીને કુદે રવાના કરી. આ લશ્કરી ટુકડીમાં, ઇબને મુલઝમ કરીને એક સીપાઈ હતો.

આ ટુકડી વાલા સિપાઈઓના નામની ટીપ, ઇબને મુલઝમ પાસે હતી, તે તેણે હજરત મૌલા મુરતઝાઅલી પાસે જઈને વાંચી. જ્યારે તેમાં ઇબને મુલઝમનું પોતાનું જ નામ વાંચવામાં આવ્યું, ત્યારે, હજરત મૌલા મુરતઝાઅલીએ ફરમાવ્યું કે, આ માણસ અમારો દુશ્મન છે. ઇબને મુલઝમે ત્રણ વખત કસમ ખાઈને કહ્યું, યા મૌલા, હું તમારો દોસ્ત છું, પણ મૌલાએ છેવટે પણ એમજ ફરમાવ્યું કે, વલ્લાહ, તું અમારો દોસ્ત નથી.

કલામે કવિ.

તનકી જાણે, મનકી જાણે, જાણે ચિતકી ચેરી
ઉનકે આગે કયા ચલેગી, હસકે હાથમે દારી

ત્રણ વખતે કસમ ખાઈને, મિત્રાઈને દાવો દેખાડવા છતાં, જ્યારે હજરત મૌલા મુસ્તઝાઅલીએ ઈબને મુલઝમને દુશ્મન તરીકે ગણ્યો, ત્યારે ઘણોજ શરમદો થઈ ગયો. હજરત મૌલા મુસ્તઝાઅલીએ ફરમાવ્યું કે, રોજે અઝલમાં, જે રૂઢાનીઆએ અમોને ઓળખીને, અમારી મોહબ્બત રાખેલી છે તેજ રૂઢાનીઆ અતરે દુનીઆમાં અમારી દોસ્ત થઈ શકે છે. અએ ઈબને મુલઝમ રોજે અઝલમાં તારી રૂઢાનીને અમારી શનાખત નહીં હતી, તે આ દુનીઆમાં અમારી દોસ્ત થઈ શકતી નથી.

જે શખ્સ આ દુનીઆમાં, પોતાના વખતના હાજર ઇમામને ઓળખશે, તેનેજ આખરતમાં ખુદાવંદ તાલાના દીદાર થશે. જે શખ્સ, આ દુનીઆમાંજ અજ્ઞાની અંધ છે, જમાનાના ઇમામને ઓળખતો નથી, તે શખ્સ આખરતમાં પણ ખુદાવંદ તાલાના દીદાર મેળાવી શકવાનો નથી.

કલામે શરીફ સુરેખની ઈસરાઈલ.

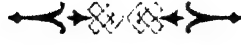
આયાત, ૭૨

મન કાના ફા હાઝેહી, અઅમા, ફહુવા, શીલ
આખેરતે, અઅમા, વ અઝલો સખીલા.

મતલબ.

જે આ દુનીઆમાંજ આંધળો છે (જેને ખુદાવંદના દીદાર નથી) તે આખરતમાં પણ આંધળોજ રહેશે (આખરતમાં પણ ખુદાવંદના દીદાર પામશે નહીં) તે રસ્તામાં ભટકતોજ રહેશે.

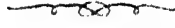
કલામે પીર.

જાકું દરશન ધતિહુએ, તાકું દરશન ઉત
જીને યહાં ન દેખા સતસું, સો કયા પાવેગા ઉત

નાજી ફીરકાની બોતેર નીશાની છે, તેમાં સૌથી મોટી નીશાની એ છે કે,
તેઓને ખુદાવંદ તાલાના નુર, હાજર ધમામ, મુરતઝાઅલીના દીદાર તથા
શનાખત છે, અને તેઓ એ મોલાના દીદાર માટે, રાતદીન તરસે છે.

કલામે શાએર.

કરકે ગરદનકો ખમ, રેહુતે સીજદમેં નમ
તોલી નહીં પાયા, તેરા નુર, સનમ
શેખને મસજીદ ખનાઈ, તોડકે છુતખાના
વહાં તો એક મુરતથી, યહાં સાફ વૈરાના
મસજીદમેં ના દેખું, જખ ઉસમાંહે ઝખીકો
સીજદકે બહાનેસે, સર મારં, ઝમીકો

કલામે શાએર દીગર.

યા ધલાહી મૌત દે, યા યારકા દીદાર હો
જો કે કીસમતમેં લીખા હો, સોહતો એકખાર હો

યા કદમપે સર હો ઉસકે, યા તહે તલવાર હો
યા તો દીલ પેહલુ મેં નીકલે, યા ખગલમેં ચાર હો

આપ રૂપ ભગવાન, મુરતઝાઅલી, હાજર ઇમામ રૂપે, આ દુની-
આમાં જાહેર બેઠા છે, છતાં કેટલાક લોકો કહે છે કે, અમેને ખુદા દેખાતો
નથી, અને અમેને દીદાર મળતા નથી. એ મૌલા હાજર નાજર છે, અને
દુનીઆમાં પ્રગટ બેઝીને પોતાના પાક દીદારનો લાભ, હુકીકત સમજનારા
સતપથી દીનદારોને આપે છે.

કલામે કવિ.

બીન દેખે નીજ નામ જપત હુએ, સો તો રેનકા સપના
કલી દીદાર પ્રગટ દેખ્યા, તખ હુઆ જાપકા જપના

આ સર્વ વ્યાપક ખુદાવંદતાલાનું નુર, દુનીઆમાં જાહેર અવતાર
લઈને બીરાજી રહ્યું છે. આપણા ખુઝરગાને દીન, કલામે પીરમાં ફરમાવેલ
છે કે, જે જીવને અલી નબીના નુર અવતારી પુરૂષના દીદાર નથી
મળ્યા, તેઓને આખરતમાં અલ્લાહના દીદાર અને મોહમ્મદની શકાઅત
મળવાનાં નથી. જે જીવને એ મૌલાના દીદાર આ દુનીઆમાં મળે છે,
તેઓને આખરતમાં અલ્લાહના દીદાર અને મહમ્મદની શકાઅત
નસીબ થાય છે.

હદીસ શરીફ.

મન યઅરફે શરોઅતા વલ હુકીકતા, બીલા
ઇમામ, ફે કદ કફરે.

મતલબ.

નળી મહમ્મદ મુસ્તફા ફરમાવે છે કે જમાનાના ઇમામની સહાયતા વગર, જે શખ્સ શરીઅત તથા હકીકત અખતીયાર કરે છે, તે ખરેખર, શુભરાહ થાય છે.

કલામે પીર.

બોલ્યા પીર શમસ, તમે સુનો મોમન ભાઈ
બીન પીર, પાર ન ઉતરના, એલી અલ્લાહ

જે શખ્સો, આ દુનિયામાં પંજતન પાક તથા હાજર ઇમામ, મુસ્તફાઅલીની દોસ્તીનો દાવો કરે છે, તેઓમાંથી જેની રૂહાનીએ આલમે અરવાહમાં એ મૌલાને સાથે મને સીજદો કર્યો નહીં હોય, તેને આ દુનીયામાં હકીકતી સતપંથ દીન મળનાર નથી.

કલામે પીર.

જીરે વીરા, પુરવ પુન વિના ક્યાંથી પામીએ
અને સાચો તે સતપંથ સાર
સતપંથ પદારથ તો પામીએ
ભાઈ, જો દીલ હોવે પાક

ફરમાન મુબારક.

મૌલાના ઇમામ બક્ષર સાદકે, પોતાની ઝખાન મુબારકથી ફરમાવ્યું કે, જે વખતે, ઇમામનું સ્થૂળ શરીર ઘડવા માટે, માટી લાવવામાં આવે

છે, ત્યારે, તે માટીનું સ્થૂળ ઘડાઈ રહ્યા પછી, તેમાંની જે કાંઈ માટી બાકી બચે છે, તેનું ખમીર, મોમન દીનદારના સ્થૂળ શરીરમાં, નાખવામાં આવે છે, આવો હકીકતી મોમન દીનદાર, અમોને હાજર ઈમામ સમજીને અમારી સેવા કરેછે, અને અમારા નુરના દીદાર કરે છે. એ ખમીર ધરાવનાર માણસ, જેવી રીતે, એક સોય, લોહચુંબક તરફ ખેંચાઈ જાય છે, તેવી રીતે, અમારા ભણી ખેંચાઈ આવે છે. જે માણસો આ દુનીઆમાં અવતરીને અમારા મરતબાને ન ઓળખ્યા, તેમની ઈબાદત કાંઈ કામ આવવાની નથી.

કલામે પીર.

એજ શૈતાન તાઅત બોતજ કીયા,
સાત જમીન આસમાનજ
આદમ ખલીફે કો સીજદા ન કીયા
સો તકબ્યુર કીયા નાદાનજ

કુરાને શરીફ, સૂરે બકર.

આયત ૩૪.

ઈઝ કુલના લીલ મલાએકતીસ જુદુ લે આદમા,
૫ સજદુ, ઇલા ઇબલીસ, અબા, વસ તકબરા,
૫ કાના, મીનલ કાફરીન

મતલબ.

જ્યારે અમે ફીરશતાએને ફરમાવ્યું કે આદમને સીજદો કરો, ત્યારે સર્વે મલાએકોએ સીજદો કર્યો, પણ અઝાઝીલે સીજદો કર્યો નહીં, તેણે મગફરી કરી, અને કાફર લોકના ટોળામાં થયો.

કલામે પીર.

અઝાઝીલ ફીરશતા, બુઝરગ કહીએ
અને ગુણુવંત કહીએ કેસા
તેન્નીશ ફોઝ કીતાબે પડીએ
પણુ ભીંતર ભેદ ન પાયા—મલાહી

અઝાઝીલ ફીરશતા, છત્રીશ ફોઝ કીતાબો પડીને મોટો આલેમ બન્યો હતો. તે મલાએકના ટોળામાં શિક્ષક નિભાયો હતો. આટલો બધો વિદ્વાન હોવા છતાં, એ મૌલાનો ભેદ સમજી શક્યો નહીં, અને એ ફરમાની કરી, તેજ પ્રમાણે, હાલના જમાનામાં પણ કેટલાક હુશીયાર તથા ચાલાક વિદ્વાનો હાજર ઈમામ, મુસ્તઝાઅલીના પાક ફરમાનોનો ભેદ સમજતા નથી, અને તેઓની ના ફરમાની કરે છે. હાલના એ બાદશાહે દીનપનાહના પાક ફરમાનની પરવા કરતા નથી. અઝાઝીલ ફીરશતાને અગાઉ જે હુકમ થયો, તે તેણે કબુલ રાખ્યો, અને છેવટના હુકમને તાબે ન થયો, તેમ કેટલાક સખ્સો, આપણા અવ્વલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફા, તથા આપણા અવ્વલ શાહ, મૌલા મુસ્તઝા અલીના અગાઉના ફરમાનોને તાબે થાય છે, પણ એજ અલી નખીના નુર, હાજર ઈમામ, મુસ્તઝા અલીના હાલના છેવટના ફરમાનને ગણકારતા નથી. આપણા અવ્વલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફા હદીસે મુબારકમાં ફરમાવી ગયા છે કે “અલી હુકની સાથે છે, અને હુક, અલીની સાથે છે. જે તરફ મુસ્તઝા અલી ફરે, તે તરફ તમે ફરો.”

જે જમાનામાં મૌલાનું જે સ્વરૂપ, તખ્ત ઉપર બીરાજતું હોય, તે સાહેબના છેવટના ફરમાનને તાબે થવું, એ હકીકતી દીન સતપંથની ખાસ મકસદ છે. અઝાઝીલ ફીરશતાએ હદથી વધારે ઈબાદત બંદગી કરી હતી,

છતાં ના ફરમાનીને સખએ રાજયો ગયો, અને તેની કોઇપણ ઇબાદત કામ આવી નહીં, તેમજ, હાલપણ હાજર ઇમામ મુરતઝાઅલીની ના ફરમાની કરનાર, આખી રાત એક પગે ઉભો રહી, ઇબાદત બંદગી કરે, તો પણ, તેમાંનું કાંઇપણ કામ આવશે નહીં.

હદીસ મુબારક.

યા અલી, લૌ અન્ના અબદન, અબદલ લાહા,
હકકા ઇબાદતેહી, સુમ્મા શકકા ફીકા, વ
હુવા અફઝલ લાહે, કાના, ફીન નાર

મતલબ.

નખી મહમદ મુસ્તફાએ ફરમાવ્યું કે, યા અલી, અગર કોઇ ખુદાને બંદો, ખુદાવંદ તાલાની યોગ્ય બંદગી ગુજારે, પણ તમારી મરતબામાં શક લાવે, તો તે માણસ જહન્નમમાં જશે.

અરબી ભાષા.

ફીઆમતને દીવસે ખુદાવંદતાલા ઇનસાફ લેશે, ત્યારે સરવે વાતો ચીતો અરબી ભાષામાં થશે, માટે આપણે અરબી ભાષા શીખવી જાઇએ, એવી રીતે કેટલાક શખ્સોનું કહેવું છે.

અલબતા, આ દુનીયામાં કોઇ પણ નવી ભાષા શીખવામાં ફાયદોજ છે, તેમાં વળી અરબી જેવી માતા ભાષાઓમાંની એક, જે ધણીજ ખેડાએલી ભાષા છે, જેમાંથી ણીજી અનેક ભાષાઓ જન્મ પામેલી છે, જેમાં ઇલમ ફીલસુફીના ભંડાર ભરેલા છે, તથા જેમાં દીને

ઇસલામનું રહસ્ય ભરેલું છે. એવી એક ઉત્તમ ભાષા શીખવાના જેટલા ફાયદા લેખીએ એટલા થોડાજ ગણાય. પરંતુ કીઆમતના દિવસના ઇનસાફની કાર રવાઈ માટે, એ ભાષા શીખવાની જરૂર કેટલી છે, તેના ઉપર, હાલ વીવેચન કરવાનું છે. રોજે કીઆમતમાં આપણી દુની-આની કરત કમાઈ, તથા મૈલાની મોહુખતજ કામ આવવાની છે. અરબી ભાષા શીખ્યા અગર ન શીખ્યા, તેના કાંઈ પણ સંબંધમાં કીઆમતના દિવસ સાથે નથી. કીઆમતને દીવસે હશરના મેદાનમાં જ્યારે સર્વે જીવને એકઠા કરવામાં આવશે, ત્યારે દરેક જીવના સવાલ તથા ગુનાહનો અદલ ઇન-સાફ થશે. અરબી ભાષા શીખવા સાથે કીઆમતને કાંઈપણ સંબંધ નથી.

રીવાયત.

ઇબને મુલઝમે કત્તામા નામે સ્ત્રીના ફરેખમાં ફસાઇને, હજરત મૈલા મુરતઝા અલી ઉપર ઝેર આલુદા એટલે વિખથી ભરેલી તરવારનો વાર કીધો, એ ઇલાને મુલઝમ, હજરત મૈલા મુરતઝા અલીના ઘરનો ગુલામ હતો, અને અરબી ભાષા પણ ઘણી સારી રીતે જાણતો હતો. તે અરબી ભાષામાં ભાષણ પણ કરી શકતો હતો, છતાં પણ, જ્યારે તેણે પોતાના જમાનાના હાજર ઇમામ, હજરત મૈલા મુરતઝા અલીનું, ઝેરી તરવારના કારી જખમથી, અએન ઇબાદત વખતે, ખુદાની મસજીદમાં, ખુન કર્યું, એવા અઘમ અસુરોને અરબી ભાષાનું જ્ઞાન રોજે કીઆમતમાં શું કામ આવી શકે? હજરત મૈલા મુરતઝા અલી પછી, તેઓનાં જાનીશીન દુયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેન સાહેબ ઉપર, કરળાના મેદાનમાં યઝીદનું મોટું લશ્કર હુમલો કરી આવ્યું. હજરત ઇમામ હુસેન પર હુમલો કરનાર, યઝીદના લશ્કરીઓમાં, અસંખ્ય સિપાહો, પોતાને

પરહેઝગાર ગણતા હતા, પાંચ વખતની નમાઝ પડતા હતા, રમજન માસમાં પુરેપુરા રોજ રાખતા હતા, અને કુરાને શરીફ ઘણીજ ઉત્તમ રીતે તીલાવત કરી શકતા હતા. તેઓને અરબી ભાષા ઉપર સંપૂર્ણ કાબુ હતો. આવા અરબી ભાષા જાણનારા અસુરોએ નખી મહમદ મુસ્તફા સદ્લ દલાહો અલૈહી વ સદ્લમના વાહલા નવાસા, તથા હજરત મૈલા મુરતઝાઅલીના પ્યારા નુર ચશમ, જમાનાના હાજર ઇમામ, હજરત ઇમામ હુસેનને કાંઈ પણ રહેમ, તરસ લાવ્યા વગર, કરબલાના મેદાનમાં બુખ્યા અને તરસ્યા શહીદ કર્યા, એટલુંજ નહિ, પણ તે મૈલાના નાનાં બચ્ચાં ઉપર પર રહેમ નહીં ખાધી; આવાં મહાર અઘોર અને અધમ કૃત્ય કરનારાઓને, અરબી ભાષાનું જ્ઞાન, કીઆમતમાં શું કામ આવે? રોજ કીઆમતને દિવસે અમુક ભાષાનું જ્ઞાન કાયદો અથવા નુકસાન કરશે, એવું છેજ નહીં. એ દીવસ અદલ ઇનસાફનો હોવાથી, બંદાના કૃત્યો મીઝાનમાં જોખાઇને, કરતવ્યનો બદલો મળશે.

રીવાયત.

આપણા હોયમ શાહ, હજરત ઇમામ હુસેનના મુબારક સરને જે વખતે શામમા યઝીદની દરબારમાં લઈ જવામાં આવ્યું, તે વખતે ત્યાં ઘણા બાદશાહોના એલચીઓ હાજર હતા. રૂમના એલચીએ ઉભા થઇને, યઝીદને પુછ્યું કે, અએ હાકમે શામ, આ મુબારક સર કોનું છે? તેઓ શહીદ થઈ જવા છતાં, હજી પણ કુરાને શરીફની આયતો પડે છે. યઝીદે જવાબ આપ્યો કે, મદીનાનો એક રઈસ મારા પર હુમલો લાવનાર હતો, એનું નામ હુસેન હતું. રૂમના એલચીએ ઠહું કે, મારે આ મુલકની સરવે નવી ખબરો મારા બાદશાહને મોકલવાની

છે, માટે મેહેરબાની કરીને મને ખરેખરી ખબર આપો, કે એ કીઓ હુસેન છે? અને તેના હસખ નસબની ખબર મને આપો. યઝીદે જવાબ આપ્યો કે, મૈલા મુરતઝાઅલી, તથા ખીખી ફતેમત ઝોહરા, દુખતરે રસુલનો નાનો ફરજંદ છે. રૂમના એલચીએ કહ્યું, એ યઝીદ, તમે પેગંબરના નવાસાને કતલ કરાવ્યા, એ સાડું કામ ન કીધું. હું માત્ર દાઉદ પેગંબરની ઔલાદમાંનો એક જણ છું, તો પણ, ખ્રીસ્તીઓ મને પેગંબરની ઔલાદ જાણીને, મારી સલામીએ આવવામાં સવાબ સમજી, મારે ઘેર આવે છે.

ખરે ઈસા, એટલે, ઈસા નખીના ગધેડાની વાત.

પેલો રૂમનો એલચી કહેવા લાગ્યો, અયે યઝીદ, એક દીવસ, હજરત ઈસા મસીહ પોતાના ગધેડા પર સ્વાર થઈને ફરવા નીકળ્યા હતા. ફરતાં, ફરતાં, એક પહાડ પર, તેઓના સ્વારીના ગધેડાની ખરીની નીશાની પડી રહી. હજરત ઈસા મસીહને માનનારા ખ્રીસ્તા લોકોએ આ જગ્યાને પવિત્ર ગણીને, ત્યાં દેવળ બનાવ્યું, અને દુર દુરાઝના મુલકમાંથી, તે પવિત્ર સ્થળની જત્રા કરવા જાય છે. હું હજરત દાઉદથી ઘણી પેઢીએ દુર હોવા છતાં, લોકો માડું ઘણું સન્માન રાખે છે. તમારા આખર જમાનાના પેગંબરના કફનેને હજી તો ડાઘ પણ લાગ્યો નથી, એટલા ટુંકા જમાનાની અંદર, તેઓના વહાલા નવાસાને, વગર કારણે, તમે કતલ કરાવ્યો, એ ઘણું જ જખુન ગુનાહનું કામ કીધું છે. યઝીદે કહ્યું, હું હમણાં તમને પણ કતલ કરાવી નાંખવાનો હુકમ આપવા ઈછું છું, પણ મને શાહે રૂમની શરમ આવે છે. રૂમના એલચીએ કહ્યું, તમે જે

પેગંબરનો કલમો પડે છે, તેની શરમ તમે છોડી દીધી, અને એક અદના દુનયવી બાદશાહની શરમ કરે છે, એ કેવી વાત છે? યજીદે પોતાના જલ્લાદોને હુકમ કર્યો કે, આ કાસદનું સર છેદી નાંખો, નહીં તો, એ માણસ આખી દુનિયામાં મને રૂસવા કરશે. રૂમના એલચીએ જવાબ આપ્યો કે, મને સર જવાની કાંઈ પણ ધારતી નથી. બાકી રૂસવા થવાનો સવાલ રહેલા અએ યજીદ, આ કરપીણ કૃત્ય કરીને, કીઆમત સુધી તમે રૂસવા તથા ફજીયત થશો. રૂમના એલચીનાં આવાં તીખાં તાનાં સાંભળીને, યજીદે તેની ગરદન ઉઠાડી મુકાવી.

આખરત કીઆમતને દીવસે, અરબી ભાષાના જ્ઞાનની કાંઈ પણ જરૂર નથી. આપણી માતાના ગભાંસ્થાનમાં અલી, નળી, શાહ પીરનું નુર આપણું રક્ષણ કરતું હતું, અને જો આપણે દુનીઆમાં એ નુરની ફરમાન બરદારી કરશું, તો કીઆમતને દીવસે પણ, એજ અલી નળીનું નુર આપણી સહાયતા કરશે.

કલામે પીર.

એજ ઘોર અગોચરમાં બહુ દીન હોતા
અને ઘણા ઘણા વિધનથી ઉગારીઓજ
એજ, નવરે માસ, તને પેટમાં રાખીઓ
નખી મહુમદે બંધ છોડાવીઓજ
એજ અણ ચિત્યા તને ભોજન પુરોઆ
અને માત પિતા વિના, પાળીઓજ

કલામે શાએર.

સખતીયે અઝલ હોવે, તો આવે હૈદર
ઉકખાકે અઝાબોસે, બચાવે હૈદર
કયા કયા કરમો લુદ્દ હુએ, મોમીન પે, ઝહુર
જે કબ્રમેં લુલો, તો ખતાવે હૈદર

ખાકે શક્ષ, આબે શક્ષ.

આપણા કરણહાર કીરતારે આલમે અરવાહમાં જ્યારે રૂહાનીઓને ઉત્પન કરી, ત્યારે સરવેને નખી મહમદ મુસ્તફા સદલ દલાહો અલૈહી વ સદલમ તથા આલે મોહમ્મદ સાથે, મોહુખ્ખત તથા શનાખ્ત રાખવા હુકમ થયો. એ મોલાની ફરમાન ખરદારી કરવાનું શીખવ્યા પછી, મોલાએ ખખશેલી “ખાકે શક્ષ” ઉપર દુઆઓ પઢી તેનું “આબે શક્ષ” કાઢી, મોમન રૂહાનીઓને પીવડાવવામાં આવ્યું.

આ હકીકતી સતપંથ દીનદારોને હાજર ઇમામ, મોલા મુસ્તફા અલીએ ખખશેલી “ખાકે શક્ષ” ઉપર, દુઆઓ પડી, તેનું “આબે શક્ષ,” પીવડાવવાની ક્રીયા કરવામાં આવે છે, તેને આપણી ભાષામાં ઘટપાટની ક્રિયા કહેવામાં આવે છે, અને “આબે શક્ષ” ને આપણી ભાષામાં “નીઆબ” “નીમ” એવાં નામ આપવામાં આવે છે. એ પાઠ “આબે શક્ષ” કાઢતી વખતે, ઘણી ખુઝરગ પાઠ દુઆઓ પઢવામાં આવે છે.

“સુખહાન દલાહ, શુકરન લિલ્લાહ, વલ હુમ્દા લિલ્લાહ, વ લા ઇલાહા ઇલલ્લાહ, વલ્લાહો અકબર, લા હોલ, વ લા કુવ્વત, ઇલ્લા ખિલ્લાહિલ અલીયુલ અઝીમ.”

આપણા કારણહાર કીરતારે અરશની કુરશી ઉમન કરીને, તે અરશ ઉપાડવા ફીરશ્તાઓને હુકમ કર્યો. ફીરશ્તાઓએ ઘણું બળ કર્યું, પણ તેઓ અરશને ઉપાડી શક્યા નહીં. મૈલાએ તે મલાએકોને એકવીશ બ્રહ્માંડ ઉપાડી લેવાની તાકાત બખશી, તોપણ તેઓ અરશને ઉપાડવા શક્તિવાન થયા નહીં. આખરે મૈલાએ મલાએકોને મજ્જુર બરકતદાર “સુબહાન દલાહ,” ની દુઆ શીખવી. મલાએકો આ બુઝરગ દુઆ પડ્યા, અને તેની બરકત વડે, તેઓએ આસાનાથી અરશને ઉપાડી લીધું.

“નાદે અલીયન, મઝહુરલ અબ્બાએબ, તજદહુ ઓનન લકા, ફીન નવાએબ, કુદલો હુમ્મીન વ ગમ્મીન, સયજલી, બ વિલાયતેકા યા અલીયો, યા અલીયો, યા અલી.”

“લા ફતા, ઇલ્લા અલી,
લા સૈફ, ઇલ્લા જુલફિકાર”

મજ્જુર “નાદે અલી” એ દુઆની બરકતથી ખેબર જેવો અબ્જત કિલ્લો ફતેહ થયો હતો.

“લા ઇલાહા, ઇલ્લા, હુલ હૈયુલ કૈયુમ
લા ઇલાહા, ઇલ્લા, હુલ મલકુલ હકકુલ મુબીન
લા ઇલાહા, ઇલ્લા, હુલ મલકુલ હકકુલ યકીન
લા ઇલાહા, ઇલ્લા, હુલ માલેકે યૌમિદ દીન
લા ઇલાહા, ઇલ્લા, હુલ અલીયુલ અઝીમ
લા ઇલાહા, ઇલ્લા હુલ હલીમુલ કરીમ
લા ઇલાહા, ઇલ્લા હો, રખે સમાવાતે સખ્ખ, વ
રખે અરઝીન સખ્ખ વ માશી હિન્ના, વ મા ખૈન
હુન્ના, વ રખિલ અરશીલ અઝીમ.”

ઉપર વર્ણન થયેલી ઘણીજ ખુઝરગ દુઆઓ “ખાકે શક્ષ”ની ક્રિયા વખતે પઠવામાં આવે છે. એ પાક દુઆની બરકતથી રૂહાની સ્વચ્છ થઈ જાય છે; અને, તેના ઉપર કોઈ જાતનો પાપનો મેલ રહેતો નથી રૂહાનીની ખીમારી તથા મેલ દુર ઠરી નાંખવા માટે “આબે શક્ષ” ઘણીજ ઉત્તમ વસ્તુ છે. હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલી, હાજર ઇમામના દરની ખાક, સરવે રૂહાની ખીમારીઓને નસાડી મુકે છે.

કલામે શાએર.

- ૧ અકસીરસે જીયાદા હુએ, હૈદર કે દરકી ખાક
- ૨ હુએ ખાક, હસકે સામને, ઈસ સીમા ઝરકી ખાક
- ૩ રૈનક ઉસકે પાસ હુએ, અકસીર કીમીઆ
- ૪ હસ પાસ હૈગી, હૈદરે સફદર કે દરકી ખાક
- ૫ અલીકે દસ્તકી ખાકે શક્ષ, અકસીરે અઅઝમ હુએ
- ૬ હુએ, સર ખમ, ખાકે અતહુર પર, હકીમોકા, તખીઓકા
- ૭ હુએ, કીમીઆગરોકા, અગર કીમીઆ પર, નાઝ
- ૮ તો, બુ તુરાખીઓકા હુએ, ખાકે શક્ષપે, નાઝ

તરજુમો.

૧ હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીના દરની ખાક, કીમીઆની ખાક કરતાં વધારે અસરકારક છે.

૨ હજરત મૈલા મુસ્તઝા અલીના દરની ખાકના પ્રમાણમાં સોનું અને રૂપું એ કિમતી ધાતુઓ, ખાક સમાન છે.

૩ તેની પાસે મોટો કીમીઓ છે.

૪ લડાઇએની સફતે તોડી નાખનાર, સાહેબે ઝુલપ્રીકાર, મૌલા મુસ્તઝા અલીના દરની ખાક જેની પાસે હોય,

૫ હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલીના દસ્ત મુબારકની ખાકે શક્ષા, એ મોટા કીમીયા રૂપ છે.

૬ એ ખાક ઉપર, હકીમો તથા તબીબોના સર આજુજ છે.

૭ અગર કીમીઆગર લોક કીમીઆપર નાચે છે.

૮ તો, મૌલાના મુરીદો, “ખાકે શક્ષા” એટલે ઘટપાટ, નીઆજ ઉપર લાડ કરે છે.

કીતાબ (અસલીયતે ખોજ.)

આ કલબુગમાં સરવે તિરથનાં ઘર ખાલી થયાં છે, હવે હાજર ઇમામ મુસ્તઝા અલી તથા “ગુર ગત ગંગા” એ તિરથો સિવાય, બીજું કોઈ તિરથ ખાકી રહ્યું નથી.

કલામે પીર.

સતગુર કહોરે, ગંગા તીરથ બહુ ફૂળે

અને તીરથમાં તીરથ, સતગુર પીર

એ તીરથથી અલગા રહીઆ,

તેનું ફેકટ કહાવે નીરરે, ભાઈ, ફેકટ કહાવે નીર

ઇનસાન, દેવ, ઇમામો, ઐલીઆ, અંબીઆ વગેરે સરવેની રૂહાનીઓને ખાકી જીસમ સાથે કાંઈ સંબંધ નથી. રૂહાનીઓ આકાશી છે, અને જીસમ, ખાકી દુનીયાઈ છે. માટે હાજર ઇમામ રૂપી જાગતી જોત, તથા ગત ગંગાનો પ્રવાહ એજ ખડૂ તીરથ છે.

કલામે પીર.

જુરે વીરા, જવડો આકાશી, તેજે પીંઢો, હો પૈયાલ
એ તો જવને પીંડ કે. આપણ કેસા, હોજી, ઝોજી

આ ઉપરથી સાબીત થાય છે કે મરવા પછી મારું જીસમ ફલાણી પાક તિરથ સ્થાને દફન થાય, તો મને જન્નત મળે, એવી આશુ તદ્દન વૃથા છે. ફલાની આકાશી છે' તેને મૌલા તેના કર્યા કર્તવ્ય પ્રમાણે જગા આપે છે, બાકી માટીનું જીસમને, ગમે ત્યાં દફન કરવામાં આવે, તે સાથે ફલાનીને કાંઈપણ નીસબત નથી

રોજે અઝલને દીવસે “ અલસ્ત ” નો કરાર ફલાનીઓ સાથે થયો હતો, માટીના જીસમ સાથે કોઈ જતનના કરાર થયેલ નથી. ઘણા દયાવાંતા, શીલવાંતા, ધરમી, દીનદારોના મરણ દરીઆના પાણીમાં, અથવા જંગલ, અરણ્ય, પહાડો અને મેદાનમાં બની જાય છે. આવી જગ્યા ઉપર તેઓના સ્થુળ જીસમની માટી, પાણીમાં ડુબી જાય છે, અથવા, માછલાં, કાગડા, ગીધ, કુતરાં વગેરે હલકી પ્રકારનાં પ્રાણીઓ માટીનો લક્ષ કરી જાય છે. કોઈનું મરણ આગમાં બળી જવાથી નીપજે છે, તારે તેનું બાકી જીસમ બળીને બાક થઈ જાય છે. બાકી જીસમ વિષે, હમ ગમ રાખવો વાજબી નથી. હકીકતી દીન સતપંથમાં આપણી ફલાનીની ફીકર રાખવી સબ્બાર છે. હકીકતી સતપંથી દીનદારોએ બની શકતાં સુધી, હમેશાં ગુર ગત ગંગ તીરથમાં સ્નાન કરી, પોતાની ફલાનીને સાફ રાખવાની ખાસ ફરજ છે.

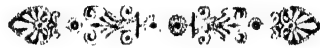
કલામે પીર.

યા શાહુજી, મોમન થઈને ધરમ શાળાએ, ન આવે
અને ગત માહે હાલ ન ગુજરેજી

હાથ પગ તેના વાઢી નાંખશે,
પછી, બોહોત કરે તે પુકાર,

હરી

ફરમાન મુબારક.

હક મૌલાના સુલતાન મહમદશાહ દાતાર, હાદીયુલ મહદી, સાહેબુલ અમર, હાજર ઈમામે પોતાના પાક ફરમાન મુબારકમાં ફરમાવ્યું છે કે, ખુદાવંદ તાલાની ઈબાદત, અંદગી કરવા સાડ, જમાતખાનામાં જાઓ. તમારા ઘરમાં બેસીને ઈબાદત અંદગી કરશો, તોપણ, તમોને સવાબ મલશે, પણ ફક્ત તમોને તમારી એકલાની ઈબાદતનું ફળ થશે. જમાત-ખાનામાં જઈ, ગત જમાત સાથે ઈબાદત અંદગી કરશો, તો જેટલા માણસો ત્યાં ઈબાદત કરવા આવ્યા હશે, તે સરવેની ઈબાદતમાંથી પણ તમોને ફળ મળશે. જે શખ્સ ગત ગંગાહના પ્રવાહમાં સ્નાન કરી, પોતાની રૂહાનીનો મેલ ઉતારી નાંખે છે, તેને કીઆમતના દીવસનો કાંઈ પણ ગમ નથી.

કલામે પીર.

યા શાહુલ, તીલ ધરમને હુસ્તી પાપ
તે ગત મળીને ઉતારેલ
ગતના વચન શાહુલ ન ઉથાપે
અને માહા દીનમાં ન પુછાએ

હરી

ખુદાવંદ તાલાની ઈબાદત અંદગી કરવા ઉપરાંત, આપણા મનુષ્ય અવતારની ખીલ ફરજ એ છે કે આપણા હુમબત દુઃખી લાચાર લાઇ-ઓને બની શકતી મદદ કરી, તેમનાં દુઃખ ઓછા કરવા કોશિશ કરવી.

મોમનનું અંતઃકરણ એ ખુદાવંદતાલાનું રેહેવાનું મકાન છે. ખુદાવંદ-
તાલા ફરમાવે છે કે જમીન તથા આસમાન મને સમાવવાને પુરતાં
નથી, છતાં પણ, મારા મોમનનું દીલ મને સમાવી લીએ છે.

“કુલુખુલ મોઅમીનીન, અરશુલ અઝીમ.”

જે શખ્સ ગરીબ મોમન દીનદારને દુઃખ તથા લાચારીની હાલતમાં
બની શકતી મદદ કરે છે, તે ખરેખર પોતાના સરજનહાર પાક પરવર-
દીગારને ખુશી કરે છે. દુઃખમાં ગીરફતાર થએલા મોમન દીનદારનું
અંતઃકરણ ઠંડુ થવાથી, ખુદાવંદતાલા રાજ થાય છે.

કલામે પીર.

યા શાહુલ, ગરીબ, અલીઆગત જોડજ કહીએ
અને કહીએ તે અમારી જોડજ

ગરીબ જાણી જે જીવ જમાડે

તે પોહોંચે અમને આહાર

હરી

યા શાહુલ, ગરીબ માંહે રૂપ અમતાલુ કહીએ

અને કહીએ તે ગુરજની જોડજ

અનંત વિચારી, જે ગરીબ જમાડે

તે પોહોંચે અમને આહાર

હરી

યા શાહુજી, દસખંધી, સરખંધી શાહુકું પીઆરી
 તેથી ગરીબ જમાડાજી
 ગરીબ તે જે કાંઈ નવ જાણે
 પરનારી સામું ન જોએ
 હકીકતી દીન સતપંથમાં કોઈની નિંદા કરવી હરામ છે.

કલામે પીર.

યા શાહુજી, અંનત જ્ઞાન વિચારીને ચાલો
 અને કરીઓ મન હુશીયારાજી
 મન હુશીયાર થઈ, તમે શાહુને આરાધો
 તો નિંદા ન કરશો લગાર
 યા શાહુજી, એ નારી છે, સદાયે ધુતારી
 જુગ કલપ માંહે જાણોજી
 એ નારીને વશ, જે જીવ પડીઆ,
 તે ખોઈ ગયા છે કમાઈ
 યા શાહુજી, નિંદા કરશો, તો નરકી થાશો
 અને રહેશો તે શાહુથી દુર જી
 અમારી તમારી કોઈની ન ચાલે
 નિંદા એ નરક દુઆર

કલામે શાએર.

કીસીકી બદી કર ન તું ઐય હુએ
દો આલમકા ખુદા, આલ મુલ ગૈય હુએ
હકીકતી દીન સતપંથ માં શીતનો ફીસાદ જગાડવો હરામ છે.

કુરાને શરીફ, સુરે બકર.

આયત ૨૧૭-૨૦૫

અલ શીતનતો અકબરો મીનલ કતલે
વદલાહો, લા ચુહીખુલ ફસાદ
મતલબ.

શીતનામા કતલ કરતાં વધારે પાપ છે, અને ખુદા ફસાદને આહતો નથી.

કુરાને શરીફ, સુરે અઅરાફ,

આયત, ૫૬

લા તુફસેદ શીલ અરએ, બઅદા ઈસલાહે હા
મતલબ.

પૃથ્વીમાં સુધારો થયા પછી, ફસાદ કરો નહીં.

કુરાને શરીફ, સુરેબુરજ

આયત ૧૦

ઈન્નલ લજીના ફતનુલ મુઅમીનીના વલ મુઅમીનાતે,
સુમ્મા લમ યતૂબૂ, ફ લહુમ, અઝાબો જહન્નમ,
વ લહુમ અઝાબુલ હરીફ,

મતલબ

ખરેખર, જેઓએ મોમન પુરૂષો, અને મોમન સ્ત્રીઓને સંકટમાં
નાંખ્યા છે, પછી પશ્ચાતાપ કર્યો નથી, તેઓને માટે, દોજખની સજા છે,
અને તેઓને માટે, બળતી આગની શિક્ષા છે.

કુરાને શરીફ સૂરે બકર

આયત, ૨૭

યક્તઉના મા, અમર હસાહો, અંય યુસલા વ
યુફસેદુના, શીલ અરજે, ઉલાએકા, હુમુલ ખાસેરન

મતલબ

ખુદાવંદતાલાએ જે ચીજોને જોડવાનું ફરમાવ્યું છે, તેને જે તોડી
નાંખે છે, અને જમીનમાં શીસાદ કરે છે, તેઓ નુકસાન ખમશે.

આગલી રીવાયત.

નખી મહમદ મુસ્તફા, જ્યારે મેઅરાજ જતા હતા, ત્યારે ચોથા
આસમાન ઉપર, હજરત મૌલા મુસ્તઝાઅલીની તસવીર જોવાથી,

ફીરશ્તાઓને ખુલાસો પુછ્યો હતો. ચોથા આસમાન ઉપર મૈલાની તસવીર હોવાનો સખળ તથા ખુલાસો, બ્યારે ફીરશ્તાઓ આપણા અવલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફાને કહી સંભળાવતા હતા, ત્યારે ફીરશ્તાઓની નજર જમીન તરફ હતી. આપણા અવલ પીર, નખી મહમદ મુસ્તફાએ પુછ્યું, યા મલાએકો, તમે મારી સાથે વાતો કરતી વેળાએ જમીન તરફ શા માટે નજર કરો છો? મલાએકોએ જવાબ આપ્યો, યા મૈલા, આપ સાહેબ પાક પરવરદીગારના નુર, સતગુરુ, પેગંબર છો, અમે અતરે આપના દીદાર કરીએ છીએ, અને જમીન ઉપર, અમીરૂલ મુઅમીનીન, ઇમામુલ મુત્તકીન, શાહ મૈલા મુરતઝા અલી, બહેર અવતાર લખને ખીરાજે છે, તેથી અમારી નજર જમીન તરફ છે.

સ્વામીનું મુખ જોતાં, પ્રાશ્નિત સરવે જાય

ડગલે ડગલે ફોડ જગન ધૂળ થાય

હદીસ મુબારક

મન રઆની, ફ કદ રઆ અદલાહ

મતલબ

જેણે મારા દીદાર કીધા, તેણે ખુદાના દીદાર કીધા. અલી નખી શાહ પીર, હાજર ઇમામ મુરતઝા અલીના દીદાર, એ ખુદાવંદતાલાના દીદાર છે, અને તેઓની જીકર બંદગી, એજ ખુદાવંદતાલાની જીકર બંદગી છે.

કલામે શાએર.

જસકી અખાંપે, નામ અલીકા મુદામ હુએ
વદલાહ, હા જહાંમે, વોહી નેકનામ હુએ

ગોયા ફીરશે કહુંગે, દેખ ઉસકો, કપ્પમેં
 સોને દો ચેનસે, ચેહ અલીકા ગુલામ હુએ
 હકીકતી દીન સતપંથની રીત એ છે કે, ગુરલોપી મહાપાપી, ધર્મ
 બ્રહ્મ, લોકોથી દુર રહેવું કારણ કે એવા લોકોથી દુર રહેવાથી, પ્રીતના
 પ્રીસાદથી બચાય છે, અને પોતાનું ઈમાન દીન ધરમ મુસ્તકીમ રહે છે.

કિતાબે કરીમા.

શેખ સંદી

ઝ બહેલ ગુરીઝદેહ, ચુ તીર, ખાશ
 ન આમીખતેહ, ચુ શીકરો શીર, ખાશ
 મતલબ

દીનબ્રહ્મ બહેલ અજ્ઞાન લોકોથી તું દુર રહેજે. શાકર અને દુધ
 જેમ પોત પોતામાં મળીને એકજ મિશ્ર થઇ જાય છે, તેમ તું એવા લોકો
 સાથે મળીને મિશ્ર થઇ જતો નહીં.

કલામે શાએર.

સાપનકે બચ્ચે સાપ, ઉસસે પ્યાર ન કીજીએ
 દુશમનકો અખી બુઝકે, ઇતબાર ન કીજીએ

કલામે કવિ.

જીએ સાપની જાતની દેવ એછે
રીઝે તો રમે, ને ખીજે તો ડસે છે
પુરા પ્રેમથી રાખીએ ઘેર પાળી
પડી દેવ તેતો ટળે કેમ ટાળી

કલામે મૈલા.

બુરેથી નિત દુર ભાગો, સંગત ન કરો ઉસ સંગ
કાલી હાંડી કે પાસ બેઠીએ, તો કાલા લાગે રંગ

કલામે કવિ

સંગત કીજે સાધકી, જો પુરે મનકી આસ
સંગત કીજે નીચકી, તો આઠો પહોર, ઉઠાસ

ઉપર જણાવેલા સરવે મહાત્માઓના મત ઉપરથી સાબીત થાય છે કે, આપણા દીન ધરમથી બ્રષ્ટ થએલો માણસ અગર આપણી સાથે સગા ભાઈ કરતાં પણ વધારે મિત્રાચારી રાખતો દેખાય, તો પણ તેનો ભરોસો કરવો નહીં. કોઈને કોઈ વખતે, પોતાનો દાવ સાંધી કરીને, આપણને આપણા વાહલા સત્ય દીનથી ફેરવવાની જાળ પાથરશે, અને દૈવયોગે, જો આપણે જરાપણ ગાફલ રહ્યા, તો આપણું દીન ધર્માન લુપ્તી લેશે. માટે, પેહલાંથીજ ચેતીને, એવા દીન વિરોધીઓથી દુરજ રહેવામાં સલામતી છે.

કુરાને શરીફ, સૂરે આલ ઈમિરાન.

આયાત, ૧૦૬

યોમા, તબૈયજો વુન્નુહુન, વ તસૌવદો વુન્નુહુન
ફ અમલ લઝીનસ વદદત વુન્નુહુ હુમ
અ કફરતુમ, અઅદા ઇમાનેકુમ, ફ હુકુલ અઝાબા, ખીમા,
કુન્નુમ તકફરેન.

મતલબ

કીઆમતને દીવસે, કેટલાક શખ્સના ચેહરા સફેદ થશે, અને કેટલાક શખ્સના ચેહરા કાળા થશે જેઓના ચેહરા કાળા થશે. તેમને કહેવામાં આવશે કે, અરે તમે ઇમાન લાવ્યા પછી, પાછા કાફર થયાં ? તમે કાફર થઈ ગયા, માટે તમે અઝાબ ચાખો.

મજ્જુર અમુલ્ય આયતે શરીફ પરથી, ખરો સાર ખેંચી લેવાની ખાસ જરૂર છે. ધર્મશ્રિષ્ટ, દીન વિરોધીની જાળમાં ફસાઈને આપણે જો દીન ધરમથી ચુકી જઈને, બેદીન કાફર થઈ જઈએ, તો કીઆમતને દીવસે કાળા ચેહરા સાથે ઉઠવું જોઈશે. માટે બેદીન લોકોથી હજારો કોશ હુર રહેવું.

ખુદાવંદતાલા દરેક ખંદાના દીલની હાલત સારી પેઠે જાણે છે. અગર એક બંદો મોમન દીનદાર હોય, તેના દીલને પણ ખુદાવંદતાલા જાણી શકે છે અગર એક બંદો દીનશ્રિષ્ટ કાફર હોય, તેના દીલને પણ ખુદાવંદે આલમીન સમજી શકે છે. અગર એક મોમન દીનદારના દીલમાં, એક અણમાત્ર પણ શક ઉત્પન્ન થાય, તોપણ ખુદાવંદતાલાં, ખંદાના દીલની હાલત જાણી જાય છે જે લોકોની સંજત વડે,

આપણા દીન ધરમથી દીલ ફરી જવાનો સંભવ જરાપણ જણાતો હોય,
તેવા લોકો સાથે દીલ બાંધવું નહીં.

કલામે મૈલા.

ખુદાવંદ દેખે દીલકું, ના દેખે સુરત ઝાંર લીઆસ
અતલસ પેહેના તો, કયા હુઆ, કયા હુવા, અગર પેહેના કીરઆસ
ખુદાવંદતાલાનું નુર, અલી નગી અવતાર, હરેક ઇનસાનના દીલનો
હાલ જાણે છે. એ મૈલા પોતાની ઇશ્વરી સત્તાથી, મરેલાને જીવતા કરવાની
પણ કુદરત ધરાવે છે. મુલતાનના રાજાનો છોકરો, ગુજરી ગયો હતો, ત્યાં
મૈલાના શમ્સ સાહેબ આવી પહોંચ્યા હતા. મુલતાનનો રાજા મૈલાના
શમ્સ પાસે જઈને આર બે આર રડવા લાગ્યો, અને પોતાના વાહાલા ફરજંદને
ને પાછો સજીવન કરી આપવા અરજ ગુજરી રાજાના કાલાવાલા તથા
કાકલુદ્દી ભરેલી ગીરીયા અરજ ઉપરથી, મૈલાના શમ્સને રહેમ આવી ગઈ.
તેઓ બાદશાહી દરબારમાં પધાર્યા, અને હજરત ઇસા મસીહનું સ્વરૂપ
ધારણ કર્યું.

કલામે શાએર.

હુબહુ બના ઇસા, ખુદ ઇસા આયા
દરબારને ઉઠકે, એકદમ, અદબ બગલા
ઉઠ હુકમે ખુદાસે, તીન બાર, ફરમાયા
ના ઉઠા વોહ મુરદા, ઝખાન પર, વોહ લાયા
ખુદાના હુકમનું નામ લેતાં પણ, બ્યારે બાદશાહના છોકરાનું
મુરદું સજીવન થયું નહીં, ત્યારે મૈલાના શમ્સે ફરમાવ્યું

“કુમ, બે ઇઝની”

શબ્દાર્થ.

કુમ=ઉભો થા
બે=સાથે, થી, થકી
ઇઝની=મારો હુકમ
ઇઝન+ઇ=ઇઝની
ઇઝન=હુકમ
ઇ=મારો

મતલબ

“મારા હુકમથી ઉભો થા”

કલામે શાએર

દખા ઉસી મુરદકો, ફીર “કુમ બે ઇઝની” ફરમાયા
હુવા વોહ જીંદાહ. ખુદાને અજબ તમાશા દીખલાયા
પકડ લીએ સર મસ્તકો વાંહી. મોલવીયોં ને ફરમાયા
ચું કહેતા હોતા, કે ઉઠ હુકમે ખુદાસે હો ખડા
અઝ રૂએ શરા, તુમને કુફર કા કલમા પડા

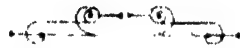
“કુમ બે ઇઝની” કયું કહા, દો દારપે ઉસકો ચડા

પીર શમ્સે ફરમાવ્યું કે “મારા હુકમથી ઉઠ” તે વખતે, તે બાદ-
શાહનો છોકરો આજસ મરડીને ઉભો થયો. મોલવી લોકોને હકીકત
સતપથ દીનના ઈમામોના ખુદાઇ નુર સ્વરૂપ વિશે શનાખત નહીં હોવાથી,

તેઓએ એક સલાહ કરીને કહ્યું કે, આ સરમસ્તે ખુદાવંદતાલાના હુકમની પરવા નહીં કરતાં, પોતાના હુકમથી મુરદાને સજીવન કર્યું, માટે તેના પર શરા તોડવાનો ગુનાહ લાગ્યમ થાય છે. તે મોલવીઓએ એકમત થઇને ફતવો આપ્યો કે આ ગુનાહને માટે આ સરમસ્તના શરીરની ખાલ એટલે ચામડી જીવતે જીવતાં ઉતરડી ન આવવી. જ્યારે મૌલાના શમ્સે મોલવીઓનો આ ફતવો સાંભળ્યો, ત્યારે તેઓએ પોતેજ પોતાના શરીરની ખાલ ઉતારી આપી

ખુદાવંદ તાલા નુર જહુર મૌલાના શમ્સને કોઈ પણ મુલતાનવાસી ખાણું ન આપે, એવો હુકમ કરવામાં આવ્યો. એક કસાઇએ ચોરી છુપીથી થોડુંક માંસ આપ્યું, ત્યારે કોઇએ આગ ન આપી, કે જેના પર, માંસ પકાવીને ખાવામાં આવે.

કલામે શાએર.

કીના સવાલ ખકર કસાખસે, દીના માસ તરસ ખાકે
લેકે પારચા ચલે જંગલમે, કહુને લગે, મુશકુરા કે
આઓ મેરે હુમનામ, શમશતખરાઝ કહે ચીલ્લાકે
શમ્સ ઉતરકે સવા નેજેપે, હુએ હાજર આકે
મગજ જખ તપને લગે, ફુલ આલમ ઔર જહાન
શાહુને સર રખદીયા, સર મસ્તકે કદમોપે આન

જ્યારે મૌલાના શમ્સને માંસ પકાવવા માટે, કોઈએ આગ ન આપી, ત્યારે તે મૌલાએ આસમાન ઉપરના શમ્સ એટલે સૂર્યને યોલાવ્યો. સૂર્ય સવા નેજાની ઉંચાઈએ થંભી રહ્યો, તેની ગરમી વડે મૌલાના શમ્સ માંસ શેકીને આરોગ્યો. સૂર્ય નીચે ઉતરી આવવાથી, ગરમીને લીધે, આખું

મુલતાન તપી ઉઠ્યું, અને શેહરમાં પોકાર પડી ગઇ. મુલતાનનો બાદશાહ મૌલાના શમ્સની હુજુરમાં આવ્યો, અને એ મૌલાના કદમ ઉપર, સર રાખીને સૂર્યને અસલ સ્થાને મોકલવા અરજ ગુજરી પીર શમ્સે રહેમ કરીને, સૂર્યને આકાશમાં તેની અસલ જગ્યાએ રાખી આપ્યો. આવા જાહેર મોઝજબ ચમત્કાર છતાં, મૌલાના પીર શમ્સ ના નુરને સાધારણ આલમો સમજી શક્યા નહીં, કારણ કે, તેઓને હકીકતી સતપંથ દીન ધરમનું જ્ઞાન નહીં હતું. આપણા પર ઉપકારી, માનવંતા ખુઝરગ, પીર સદ્દરદીન તથા નામવર પીર હસન કળીરદીન સાહેબે આપણા પર દયા કરીને, આપણા ઇસમાઇલી શાસ્ત્ર મારફતે ખુદાવંદ તાલાના નુર, અલી નળીના જાનીશીન, ઈમામોનો ખુદાઇ મસ્તબો સમજાવી દીધો છે, તેથી જાહેર મોઝજબ, ચમત્કાર કરવામાં આવે, કે ન આવે, તોપણ આપણે એ ખુદાવંદના નુરને સમજી તથા જોઇ શકીએ છીએ હકીકતી સતપંથી જાહેર મોઝજબ ચમત્કાર જોવાની દરકાર રાખતો નથી. ઇનસાનનું તારણ કરી, તેમને અસલ મકાને પહોંચાડવા, એજ હાજર ઇમામનું ઈર્ત્તવ્ય છે, એજ કારણને લીધે, તેઓ અવતાર લઇને દુનીયામાં પધારેછે, અને એજ મૌલાના સૌથી ઉંચો અને ભારે મોઝજબ ચમત્કાર છે.

“હુએ ઝીનદાહ.”

“કાયમ પાયા”

“મૌલાની જાત પાક હુમેશાં જીવતી જાગતી જોત છે.”

“એ મૌલાનું વજુદ હુમેશાં કાયમ રહેનારું છે.”

કલામે મૌલા અરબી.

અનલ લઝી, ઇન અમુત. લા અમુત

મતલબ

હજરત મૌલા મુરતઝા અલી ફરમાવેછે કે જો માફ સ્થાન શરીર,
મરણને શરણ થાય, તો પણ હું મરતો નથી.

“હૈયાતુન નખી”

“હૈયાતુન અલી”

મતલબ

હજરત નખી મહમદ મુસ્તફા, તથા હજરત મૌલા મુરતઝા અલી,
એઓની જાત પાક, હુમેશાં જીવતી અને કાયમ દાયમ છે.

“હુએ જીંદાહ”

“કાયમ પાયા”

એ બે વાક્યો, ફારસી તથા ઉરદુ ભાષામાં ખુદાવંદ તાલાની કાયમી
સીકતનું વર્ણન કરે છે. એ બંને ખુબરગ કલામેને લગતો ફકરો અરબી
ભાષામાં પણ છે.

લા ઇલાહા, ઇલ્લાહાહ, હુવલ, હૈયુલ કેયુમ”

“હૈયુલ, કેયુલ”

એ ફકરામાં “હૈ” શબ્દનો અર્થ જીવતો થાય છે. એ શબ્દ “હુએ
જીંદાહ” નો અર્થ છે, “કેયુમ” શબ્દનો અર્થ કાયમ રહેનાર કરીને
થાય છે એ “કાયમ પાયા” નો અર્થ ધરાવે છે.

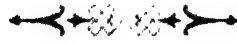
ખુદાવંદતાલાનું પાક અવિચળ નુરે, ઇમામની મારફતે, અવતારે
અવતારે, એટલે જોમે જોમે, કાયમ ચાલતું આવે છે, એ નુર હુમેશાં
જીવતું છે.

કલામે પીર.

રે તું, અમર અલી અવતાર છે, અને આદ વિજય પરમાણુ
આલે અમર નીપજે, સોઈ હરી પેછાન

કલામે શાએર.

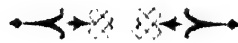

મોલા, અલી, ઇમામ અલી, મીકતદા, અલી
દસ્તે ખુદા, અલી, હુએ, ઝમાને ખુદા, અલી

હકીકતી સતપંથી દીનદારો આ દુનિયામાં નિરંજન નિરાકાર ખુદાવંદતાલાને આખી સૃષ્ટિમાં, સર્વવ્યાપક ભરપુર સમજે છે, ઉપરાંત એમ પણ માને છે કે નિરંજન નિરાકાર હાલતમાં ખુદાવંદતાલા કોઈ ઇનસાનની મુક્તિ તથા હિદાયત કરી શકે નહીં. નિરંજન કોની સાથે વાત કરે? ઇનસાનને શી રીતે નિરંજન હાલતમાં હિદાયત ફરમાવે. ઇનસાન સાકાર છે, તેને નિરાકાર હાલતમાં ખુદાવંદતાલા સાથે મેળાપ કરવાનું બની શકે નહીં. માટે ખુદાવંદતાલાએ પોતાની હીકમતે કામેલાથી એ રસ્તો રાખેલો છે કે, આ દુનીયામાં પોતાનું નુર ઇનસાન રૂપી જીસમમાં પ્રગટ કરીને, આ દુનીયામાં પધારે છે, અને જીસમાની રૂપમાં સાકાર મનુષ્યો સાથે મળીને, તેમને હિદાયત ફરમાવે છે, અને ઇનસાનના રૂપમાંજ, ખલકતને જ્ઞાન આપી, તેઓને મુક્તિના અધિકારી બનાવી, અસલ મકાને, પહોંચાડે છે. હકીકતી સતપંથ દીનની અબ્બાણ, અલીને જાહેર રીતે ખુદા કરીને બોલતા નથી, તો પણ, તેઓનું દિલ, અલીની ખુદાઈ વિષે, સાક્ષી જરૂર આપે છે. મોટા મોટા આલીમ ફાજીલ શાએરો પણ દીલમાં અલીની ખુદાઈ વિષે, એક મત છે, એવું તેઓના લખાણ ઉપરથી સાફ માલમ પડી આવે છે. જો કે તેઓ મોઢે ઇકરાર કરે કે નહીં, પણ તેઓનું દીલ, અલીની ખુદાઈ વિષે ગવાહી આપી રહ્યું છે. અને છેવટનો નિવેડો જળાન ઉપર આધાર રાખતો નથી. પણ દિલ ઉપર આધાર રાખે છે. સુરજને ઢાંકી રાખવા માટે જેટલા પ્રયત્ન કરવામાં આવે, તેટલા સર્વે ફેકટ બીય છે. આખર સૂર્ય વાદળાં

વગેરે સરવે આડે આવનારી વસ્તુને દુર કરીને પૂર્ણ તેજથી પ્રકાશી રહે છે, તેમ હજરત મૌલા મુસ્તઝા અલી, તથા હાજર ઇમામની ખુદાઈને ગમે તે રીતે ઢાંકી નાંખતા પ્રયત્નો કરવામાં આવે, તો પણ, સત્ય વસ્તુ છુપી શકતી નથી. એ મૌલાની ખુદાઈ આસમાન સૂરજ માફક, પૂર્ણ તેજથી પ્રકાશી નીકળે છે.

કલામે શાએર.

જાહેર કીઆ હુએ, ગોકે, વોહ પરદેકી આત હુએ
અંગુશતરી રસુલકી, કહો કાનકે હાથ હુએ
જે શાને કીબીરીયાહુએ, વોહ અલીકી સીફાતહુએ
અબ આગે કયા લીખું, જે પરદેકી આત હુએ

હકીકતી સતપંથ દીનમાં છેવટનું એ સમજવાનું છે, કે હાલ જમાનામાં ખુદાવંદ તાલાનું અવતારી પાક અવિચળ નુર મુબારક, હાજર ઇમામ, હક મૌલાના આગા સુલતાન મહુમદ શાહ દાતાર, હાદીયુલ મહદી, સાહેબુલ અમર, ગતીઉ તારણહાર, અનંત કરોડી આધાર, ખુદાવંદ મુસ્તઝા અલીમાં જાહેર અને પ્રગટ, પ્રકાશી રહ્યું છે. હકીકતી સતપંથી દીનદારોએ એ મૌલા હાજર ઇમામની ખેંચત કરી, તેમનીજ ફરમાન ખરદારીમાં રહેવું જોઈએ. ઈનશાઅલ્લાહ, જે હકીકતી દીનદાર એ હાજર ઇમામ, મૌલા મુસ્તઝા અલીને શરણે રહીને, તેઓના પાક ફરમાન પ્રમાણે ચાલશે, અને દુનિયામાં નેક અમલ કરશે, તેના ફલને જરૂર મુક્તિ મળશે, અને તે પોતાને અસલ મકાને પહોંચી, વાસલે હક થઈ જશે.

કુરાને શરીફ, સૂરે બકર.

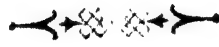
આયાત. ૬૨

મન અમેલા સાલેહન, લા ખૌપુન, અલેહીમ
વ લા હુમ યહઝનુન

મતલબ

જે કોઈ સારાં અઅમાલ કરશે, તેના વાસ્તે કાંઈ પાપ ધાસ્તી નથી,
અને તેઓ કદી પણ ગમમાં ગીરફતાર થશે નહીં.

કુરાને શરીફ, સૂરે બકર.

આયાત ૨૫

વ બશારીલ લઝીના આમનુ, વ અમેલુસ સાલેહાતે
ઈન્ના લહુમ જન્ના તીન, તજરી મીન તહુતેહલ
અનહારો, વહુમ, ફીહા, ખાલેહુન

મતલબ

જે લોકો પોતાના દીન ધરમ પર કાયમ રહી, ઇમાન રાખે છે, અને
સારાં આમાલ કરે છે, તેમને માટે બેહેશ્તના બગીચા છે, જેમની
નીચેથી, પાણીની નહેરો હમેશાં જારી છે. એવા ધરમી લોકો આવા
સ્થળોમાં હમેશાં રહેશે.

કુરાને શરીફ, સુરે ફજર.

આયાત ૨૭-૨૮

યા ઐયતુહન નફસુલ, મુતમઝ્ઝન તુરજુઈ
ઝલા રખ્ખેકા, રાઝીયતન મરઝીયતન ફદખુલી
ફી ઈબ્રાહી,

મતલબ

ઓ શાંતી પામેલા રૂહ, તું તારા પરવરદીગાર તરફ, ખુશ અને
રાજ થઈને પાછો ફરજે. પછી તું મારા ખવિત ખંદામાં દાખલ થજે.

કલામે પીર સદરદીન.

એજ, અવ્વલ તુંહી, આખર તુંહી	
તુંહી તું, સરજણહાર	—એલી
જાહેર તુંહી, ખાતન તુંહી,	
તુંહી તું, સાહેબ મેરા	—એલી
હરદમ જુકર કરે ઇલાહી	
એસા તું સાહેબ સાચા	—એલી
જસ કેરા સાહેબ હોવેલી એસા	
ઉસેલી અદસા કેસા	—એલી
સાતવે નેજે મુરજ આવશે	
બો દીન કેમ કેમ હોસે,	—એલી
ત્યારે, ભાઈ, ન બાપ, પુત્ર, ન ભાઈ	
સતગુર આગલ હોસે	—એલી
ગીનાન, અમી માહારસ, બોલ્યા ગુરસોહોદેવ	
આગલ લેઓ વિચારી	—એલી.

ઇસમાઈલી લીટરેચર સોસાઈટીની.

કારોબારી કમીટી.

- (૧) મુખી લાલજીભાઈ દેવરાજ—પ્રેમીડંટ
- (૨) વીરજી પ્રેમજી પારખીઆ—એ. સેક્રેટરી
- (૩) હાશમભાઈ ખોધા માસ્તર—સુપરવાઈઝર
- (૪) જીભાભાઈ કાશમભાઈ હાશમ
- (૫) માવજીભાઈ હીરજી ઘી વાળા
- (૬) કુરજીભાઈ મુળજી
- (૭) ગુલામહુસેનભાઈ ભાણજી ચરખીવાળા

ઇસમાઈલી લીટરેચર સોસાઈટીને અગાઉથી મદદ
આપી ચુકેલા ગ્રહસ્થોનાં નામ.

(એ.) પેટ્રન

રૂા.

(૧) મુખી લાલજીભાઈ દેવરાજ

૨૫૦

(બી.) વાઇસ પેટ્રન

(૧) મુખી જમાલભાઈ અલીઆણુ વરધાવાળા

૧૨૫

(સી.) સંપાદ્.

૧ શેઠ કાશમઅલી જેરાજલાઈ પીરલાઈ	૧૦૦
૨ વારસ, મામદલાઈ રહેમુલાઈ માવજી, ગુવાધરવાળા	૫૦
૩ શેઠ માવજીલાઈ હીરજી ઘી વાળા	૫૦
૪ શેઠ હાજી મહમદલાઈ રહીમલાઈ જેનુલ આબદીન	૫૦
૫ શેઠ જુમાલાઈ કાશમલાઈ હાશમ મેવા વાળા	૫૦
૬ વીરજી પ્રેમજી પારપીઆ	૫૦
૭ શેઠ નુરમામદલાઈ સોમજી, શેઠ કરીમલાઈ ઇબરાહીમ ના મીલ મેનેજર ઇંડોર	૫૦
૮ શેઠ જુમાલાઈ અલીલાઈ, સુરતવાલા વાદરા, દાંડા	૫૦

(ડી.) લાઇફ મેમ્બરો.

(૧) શેઠ કેશવજીલાઈ મહમદ પોરબંદરવાળા	૧૦
(૨) શેઠ સીવજીલાઈ હાજી	૧૦
(૩) શેઠ ગુલામ હુસેનલાઈ ભાણુજી ચરખીવાળા	૧૦
(૪) મુખી ઇબરામલાઈ પીરલાઈ યાણુવાળા	૧૦
(૫) શેઠ નુરમહમદ લાઈ હખીમલાઈ નવાસા, આફ્રિકા	૧૦
(૬) શેઠ કાનજીલાઈ નાનજી, કચ્છ નાગલપુર	૧૦
(૭) શેઠ બફર લાઈ પીરાણી, છોલાબંદર, આફ્રિકા	૧૦
(૮) શેઠ મામદલાઈ કુરજી, છોલા બંદર આફ્રિકા	૧૦
(૯) શેઠ સાલેમહમદલાઈ અલીલાઈ છોલાબંદર, આફ્રિકા	૧૦
(૧૦) શેઠ હખીમલાઈ કલ્યાણુ છોલા બંદર, આફ્રિકા	૧૦
(૧૧) શેઠ કરસનલાઈ માંડણુ, છોલા બંદર, આફ્રીકાની મારફતે—ધારીવાળા	૧૦
(૧૨) શેઠ વીરજીલાઈ અલારખીઆ, છોલાબંદર આફ્રિકા	૧૦
(૧૩) શેઠ ફાજલલાઈ ખલફાન, ફાંગાની, આફ્રિકા	૧૦

(૧૫) શેઠ મેરાલીભાઈ જીવા મૂળજી મોડપુરવાળા	૧૦
(૧૫) શેઠ અલીદીનાભાઈ જાફર પાડ, જંગબાર	૧૦૧
(૧૬) શેઠ અબ્દુલરસુલ સોમજીની કંપની, કાંગા	૧૦૧
(૧૭) મુખી મનજીભાઈ લાલજી, કચ્છ અંબરવાળા	૧૦૧
(૧૮) વારસ મોલેદીના ભાઈ મેઘજી કચ્છ મુંદરા	૧૦૧
(૧૯) કામડીઆ પુનભાઈ હરજી, મીજંગા, આફ્રીકા	૧૦
(૨૦) “ધી સેક્રેટરી પંજેભાઈ લાઘણેરી જંગબાર	૧૦
(૨૧) શેઠ અલીભાઈ જાનમામદ એન્ડ કો. રૂમીરૂટી, આફ્રિકા	૧૦
(૨૨) શેઠ કુરજીભાઈ મુળજી, મુંબઈ. કાંડીમોલા	૧૦
(૨૩) શેઠ રહેમતુલાભાઈ ધનજી દામજી, નૈવાસા	૧૦
(૨૪) શેઠ મેઘજીભાઈ ડોશા, જામ ખંભાળીઆ } વાળા, મુમીઆસ.	૧૦
(૨૫) શેઠ નુરમામદભાઈ લી મુમીઆસા	૧૦
(૨૬) શેઠ હસનઅલી ખલફાન, કુતીઆબુ	૧૦
(૨૭) શેઠ વલીભાઈ જમાલ, મુમીઆસ	૧૦
(૨૮) શેઠ અલીભાઈ હાશમ જેરાજ, મુખી, કાંગાની	૧૦
(૨૯) શેઠ જીવજીભાઈ લાલજીની કંપની નૈરાળી	૧૦
(૩૦) શેઠ જમાલભાઈ જીવા એન્ડ સન્સ	૧૦
(૩૧) શેઠ એ. ઇસમાઈલભાઈ હાજીની કંપની	૧૦
(૩૨) શેઠ કાનજીભાઈ રહીમ	૧૦
(૩૩) શેઠ ફરઅલીભાઈ કરીમ સોનવાળા, મુંબઈ	૧૦
(૩૪) શેઠ હસનભાઈ લાલજીભાઈ દેવરાજ,	૧૦
(૩૫) શેઠ તારમામદભાઈ રવજી,	૧૦
(૩૬) શેઠ જાફરઅલી શેરઅલી, મુખી પીરભાઈ રહીમ	૧૦
(૩૭) શેઠ મનજીભાઈ ગુલામહુસેન, ગ્લાસવેર મરચંટ,	
મુંબઈ,	૧૫

- (૩૮) શેઠ મુખી ફાજલભાઈ ગુલામહુશેન. માહીમ, ૧૫
 (૩૯) શેઠ રહીમભાઈ ઇબરાહીમ ઠરીમ છત્રીવાળા, ૧૫
 (૪૦) શેઠ મુખી અબદે રસુલભાઈ સોમજી ઢાંગા.
 (૪૧) „ મુખી આમદભાઈ નથુ કિસુમુ.
 (૪૨) „ કામડીઆ જીવાભાઈ જમાલ મુમીઆસ.
 (૪૩) „ મુખી કાનજીભાઈ વીરજી „
 (૪૪) „ કામડીઆ હાજીભાઈ મીઠા „
 (૪૫) „ ગુલામહુશેનભાઈ સચેદીના કિસુમુ
 (૪૬) „ જીવાભાઈ અલીભાઈ રહેમતુલા મજવડી.
 (૪૭) „ પીરભાઈ અલીભાઈ મુમીઆસ

એક પરચુરણ મદદ

- (૧) { મુંબઈ શીઆ ઇમામી ઇસમાઈલી ખોજા જમાતના કામડીઆ શેઠ જાફરભાઈ પરધાન તરફથી } ૫૫
 (૨) મુખી લાલજીભાઈ દેવરાજ તરફથી ૨૫
 (૩) આફ્રિકાના લાઇઓ તરફથી ૨

જાહેર ખબર.

શીઆ ઇમામી ઇસમાઈલી દીનદારોની હજુરમાં જાહેર ખબર આપવામાં આવેછે કે આપણા પાક ઇસમાઈલી દીનને લગતાં, તથા નીતિ વિષય ઉપર, પુસ્તકો પ્રગટ કરી આપણા દીનભાઈઓને સસ્તી કિંમતે પુરાં પાડવા માટે મુંબઈમાં એક સંસ્થા એટલે ખાતું ઉઘાડવામાં આવ્યું છે આ ખાતાનું નામ,

ઈસમાઈલી લીટરેચર સોસાઈટી.

રાખવામાં આવ્યું છે એ ખાતાની કારોબારી કમીટી, પેટ્રન, વાઈસ પેટ્રન, સપોર્ટરો, લાઈફ મેમ્બરો, વગેરે ગ્રહસ્થોનાં નામ આ જાહેર ખબરની અગાઉ આપેલા લીસ્ટ પરથી જાણવાને બની શકશે, માટે અહીં ફરીથી લખવાની જરૂર નથી.

આ સોસાઈટી ઇસમાઈલી ગ્રંથ ક્લબ્બોને ઉત્તેજન આપવા માટે, તેઓના લખાણની મહત્વતા પ્રમાણે ઇનામ આપીને, ગ્રંથ કર્તાના નામ સાથે, પુસ્તકો પ્રગટ કરી આપે છે, અને તે પુસ્તકો સસ્તે ભાવે વેચે છે. ગ્રંથકર્તાને પોતાને, પુસ્તક પ્રગટ કરવાના ખર્ચ, તથા પ્રેસ સંબંધ મેહેનતમાં ઉતારવાને બદલે, મજકુર સોસાઈટી, પોતેજ ખર્ચ તથા મેહેનત ઉપાડી લીએ છે. ધાર્મિક તથા નૈતિક વિષયો ઉપર સાફ લખાણ કરી શકનારા ઇસમાઈલી વિદ્વાનોને, આ ખાતાનો લાભ લેવા, આમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

એ સોસાઈટીને એકજ વખતે રૂ. ૫૦ પચાશની મદદ કરનારાને એ સોસાઈટીના સપોર્ટરો ગણવામાં આવે છે, અને આ સોસાઈટી તરફથી જે જે પુસ્તક બહાર પાડવામાં આવે છે, તેની એ બેનકલો, માન અરથે તેમને ભેટ આપવામાં આવે છે. દશ રૂપીઆની એકજ વખત મદદ કરનાર ગ્રહસ્થને લાઈફ મેમ્બર ગણવામાં આવે છે, અને જે પુસ્તકો એ સોસાઈટી તરફથી બહાર પાડવામાં આવે છે, તેની એક એક નકલ માન અરથે, તેઓને ભેટ મોકલવામાં આવે છે, ભેટનો પોસ્ટ ખર્ચ, ધણી ધણીને માથે છે. આ સોસાઈટીના સપોર્ટર, અથવા લાઈફ મેમ્બર અથવા માટે અથવા બીજી બની શકતી મદદ આ સોસાઈટીને આપવા માટે શીઆ ઇમામી ઇસમાઈલી દીનદારોને અરજ કરવામાં આવે છે.

હાલ આ પુસ્તકની સાથે, “નિબંધ પ્રકાશ લાગ બીજા” નું છાપવાનું કામ ચાલે છે, જે હવે પછી છપાઈને પૂરું થયાથી, સોસાઈટીનાં મેંડેરબાન મદદગારોને ઈનાન તરીકે, અને બીજા ગ્રંથો માટે, વેચાણ તરીકે આપવામાં આવશે. એ પુસ્તકની કિંમત પાંચ આના રાખવામાં આવશે.

આ સોસાઈટી પાસે, હાલ નીચેનાં પુસ્તકો વેચવા માટે તૈયાર છે.

મકસદે લુકીકત	રૂ. ૦૧	નિબંધ પ્રકાશ ભા. બીજો	રૂ. ૦૧-
ઝવહરે લુકીકત	રૂ. ૦૧	સીલસીલે ઇમામત	રૂ. ૦)=
નિબંધ પ્રકાશ ભા. ૧	રૂ. ૦૧	જસદણ કેસ	રૂ. ૦)=૧

મજબૂર સરવે પુસ્તકો ધ્યાન દઈને વાંચવાથી, વાંચનારાઓને સંપૂર્ણ ખાતરી થશે કે, આ સોસાઈટીની કારોબારી કમીટી ફક્ત ધાર્મિક લાગણીથી, કેટલું સંતોષકારક કામ બજાવવા શક્તિવાન થઈ છે.

આ સોસાઈટીની કારોબારી કમીટીને અનુભવ સાથે સાબીત થઈ ચુક્યું છે કે, આપણા વહાલા દીનનું શિક્ષણ નાનપણમાં, હાસલ કરવા માટે શીઆ ઇમામી ઇસમાઈલી સ્કૂલો, ઝાંથી સરસ સાધન છે. આ સોસાઈટી શીઆ ઇમામી ઇસમાઈલી દીનબંધુઓને ખાસ સુચના કરવા પોતાની ફરજ સમજે છે કે, તેઓએ પોતાનાં નાનાં બચ્ચાંઓને, શીઆ ઇમામી ઇસમાઈલી સ્કૂલોમાં દીનનું શિક્ષણ લેવા માટે, મોકલવા, પુરતી કાળજી રાખવી.

મોટી ઉંમરે પહોંચેલાઓ સ્કૂલમાં જઈને ત્યાં પોતાનો દીનનું શિક્ષણ લેવાનો લાલ લઈ શકતા નથી તેઓ, ધંધા વેપારમાં ગુંથાએલા હોવાથી, આ સોસાઈટી જેવાં ખાતાં, પોતાના ધર્મને લગતાં પુસ્તકો પ્રગટ કરી, સસ્તી કિંમતે વેંચે છે તે મારફતે, પ્રગટ થતાં પુસ્તકો વાંચીને, દીન ધર્મનું શિક્ષણ

મજબૂત કરી શકે છે. મોટી ઉમરનાં માણસને દીનનું શિક્ષણ સમજાવવા સાડુ, આ સોસાઇટી જેવાં ખાતાની ખાસ જરૂર છે, અને એવાં ખાતાને મદદ આપીને, નિલાવવા દરેક ઇસમાઇલી દીનદારોને અરજ કરવામાં આવે છે.

વીરજ પ્રેમજ પારખીયા

એ. સંકેટરી.

ઇસમાઇલી લીટરેચર સોસાઇટી

ઠેકાણું સિધી પ્રિટીંગ પ્રેસ, પાલખી મોહોલો,

પોસ્ટ નંબર ૯, મુંબઇ.

શુદ્ધિ પત્રક.

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૩૪	૫	અલી	અલીકી
૪૦	૪	મુરતઝા	મુરતઝાઅલી
૫૨	૧૬	હેશે	રહેશે
૬૪	૧	મોલા	મોલા
૬૪	૬૪	મરવોજી	મરવોજી
૭૫	૧૪	આવ્યો	આવ્યો
૭૬	૧૮	આદિ	આદ
૭૭	૧૪	ફરસ	ફારસ
૭૮	૨૩	બોલાવા	બોલવા
૭૮	૨૫	પાછા	પાછો
૭૯	૨	મોલ	મોલા
૭૯	૩	કેદી	કેવી
૮૭	૫	પાછમે	પાછમે
૯૩	૨	વહલાહ	વહલાહ
૯૪	૧૩	તમજ	તેમજ
૯૫	૧૪	મુરતઅલી	મુરતઝા
૯૫	૧૮	મુસઝા	મુરતઝા
૯૭	૮	ઐર	ઐર
૯૮	૯	હુમા	હુવા
૧૦૫	૯	લગાડીરે	લગડીરે
૧૦૯	૧૭	મુસ્તકીય	મુસ્તકીમ
૧૧૨	૩	મુબારક	મુરદાર

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧૧૨	૨૦	ફરેલ	ફરેખમાં
૧૧૩	૧૦	શક્ષા	શક્ષાઅત
૧૧૩	૧૦	અને	૦
૧૧૮	૧૧	ત	તે
૧૧૮	૧૮	ઠાકા	ઠાકાઇ
૧૧૯	૧૭	ઇલને	ઇબને
૧૨૫	૪	તેત્રીશ	છત્રીશ
૧૨૫	૪	કોઠ	કોડ
૧૨૬	૧	રાન્યેા	રાન્યેા
૧૨૭	૧૩	ઇલને	ઇબને
૧૨૯	૧૩	પ્રીસતા	પ્રીસતી
૧૩૫	૧૮	ગંગ	ગંગા
૧૫૬	૧૩	લી	વલી
૧૫૬	૨૧	ફરઅલીલાઇ	સફરઅલીલાઇ
